

Belediye

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Dijital Yayınıdır

Gazetesi

BELEDİYE BAŞKANLARI SİVAS'TA BULUŞTU

KEMAL KILIÇDAROĞLU

CHP Genel Başkanı

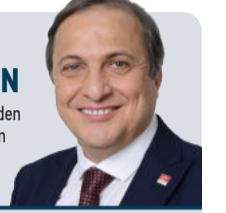

"YEREL YÖNETİMLERDE TARİH YAZIYORUZ"

11 büyükşehir belediyemiz dahil toplam 248 belediyemiz var. Türkiye nüfusunun %51.7'sine hizmet ediyoruz. Yani yarısından fazlasına CHP'li belediyelerimiz hizmet ediyor. Belediyelerimiz, 4 milyon 800 bin haneye sosyal yardım götürdüler üç yıl yedi aylık süre içinde. Götürdükleri sosyal yardım miktarı 25 milyar 700 milyon lira. Ne demek bu biliyor musunuz? Türkiye'yi bir felaketten, bir açlıktan, bir kırimdan çıkarmak demektir. **Sayfa.2**

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

"100 YIL ÖNCE BAŞARDIK, YİNE BAŞARACAĞIZ"

Biz, gitmekte olan bir iktidarın son çırpınlarına asla boyun eğmeyeceğiz. Bu organize kötülüğe karşı, bu politik teröre karşı halkımızla birlikte omuz omuza duracağız. **Sayfa.3**

Röportaj

MEHMET KUZU

İş Geliştirme ve Girişimcilik Uzmanı

"KOOPERATİFLER KENTSEL VE KIRSAL KALKINMANIN MİHENK TAŞIDIR"

Kooperatifler, her şeyden önce iletişimi temel alan sosyal yapıdır. Kent yaşamında dayanışmayı odaya alan toplulukların olması, kentsel sorunların çözümünde önemli bir araçtır. **Sayfa.8**

"EVRENSEL KOOPERATİFÇİLİK İLKELERİ BENİMSENMELİ"

Kooperatifler, ev sahibi topluluk mensubu ve mülteci grupların sosyo-ekonomik entegrasyonuna önemli ölçüde katkı sağlayan sosyal işletme modelleridir. Dayanışma kültürü üzerine kurulu işletmeler oldukları için sosyal entegrasyonun sağlanmasına katkıda bulunmaktadır. **Sayfa.5**

AYŞE TURUNÇ KANKAL

Geçim Kaynakları Uzmanı
Uluslararası Çalışma Örgütü
Türkiye Ofisi

Röportaj

KOOPERATİFLERE İLİŞKİN DÜNYA ÖRNEKLERİ

Sayfa.9

Fark Yaratan Projeler

MUHİTTİN BÖCEK

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı

"ÜRETİCİLERİ VE ÇİFTÇİLERİ YALNIZ BIRAKMIYORUZ"

Yerelden kalkınma hamlemizin amacı üretimi teşvik etmek ve üreticiye destek vermek olsa da, tüketicileri de unutmadık. Bu nedenle üreticiyi destekleyecek ve vatandaşlara ulaşacak sosyal projelerle yerelden kalkınma hamlemizi bütünleştirdik. **Sayfa.11**

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

Sayfa.31

Haftanın Röportajları

Sayfa.13

KOOPERATİFLERİ, YEREL YÖNETİM-KOOPERATİF İŞBİRLİĞİNİ, YEREL KALKINMAYI VE DAYANIŞMA EKONOMİLERİNİ BAŞKANLARLA KONUŞTUK.

OSMAN GÜRÜN
MUĞLA

VAHAP SEÇER
MERSİN

YILMAZ BÜYÜKERŞEN
ESKİŞEHİR

ÜLGÜR GÖKHAN
ÇANAKKALE

MELEK MIZRAK SUBAŞI
BİLECİK

AKİF KEMAL AKAY
SEYHAN

ÜMİT UYSAL
MURATPAŞA

ERHAN KILIÇ
BUCA

TURGAY ERDEM
NİLÜFER

MESUT ERGİN
AYVALIK

TOLGA TOSUN
Balıkesir-Bandırma
Belediye Başkanı
"Verdiğimiz sözleri yerine getiriyoruz"

İBRAHİM KARAHAN
Tokat-Almus-Gölgeli
Belediye Başkanı
"Daha güçlü bir belde olmak istiyoruz"

BELEDİYELERDEN HABERLER

Sayfa.23

“YEREL YÖNETİMLERDE TARİH YAZIYORUZ”

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Belediye Başkanları Çalıştayında yaptığı konuşmada şunları söyledi:

“Sivas güzel bir kentimiz ve bu kentte bir toplantı yapmak da bizim için son derece önemli ve değerli. İlk Sivas Kongresi'nin de CHP'nin ilk kongresi olduğunu Gazi Mustafa Kemal Atatürk yaptığı birden fazla konuşmada ifade etmiştir. Sivas'ta oyumuzun düşük olduğunu biliyorum. Bir milletvekili çıkardığımızı da biliyorum. İki belediye başkanımız vardı, bir belediye başkanımız İmranlı, Allah rahmet eylesin elim bir trafik kazasında kaybettik. Bir belediye başkanımız var. Sivaslı kardeşlerimin düşünmesini isterim. Bugün içinde bulunduğunuz olumsuz koşullar sizin kaderiniz mi acaba? Oy verdiniz, destek verdiniz. O zaman şu soruya her Sivaslı kardeşimin cevap vermesi lazım. Ey iktidar sana oy verdik, çok sayıda milletvekili verdik. Ya bu Sivaslı neden Sivas'ta kalmak istemiyor, neden büyük kentlerin varoşlarına gidip tutunmaya çalışıyor? Niye oy verdiniz diye eleştirmiyorum, ama sandığa giderken düşünün, evlatlarınızı düşünün, çocuklarınızı düşünün, Türkiye'yi düşünün, köylerinizi düşünün.

Değerli arkadaşlarım, Seyit Bey, belediye başkanlarımızla ilgili açıklamalarda bulundu. Yani size çıkarılan engellerle ilgili açıklamalarda bulundu. Adım gibi eminim zaten. Varolan iktidar sizi ayrı bir yere koyuyor. Ayrı bir yere derken sizi düşman gibi görüyor, nasıl bunları engellerim diyor. Bunlar nasıl vatandaşa hizmet edilemez hâle getirilebilir, bunun arayışı içinde. Ama sağ olsun, sizler sağ olun, belediye başkanı arkadaşlarımız tüm engelleri aşarak halka hizmet ediyorsunuz. Hepinize yürekten teşekkür ederim. Gerçekten yürekten teşekkür ederim. Daha önce söylemiştim, bütün engelleri aşıp, halka hizmet etme konusunda olağanüstü çaba harcayan belediye başkanlarımız, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde yerel yönetimlerde bir tarih yazıyorlar. Tarihiniz hayırlı uğurlu olsun diyorum ben.

11 büyükşehir belediyemiz dahil toplam 248 belediyemiz var. Türkiye nüfusunun %51.7'sine hizmet ediyoruz. Yani yarısından fazlasına CHP'li belediyeler hizmet ediyor. Belediyelerimiz, 4 milyon 800 bin haneye sosyal yardım götürdüler üç yıl yedi aylık süre içinde. Götürdükleri sosyal yardım miktarı 25 milyar 700 milyon lira. Ne demektir bu biliyor musunuz? Türkiye'yi bir felaketten, bir açlıktan, bir kırimdan çıkarmak demektir. Ekmeği olmayana ekmek, sütü olmayana süt, parası olmayana para, kirasını ödeyemeyene kira, her türlü yardım yapıldı.

Aslında iktidarın CHP'li belediyelere teşekkür etmesi lazım. Sizin sayenizde bu ülkede derin yoksulluk çok fazla hissedilmiyor demesi lazım. Ama engelliyorlar. İstedikleri kadar engellesinler, her engeli, her CHP'li belediye başkanı aşacaktır ve halkına hizmet edecektir, bundan kesinlikle eminim. 840 bin haneye ısınma yardımı, 3 milyon 100 bin haneye gıda yardımı, 745 bin haneye nakdi yardım, 3 milyon 200 bin kişiye 492 milyon tutarında ulaşım yardımı yapıldı. Ayrıca maske, dezenfektan, bunları da saymıyorum. Bunlar da çok sayıda yapıldı.

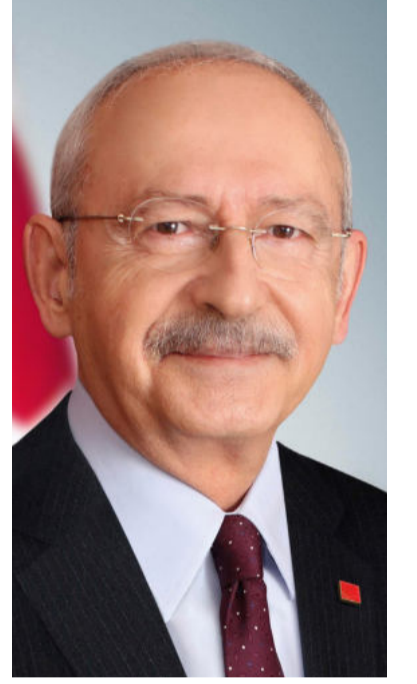
20 yılda bu ülkede yurt sorununu çözemediler. Belediye başkanlarımız da bu konuya el attı. 2019 yerel seçimlerinde belediye başkanlarımız seçildiklerinde 22 öğrenci yurdu vardı, bunu 83'e çıkardılar. Yurt kapasitesini, öğrenci sayısı olarak, %392 artırdılar. Belediye başkanı arkadaşlarıma söylüyorum, yoksul mahallelerden başlayarak bol sayıda kreş yapın. Belediye başkanlarımız, 162 olan kreş sayısını 380'e çıkardılar. Çocuk kapasitesi de 12 binden 32 bine çıktı.

Eğitim destekleri var yine ayrıca. 575 bin ihtiyaç sahibi öğrenciye kırtasiye yardımı yapıldı. 65 bin öğrenciye kıyafet yardımı yapıldı. 1 milyon 284 bin öğrenciye beslenme yardımı, 115 bin öğrenciye sınavlara hazırlık kursu ve okula yardım eğitim programları. Bütün bunların tamamı yapıldı. Yeşil alan hizmetleri konusunda da belediye başkanlarımız gerçekten çok önemli adımlar attılar. 2019'dan sonra 3 bin 478 parkı hizmete açtılar. 22 milyon 820 metrekare bu. Yani 3 bin 196 futbol sahası büyüklüğünde yeşil alan kazandırdılar.

Yenilebilir enerji konusunda da 57 belediyemiz bu projeyi hayata geçirdi ve enerji elde ediyor. 19 belediyemiz de atıklardan enerji üreterek olabildiğince kendi maliyetlerini düşürmeye çalışıyor. Personel konusunda da kadın yöneticide ciddi bir artış var. 1.317 olan kadın yönetici sayısı 2.010'a çıktı. Yani %52 oranında artış var. Tüm engellemelere rağmen 11 raylı sistem hayata geçirildi. Toplam uzunluğu 80 kilometre. İnşaatı devam eden 23 hat var ayrıca. Bunlar da bittiği zaman 211 kilometrelik bir raylı sistem hayata geçirilecek.

Ayrıca tarım hizmetleri. Belediyelerimiz tarafından 39 bin 572 üreticiye 4 bin 100 ton katı ve sıvı gübre desteğinde bulunuldu. İktidarın yapamadığını yapıyoruz değerli arkadaşlarım. İktidarın beceremediğini beceriyoruz.

KEMAL KILIÇDAROĞLU
CHP Genel Başkanı

Çiftçiye perişan ettiler, çiftçiye perişan olmaktan kurtarıyoruz. Ama bizim belediyelerimizin olduğu yerlerde 21 bin 130 üreticiye 30 bin ton hayvan yemi verildi. Kooperatiflere 2 bin 200 tarım aracı hibe edildi. Traktör, pulluk, süt tankı, budama makinesi gibi. 97 milyon adet fidan, meyve-sebze fidesi ücretsiz olarak dağıtıldı. 93 bin 800 çiftçiye tohum desteği verildi. İktidarın yapamadıklarını yapıyoruz. 17 bin 700 üreticiye 22 bin 450 küçük, büyük baş hayvan hibe edildi. 101 bin kümes hayvanı, 410 arı kovanı yine ücretsiz olarak dağıtıldı. Sizler yaptığınız hizmetlerle umudu büyütüyorsunuz.”

“100 YIL ÖNCE BAŞARDIK, YİNE BAŞARACAĞIZ”

CHP Belediye Başkanları Çalıştayı, 21-22-23 Ekim tarihlerinde, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun başkanlığında Sivas'ta yapıldı. Çalıştayın ilk gününde belediye başkanları gruplar hâlinde Sivas'ın ilçelerinde vatandaşlarla buluştu. İkinci gün, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu başkanlığında toplantılar düzenlendi. Pazar günü ise, CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Seyit Torun tarafından çalıştayın sonuç bildirisi açıklandı.

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Seyit Torun, Sivas'ta düzenlenen Belediye Başkanları Çalıştayı'nda yaptığı konuşmada şunları söyledi:

“Sivas'a sadece bir toplantı düzenleyip ayrılmak için gelmedik. Belediye başkanlarımız tüm ilçelerde sahaya çıkarak vatandaşlarımızla bir araya geldiler. Gördük ki, Sivas halkı dertli, Sivas halkı mağdur. Ve Sivas halkı artık bir çıkış yolu arıyor. Biz de onlara şunu söyledik: Sadece kendi ikbali için millete sırtını dönen bu iktidara mahkûm değilsiniz. İlk kurultayını Sivas Kongresi'nde yapan Cumhuriyet Halk Partisi burada. Halkı için gece-gündüz demeden çalışan Kemal Kılıçdaroğlu burada. 100 yıl önce hep beraber başardık, yine hep beraber başaracağız. Asla umutsuz olmayın, halkın iktidarını kurmak için gelin bize katılın.

Yerel seçimlerde umduğunu bulamayan iktidar, belediyelerimizi çalıştırmamak için her türlü yola başvuruyor. Sadece birkaç örnek vermek isterim: Seçimlerden sonra, belediye şirketlerine yönetici atama yetkisini belediye başkanlarımızdan almak istediler. Büyükşehir belediyelerinin Ulaşım Koordinasyon Merkezleri'ndeki çoğunluğunu ellerinden aldılar. Covid-19 salgınının başında, ihtiyaç sahipleri için toplanan 15 milyon liralık bağışa el koydular. Bu da yetmedi, depremlerin, sellerin, yangınların ardından yardım kampanyası başlatma yetkisini bizzat Erdoğan'ın imzasıyla gasp ettiler. 2019'dan önce Ak Partili belediyelerde yapılan metroların geri ödemelerini, belediyeleri biz kazandıktan sonra 30-40 kat artırdılar. 25 yıldır belediyelere ait olan 100'e yakın taşınmazı, seçimleri biz kazandıktan sonra belediyelerimizden aldılar.

İktidarın yaptığı zamlarla belediyelerin temel hizmet maliyetleri 4-5 kat arttı. Ancak vatandaş ucuz hizmet alsın diye, belediye gelirlerinde hiçbir artış yapılmadı. Belediyelerin mali sorunlarının araştırılması için TBMM'ye önerge verdik, reddettiler. Ardından, bir kanun teklifi de hazırladık. 'Belediyelerin hizmet için kullandığı elektrik, doğalgaz ve akaryakıttan vergi almayın, avantajlı bir tarife geçirin,' dedik. 'Yıllardır değişmeyen bütçe paylarını artıralım, Motorlu Taşıtlar Vergisi gibi bazı vergilerden belediyelere pay verelim,' dedik. Ancak teklifimizi yedi aydır bekletiyorlar. Kısa süre içinde bu teklifimizi Genel Kurul'a taşıyacağız. Ve iktidarın samimiyetini vatandaşlarımızın takdirine sunacağız. Hâl böyleyken, hâlâ vatandaşın en temel ihtiyacı olan su üzerinden siyaset yapıyorlar. Eğer gerçekten su faturalarının ucuzlamasını istiyorlarsa, kendilerine hodri meydan diyoruz.

Kanun teklifimizi kabul edin, sadece bizim belediyelerimizde değil, tüm belediyelerde fiyatlar düşsün.

Belediyelere sağlanan devlet destekleri bütçelerde önemli bir yer tutuyor. Ancak belediyelere sağlanan kamu yardımlarında tarihte görülmemiş bir partizanlık yaşıyoruz. Belediyelerin bankası olan İLBANK'ın 2021 ve 2022 raporlarını inceledik. Gördüğümüz tablo şudur: Hibe ve kredi desteklerinin %95'i sadece Cumhur İttifakı ve kayyum belediyelerine aktarılmış. Nüfusun %51.7'sini yöneten belediyelerimize verilen desteğin oranı ise sadece %5. Konya ve Trabzon'daki iktidar belediyelerine verilen destek bile bizim 248 belediyemize verileden 1.5 kat fazla. Belediyelerimiz, kamu bankalarından kredi alamıyor, yurtdışından kredi bulunduğunda da iktidar engel oluyor. Şu anda yedi büyükşehir belediyemizin 28 milyar 680 milyon TL'yi bulan kredileri iktidarda imza bekliyor.

Tüm bu haksızlıklara rağmen gururla söylüyorum ki, belediyelerimizin hizmetlerine engel olamıyorlar. Engel olamadıkça daha da panikleyip, baskının dozunu artırıyorlar. Haksız, hukuksuz soruşturmalara belediyelerimize kumpaslar kuruyorlar. Belediyelerimizi karalamak için, vatandaş cezalandırarak kadar gözü dönenlere, tüm belediye başkanlarımızla Sivas'tan sesleniyoruz: Biz, gitmekte olan bir iktidarın son çırpınışlarına asla boyun eğmeyeceğiz. Bu organize kötülüğe karşı, bu politik teröre karşı halkımızla birlikte omuz omuza duracağız. Çünkü biliyoruz ki, seçilmiş belediyeler üzerinde baskı kurmak otoriter rejime, o baskıları aşmak da demokrasiyi savunulara yakışır.”

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

BELEDİYE BAŞKANLARI ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRİSİ

“Kuruluşunun 100. yılına giden Türkiye Cumhuriyeti, siyasi iktidarın sorumlu olduğu ağır bir siyasi ve ekonomik buhrandan geçmektedir. Milletten verdiği yetkiyi istismar eden iktidar, sadece şahsi çıkarları uğruna ülkemizin birlik ve beraberliğine, geleceğine dinamit koymaktadır. Küçük bir azınlığın servetine servet kattığı, geride kalan milyonların ise ağır mağduriyet yaşadığı adaletsiz bir düzen topluma dayatılmaktadır. Ülkemizde sosyal yardım olmadan ayakta duramayan vatandaşlarımızın sayısı tarihteki en yüksek seviyeye çıkmıştır. Ancak iktidar, topluma yaşattığı krizi çözmek yerine bu krizden faydalanmayı tercih etmiştir. Belediye Başkanları Çalıştayı’nda, iktidarın sadece koltukta kalmak uğruna vatandaşlarımızı ayrıştıran, ortak değerlerimize zarar veren politikaları değerlendirilmiştir. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’nun liderliğinde, tüm kadrolarımızla birlik ve beraberlik içinde, altılı masada gösterilen ortak iradeye uygun olarak mücadele etme kararlılığının altı çizilmiştir. Belediye Başkanları Çalıştayı’nda, siyasi iktidarın seçilmiş belediye başkanlarımıza yönelik partizan, ayrımcı, baskıcı ve adaletsiz tutumu ele alınmıştır. Ülkemizde ucuz, etkin ve sürdürülebilir belediye hizmetlerini kalıcı hâle getirmenin tek yolunun iktidar değişimi olduğu vurgulanmıştır. Bu kapsamda önümüzdeki genel seçim, belediyecilik adına da hayati olduğu ifade edilmiştir. Tüm belediye başkanlarımız sorumluluklarının farkındadır. Genel seçim sürecinde her belediye başkanımız, halka karşı sorumluluğunun gereğini yerine getirecektir.

Siyasi iktidar, belediyelerimizin hizmetlerini engellemek için her türlü yola başvurmaktadır. Belediyelerimizin yetki ve gelirleri ellerinden alınmaktadır. Belediyelere sağlanan devlet desteklerinde tarihte görülmemiş partizanlık söz konusudur. Belediyelerimizin hakkı olan kaynaklar sadece iktidar belediyelerine aktarılmaktadır.

Belediye başkanlarımız hakkında haksız ve hukuksuz soruşturular açılmaktadır. Uyduruk ve zorlama algı operasyonlarıyla, FETÖ taktikleriyle belediye başkanlarımıza kumpaslar kurulmaktadır. Belediye başkanlarımız hiçbir delil olmadan görevden alınmaktadır, tüm suçlamalardan aklanmalarına rağmen görevlerine iade edilmemektedir. İktidar, sandıkta kazanamadığı belediyeleri masa başında gasp edip, millî iradeye darbe vurmaktadır. Belediyelerimizi düşman olarak gören ve bize oy veren vatandaşlarımızı cezalandıracak kadar gözü dönen bir otoriter yönetimle karşı karşıyayız. Biliyoruz ki, bu baskılar önümüzdeki süreçte daha da artacaktır. Ancak iktidarın çabaları, gitmekte olan bir iktidarın son çırpınışlarıdır. Tek bir belediye başkanımız dahi bu otoriter rejimin baskılarına asla ve asla boyun eğmeyecektir, geri adım atmayacaktır. Belediye başkanlarımız, bir belediyemize yapılan saldırının tüm belediyelerimize yapılmış olduğunun altını çizmiştir. İktidarın saldırılarına karşı önümüzdeki süreçte tüm demokratik ve hukuki haklarımızı kullanacağımız vurgulanmıştır. Bir belediyemize hukuksuzca saldıran iktidar, tüm belediye başkanlarımızın ortak mücadelesini görecektir.

CHP’li belediyeler 2019 yerel seçimlerinden bu yana tüm baskılara rağmen iktidarın veremediği hizmetleri vatandaşlarımıza ulaştırmıştır. Bu sayede vatandaşlarımız bir nebze de olsa rahat nefes almıştır. Pandemi sürecinde, ekonomik buhranda, doğal afetlerde 4 milyon 800 bin haneye sosyal yardım yapan belediyelerimiz, Türkiye’nin bir felaketten dönmesini sağlamıştır. Belediyelerimiz, kalan görev süreleri içinde de vatandaşı kandıran uçuk kaçık projeler için değil, toplumun en önemli sorunlarını çözmek için çalışmaya devam edecektir. Bu tarihi mücadelede en büyük desteğimiz halkımızdır. Buradan bir kez daha ifade ediyoruz ki, halkımızın yanındayız, önümüze hangi engel çıkarsa çıksın, hiçbir güç bizi yolumuzdan çeviremeyecektir. Haksızlığa karşı Sivas Kongresi kadar dik, Sivas Kongresi kadar kararlı duracağız. Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılı için durmadan, dinlenmeden çalışmaya devam edeceğiz.”

“EVRENSEL KOOPERATİFÇİLİK İLKELERİ BENİMSENMELİ”

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi'nin kooperatifçilik alanındaki çalışmalarından bahseder misiniz?

AYŞE TURUNÇ KANKAL: Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), kuruluşu yılı olan 1919'dan itibaren hiçbir ayırım gözetmeksizin herkes için özgürlük, eşitlik, sosyal adalet, güvenlik ve saygınlık koşullarında, insana yakışır ve çalışanların potansiyellerini gerçekleştirebildikleri, üretken olabildikleri işler yaratmayı hedefleyen BM ihtisas kuruluşudur. Bu ilkelerin gerçekleşmesi için uluslararası çalışma standartlarını belirler, çalışma yaşamındaki hakları gözetir, sosyal korumayı önemser ve kendine özgü üçlü yapısından aldığı güçle işçi, işveren ve hükümet temsilcileriyle birlikte sosyal diyalogu güçlendirir. ILO, BM kuruluşları arasında kooperatifçilik konusunda tek uzman kuruluş olma özelliği de taşımaktadır, sosyal adaleti ve istihdamı sağlama görevini yerine getirmenin bir yolu olarak kooperatiflerin önemini kabul etmektedir. Buna yönelik tüm çalışmalarını “herkes için insana yakışır iş ve gelişen sosyal adalet” anlayışı çerçevesinde gerçekleştirir. İnsana yakışır iş, “üretken ve adil bir ücret getiren, işyerinde güvenli ve ailelere sosyal konum sağlayan, kişisel gelişim ve topluma bütünleşme açısından daha iyi fırsatlar sunan, insanların kaygılarını serbestçe dile getirme özgürlüğüne sahip oldukları, örgütlenerek yaşamlarını etkileyen kararların alınmasına katılabilirdikleri, tüm kadınların ve erkeklerin eşit fırsatlardan yararlanıp eşit muamele gördükleri işlerdir.” Biz de, ILO Türkiye Ofisi olarak bu hedefler doğrultusunda çeşitli programlar ve projeler yürütüyoruz.

Bu programlar arasında “Mülteciler ve Ev Sahibi Topluluklara Destek Programı”, “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Programı” ve “Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Programı” yer alıyor. Sosyal diyalog, uluslararası çalışma standartları, iş sağlığı ve güvenliği, genç istihdamı, sosyal sorumlu işletmeler ve Covid-19'un iş piyasasına etkileri gibi pek çok önemli alanda faaliyetler yürütüyoruz. ILO'nun Türkiye'deki bu çalışmalarının odağında insana yakışır iş ve uluslararası çalışma standartlarının desteklenmesi bulunuyor.

Türkiye'deki kooperatifçilik çalışmalarından bahsedecek olursak, çalışmalarımızı hâlihazırda iki programla yürütüyoruz. “Kadınlar İçin Daha Çok ve Daha İyi İşler Faz II” programı kapsamında kadınların kooperatifler aracılığıyla güçlenmesini destekleyecek stratejilerin belirlenmesine yönelik bir analiz çalışması gerçekleştirdik. Türkiye'de insana yakışır koşullarda çalışan kadınların sayısını artırmak amacıyla taşıyan program, kooperatifleri, kadınların istihdama erişiminde farklı araçlar sunarak güçlenmesi bağlamında ele alıyor. Kooperatifler aynı zamanda “Mülteciler ve Ev Sahibi Topluluklara Destek Programı” dahilinde yürütülen “İnsana Yakışır Geçim Fırsatlarıyla Dayanıklılığı ve Sosyal Uyumunu Destekleme Projesi” kapsamında konumlandırılmıştır. ILO, diğer BM ajansları gibi, çalışmalarını Küresel Mülteci Sözleşmesi rehberliğinde yürütüyor, Türkiye'nin ev sahibi ülke olarak üzerindeki baskının azaltılması, mültecilerin dayanıklılığının ve kendi kendine yeterliliklerinin güçlendirilmesi için sosyal ortakları destekliyor. Kooperatifler de bu güçlendirme çalışmalarının bir ürünüdür. Kooperatifler, ev sahibi topluluk mensubu ve mülteci grupların sosyo-ekonomik entegrasyonuna önemli ölçüde katkı sağlayan sosyal işletme modelleridir. Dayanışma kültürü üzerine kurulu işletmeler oldukları için sosyal entegrasyonun sağlanmasına katkıda bulunmaktadırlar. Kısacası, geçim kaynağına erişim imkânı verirken, barış ortamının oluşturulmasına da olanak sağlarlar. Kooperatiflere yönelik sunulan finansal ve teknik destekler arasında ihtiyaç analizi, mesleki eğitim, mülteciler için dil eğitimi, iş sağlığı ve güvenliği eğitimi, makine ve malzeme desteği, rekabet edebilirliklerine ve yeni piyasalara erişim desteği, kooperatifin ihtiyaç duyduğu alanlarda kapasite geliştirme eğitimleri, kayıtlı istihdam teşviki, kooperatifçilik eğitimleri ve farkındalık çalışmaları yer alıyor. Bu desteklerle, özellikle kadınların, mültecilerin, engelli bireylerin kooperatifler aracılığıyla insana yakışır işlere erişimi destekleniyor.

Öte yandan, Cenevre'deki ILO Kooperatifler Birimi'nin Kore Cumhuriyeti hükümeti tarafından desteklenen “Sosyal ve Dayanışma Ekonomisi Bilgi Birikiminin Güçlendirilmesi Projesi”, bes ülgede (Kosta Rika, İtalya, Kore Cumhuriyeti, Tanzanya ve Türkiye), Temmuz 2021-Aralık 2023 tarihleri arasında yürütülmektedir. ILO Türkiye Ofisi, Ulusal Danışma Komitesi'nde yer alıyor, çalışmaları yakından takip ediyor. Bu çalışma, 20. Uluslararası Çalışma İstatistikçileri Konferansı'nda (UÇİK) kabul edilen “Kooperatif

İstatistikleri Rehberi”ni esas alarak, kooperatiflerin ekonomik katkıları, kooperatifler kapsamında çalışma dahil olmak üzere istatistiklerin standartlaştırılması, insana yakışır işlere yönelik olarak kooperatiflerin, daha geniş anlamda sosyal ve dayanışma ekonomisi alanında politikaların geliştirilmesinde kullanılabilmesi amacıyla hayata geçirilmiştir.

Yerel kalkınmayı destekleyecek sürdürülebilir sosyo-ekonomik politikalar sizce hangi kapsamda olmalı? Kooperatifler ve yerel paydaşlar arasındaki işbirliği sürecinde nelere dikkat edilmeli?

AYŞE TURUNÇ KANKAL: 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, yoksulluğu ortadan kaldırmak, gezegenimizi korumak, eşitsizlik ve adaletsizlikle mücadele etmek hedefiyle 2015 yılında kabul edildi. Bu kapsamda “kimseyi geride bırakmayacak” şekilde düzenlenen “17 Sürdürülebilir Kalkınma Amacı” bulunmaktadır. (Amaç 1: Yoksulluğa Son, Amaç 2: Açlığa Son, Amaç 3: Sağlık ve Kaliteli Yaşam, Amaç 4: Nitelikli Eğitim, Amaç 5: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Amaç 6: Temiz Su ve Sanitasyon, Amaç 7: Erişilebilir ve Temiz Enerji, Amaç 8: İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme, Amaç 9: Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı, Amaç 10: Eşitsizliklerin Azaltılması, Amaç 11: Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar, Amaç 12: Sorumlu Üretim ve Tüketim, Amaç 13: İklim Eylemi, Amaç 14: Sudaki Yaşam, Amaç 15: Karasal Yaşam, Amaç 16: Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar, Amaç 17: Amaçlar İçin Ortaklıklar) Bu amaçlara ulaşmak, belirlenen ilkelerin bireyler ve toplumlar tarafından benimsenmesi, bu ilkelerin yerelde alınacak her türlü kararda veya gerçekleştirilecek faaliyetlerde göz önünde bulundurulmasıyla mümkün olabilir. Kalkınma, yerelden başlar. Yerel kalkınma, insan ve çevre odaklı, aynı zamanda eşitlikçi ve kapsayıcı olabilirse topluma yayılabilir.

ILO, BM kuruluşları arasında kooperatifçilik konusunda tek uzman kuruluş olma özelliği taşımaktadır ve kooperatifler alanında 100 yıllık bir tecrübeye sahiptir. Bu tecrübeye dayanarak, yerel paydaşlar, belediyeler, kooperatifleri destekleyebilecek mekanizmaların başında gelmektedir. Yerel paydaşlar ve kooperatifler arasındaki işbirliğinin “sürdürülebilirlik” odaklı olması çok önemlidir. Kooperatiflerin en fazla zorlandıkları alanlarda verilecek destek, kooperatiflerin faaliyetlerinin devamlılığı ve yaygınlaşması açısından önemlidir. Örneğin, yerel paydaşların vereceği bir mekân, ekipman, malzeme ve fiziki satış alanı desteği, “sosyal satın alma” yöntemlerine dayanarak kooperatiflerin tedarik zincirine dahil edilmesi, böylece rekabet edebilirliklerinin desteklenmesi, kuruluş aşamasında verilebilecek destek ya da tüzel kişi olarak kooperatifin kurucu ortakları arasında yer almaları, kimi hizmetlerini kooperatifler aracılığıyla sağlamaları, ihtiyaç duydukları mal ve hizmetlerin kooperatiflerden temin edilmesi, iş geliştirme ve sertifikasyon süreçlerinde yol göstericilik ve finansal erişim konularında rehberlik, kooperatifler ve onların sürdürülebilirliği için oldukça önemlidir. Burada dikkat edilmesi gereken husus, evrensel kooperatifçilik ilkelerinden “özerklik” ilkesiyle çelişecek uygulamalardan kaçınmaktır. Kooperatifler, özerk bir sosyal işletme türü olarak herhangi bir kurum ya da kuruluşa tabi olmadan faaliyet göstermelidir. Faydalı işbirlikleriyle sürdürülebilirliğini ve kapsayıcılığını temin ederek faaliyetlerine devam etmelidir.

Röportaj

AYŞE TURUNÇ KANKAL

Geçim Kaynakları Uzmanı
Uluslararası Çalışma Örgütü
Türkiye Ofisi

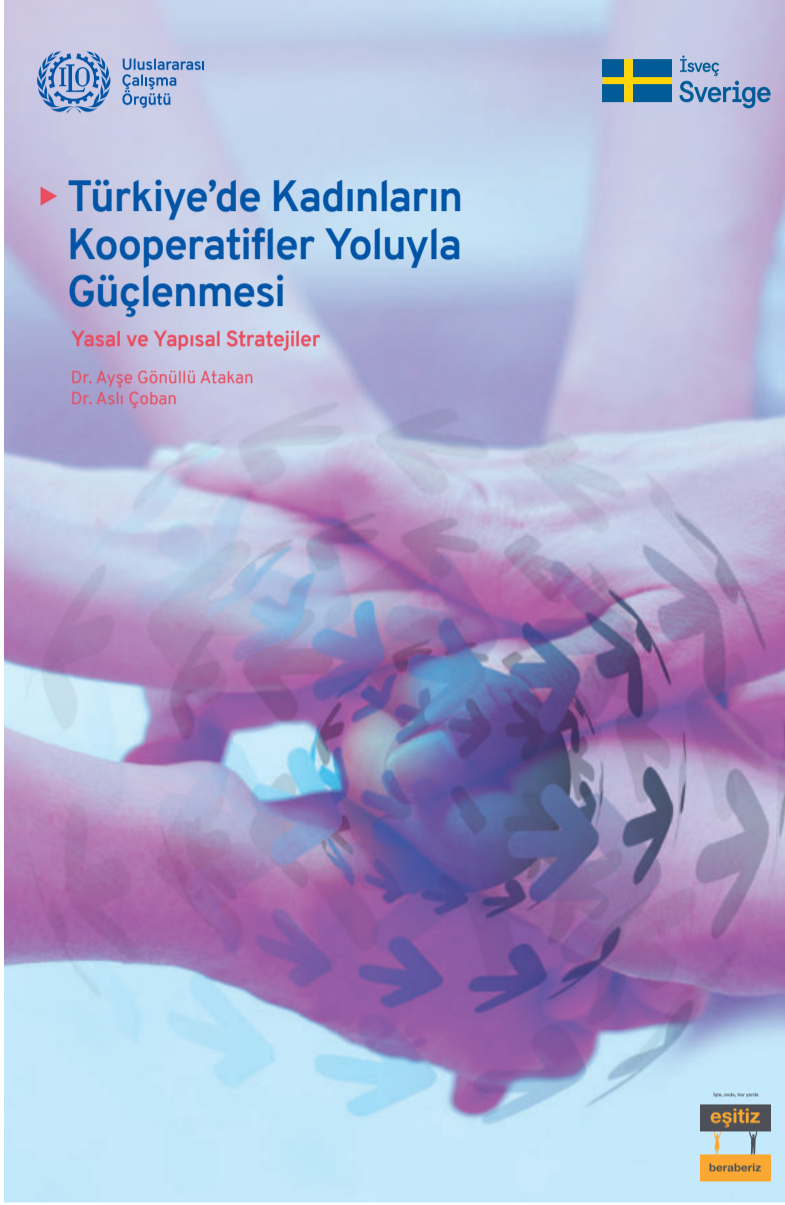

AYŞE TURUNÇ KANKAL

Ankara Üniversitesi DTCF İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Çalışma hayatına 2009 yılında, AB fonlu sosyal projelerde iş geliştirme ve proje yönetimi alanlarında çalışarak başladı. Genç istihdamı, kamu istihdam hizmetleri, kadının güçlenmesi ve sosyal diyalog gibi projelerde yer aldı. Bu süreçte çeşitli eğitim programlarına katıldı: “Gelişmekte Olan Ekonomilerde Girişimcilik”, “Kooperatif Yönetimi”, “Değişim Teorisi Yaratmak”, “Savunuculuk”, “Mültecilerin İşgücü Piyasasına Erişimi ve Dayanıklılıklarının Artırılması”, bu projelerden bazıları. 2018 yılında ILO Türkiye Ofisi'nde mülteciler ve ev sahibi topluluklara destek programında çalışmaya başladı. 2020 yılından bu yana Geçim Kaynakları Uzmanı olarak program kapsamında kooperatiflere yönelik faaliyetleri yönetiyor. Aynı zamanda engelli bireyler, kadının güçlenmesi ve yoksulluğun azaltılması konularında çalışıyor.

Uluslararası Çalışma Örgütü

Öte yandan, ILO Türkiye Ofisi tarafından İsveç finansal desteğiyle yürütülen "Kadınlar İçin Daha Çok ve Daha İyi İşler Faz II" programı kapsamında "Türkiye'de Kadınların Kooperatifler Yoluyla Güçlenmesi: Yasal ve Yapısal Stratejiler" başlıklı raporla, kadınların kooperatifler aracılığıyla güçlenmesini destekleyen mevzuat, strateji ve araç önerilerinin tespitine yönelik bir analiz çalışması yapıldı.

Çalışma, değerlendirme, geniş bir masa başı çalışması, bir dizi stratejik paydaş görüşmesi, kadın kooperatifleri temsilcileriyle görüşmelerden derlenen verilere dayalı olarak hazırlandı.

Kurumsal anlamda kooperatifçilik sisteminin, kadın kooperatiflerinin ihtiyaçlarını da dikkate alacak şekilde gelişmesine ihtiyaç var. Kooperatif birliklerinin kimi sektörlerde bulunmaması, var olanların kapasite sorunları, kooperatifler arası ortaklık ve işbirliklerinin zayıflığı, eğitim, araştırma, danışmanlık ve denetim gibi destek hizmetlerindeki yetersizlikler, finansman araçlarının eksikliği gibi kooperatifçilik sistemi sorunları, kadın kooperatiflerini daha derinden etkilemektedir. Kadın kooperatiflerinin mevcut sisteme entegrasyonu zayıf olduğu gibi, çok amaçlı, küçük ölçekli ve yerel toplum örgütleri olmalarından kaynaklanan, kadın ortaklara sahip olmaktan ileri gelen özellikleri ve karşılaştıkları zorluklar yeterince ele alınmamaktadır. Çalışma, kadın kooperatiflerinin desteklenmesinde, sorun analizi ve uluslararası iyi örnekler çerçevesinde geliştirilen, birbirini tamamlayan dört farklı strateji önermektedir:

1. Gelişme ihtiyacı olan kooperatif girişimlerinin geçici süreli ve yoğunlaştırılmış destek programları geliştirilmesine yönelik ön-kooperatif statüsü/mevzuatı,
2. Küçük ölçekli kooperatif girişimlerinin desteklenmesine yönelik basitleştirilmiş kooperatif modeli/ mevzuatı,
3. İşçi kooperatifi ve sosyal kooperatif modellerinin potansiyellerinin gerçekleştirilmesine ilişkin mevzuat düzenlemeleri,
4. Kooperatiflerde kadın ortakların sayısının ve etkinliklerinin artırılmasına yönelik, cinsiyet dengesi destek ve teşvikleri uygulanması.

Bu öneriler dışında, kadın kooperatiflerinin ortaklık ve destek hizmetleriyle finansmana erişim ihtiyaçlarını karşılayacak kurumsal çözümler üzerinde de çalışma yürütülmesi önerilmektedir. Bu sayede kadın kooperatiflerine özel olmayan, ancak kadın kooperatiflerinin genele oranla daha fazla etkilendikleri problemler ele alınabilecektir. Bu problemler, Türkiye'de kooperatifçilik sistemindeki eksikliklerden ileri gelmektedir.

Yeni nesil kooperatifçiliğin önemli bir bileşeni olan sosyal kooperatifleri güçlendirmeye, çeşitliliğe ve kapsayıcılığa yönelik uygulamalarda hangi unsurlar göz önünde bulundurulmalı?

AYŞE TURUNÇ KANKAL: Öncelikle şunu belirtmek isterim: Sosyal kooperatifler de geniş anlamda "sosyal ve dayanışma ekonomisi" olarak tanımladığımız işletme türleri arasındadır. Sosyal ve dayanışma ekonomisi her ne kadar yeni bir kavram olmasa da, yeni yüzyılın başlangıcıyla politika olarak önemi ve görünürlüğü önemli ölçüde arttı. Sosyal ve dayanışma ekonomisi, Covid-19 küresel salgını boyunca istihdam yaratma ve sürdürme, ortaklarına, kullanıcılara ve topluluklara hizmet sağlama rolü nedeniyle daha fazla kabul görmeye başladı.

İş yapmanın yeni yolları için çağrılarının arttığı bir zamanda, sosyal ve dayanışma ekonomisinin kapsayıcılığı, sürdürülebilirliği ve dayanıklılığı teşvik eden işletme modeline zemin oluşturdu. Sosyal ve dayanışma ekonomisinin artan önemi ışığında, tanımı, ölçümü, büyüklüğü, etkisi, sınırlamaları ve potansiyeli hakkında daha fazla açıklamaya ihtiyaç duyulmaktadır. Buradan hareketle, ILO Yönetim Kurulu, Mart 2021'de gerçekleştirilen 341. oturumunda, Uluslararası Çalışma Konferansı'nın 110. oturumunun (2022) gündemine, genel olarak değerlendirilmek üzere, insana yakışır iş, sosyal ve dayanışma ekonomisine ilişkin bir madde eklemeye karar verdi. Genel tartışma, ILO'da sosyal ve dayanışma ekonomisi konusunda ilk kapsamlı tartışma, aynı zamanda sosyal ve dayanışma ekonomisinin gelişme potansiyeli bakımından BM sisteminde ilk üst düzeyli görüşme oldu. Bu görüşme neticesinde sosyal ve dayanışma ekonomisi ilk kez uluslararası bir tanıma kavuştu. Bu tanım, sizin sorunuza cevap niteliği taşıyor, şöyle ki:

Sosyal ve dayanışma ekonomisi, gönüllü işbirliği ve karşılıklı yardım, demokratik ve/veya katılımcı yönetim, özerklik ve bağımsızlık, rüştürn ve/veya kârların yanı sıra varlıkların dağıtım ve kullanımında insanlar ve sosyal amacın sermayeden üstün tutulması ilkelerine dayanan, kolektif ve/veya genel çıkara hizmet eden ekonomik, sosyal ve çevre faaliyetleri yürüten işletmeler, kuruluşlar ve diğer işletmeleri kapsar. Sosyal ve dayanışma ekonomisi, işletmeler için uzun vadeli yaşayabilirlik ve sürdürülebilirlik, kayıtdışıktan kayıtlı ekonomiye geçiş hedefini güder, ekonominin tüm sektörlerinde faaliyet gösterir.

Dayanışma ekonomilerini yaygınlaştırmak için kooperatiflerin yönetim ve sürdürülebilirlik kapasiteleri nasıl artırılabilir? ILO'nun bu kapsamda hazırladığı raporun önerileri nelerdir?

AYŞE TURUNÇ KANKAL: Pandemi döneminde yeterince aktif olamayan kooperatiflerin en çok ihtiyaç duydukları alanlarda bilgi edinmeleri ve kapasitelerinin desteklenmesi amacıyla düzenlenen "Türkiye'de Kooperatiflerin Yönetişim ve Sürdürülebilirlik Kapasitelerinin Artırılması" webinarları, ABD Dışişleri Bakanlığı Nüfus, Mülteciler ve Göç Bürosu (PRM) tarafından finanse edilen "Türkiye'de Mülteciler ve Ev Sahibi Topluluklar için İnsana Yakışır İş Fırsatları Projesi" kapsamında gerçekleştirildi. Türkiye'de göçmenlerin de yer aldığı karma yapıda kadın kooperatiflerinin sıkça karşılaştıkları sorunları ve sıkıntılarını dört temel eksende irdeleyen çevrimiçi anket yapıldı. Ardından, yapılan odak grup görüşmeleriyle sorunların kök nedenleri ve webinar serisine davet edilecek kamu kurumları belirlendi. "Ticari Faaliyet, Sosyal Güvenceli İstihdam, Vergilendirme" temalı ilk webinarında Sosyal Güvenlik Kurumu, Ticaret Bakanlığı Esnaf, Sanatkarlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü, Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı temsilcileri yer aldı. İkinci webinarında ise, "Hassas Gruplar, Kırsal Alan, Çalışma Teşviki" konuları ele alındı. Webinarlar, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığı temsilcileri katıldı, ilgili konulardaki soruları kurumsal çerçeveden yanıtlayarak kooperatifleri bilgilendirdi. Webinarlar sonrası ortaya çıkan öneriler şu şekildedir:

1. Tarımsal olmayan kooperatiflerde ortaklara, yönetim ve denetim kurulu üyelerine "gelir dağıtımını" için alternatif net yöntemler oluşturulabilir.
2. KoopBis sistemi ve kooperatif istatistiklerinin ILO önerileri doğrultusunda iyileştirilmesine ilişkin çalışmalar yapılabilir.
3. Kooperatiflerin yararlanabileceği SGK ve İŞKUR destekleri konusunda Türkçe ve Arapça dillerinde yaygınlaştırma materyalleri üretilebilir. İlgili kurumların destekleri, hassas gruplar arasında yaygınlaştırılabilir.
4. Kooperatiflerin ana sözleşmelerine daha kolay erişilebilmesi için ilgili web siteleri güncellenebilir.
5. Kooperatiflerin vergi yükümlülükleri konusunda yalın, açık ve bütüncül bir kaynak (başvuru kaynağı, infografik vb.) yaratılmasına ihtiyaç vardır. Bu konuda bir çalışma yapılarak kamuya açık yayınlanabilir.
6. İlişkili kamu kuruluşlarına yönelik kooperatifçilik konusunda çalıştay, eğitim ya da atölye çalışması düzenlenebilir.

İşleyişinin doğasında yer alan, insanlara ve gezegenimize özen gösterilmesi, eşitlik ve tarafsızlık, karşılıklı bağlılık, öz-yönetişim, şeffaflık ve hesap verebilirlik, insana yakışır iş ve geçim kaynaklarıyla uyumlu değerler kümesini uygulamaya koyar. Ulusal koşullara bağlı olarak sosyal ve dayanışma ekonomisi, kooperatif, birlik, mütüel, vakıf, sosyal işletme, öz yardım grubu ve sosyal ve dayanışma ekonomisi değer ve ilkelerine göre faaliyet gösteren diğer işletmeleri içerir.

ILO, yayımladığı raporda yol gösterici ilkelere değinmiştir. Bunlar:

Üye devletler, insan merkezli bir çalışma yaşamı geleceği için insana yakışır iş ve sosyal ve dayanışma ekonomisini destekleme fırsatlarını izlerken, ulusal koşullarını dikkate alarak:

(a) Sosyal ve dayanışma ekonomisinin insana yakışır iş, kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomiler, sosyal adalet, sürdürülebilir kalkınma, herkes için yaşam standartlarının yükseltilmesine katkılarını dikkate almalı,

(b) Sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmelerinin, insanların insana yakışır işleri hedeflediği bir zamanda, insanlar ve gezegenimiz için anlamlı biçimde, çalışmaya atfedilen anlama katkıda bulunabilecek aktörlerden biri olarak rol oynayabileceğini kabul etmeli,

(c) Her türlü sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmesi dahil olmak üzere, çalışma yaşamında temel ilkeler ve haklar, diğer insan hakları, ilgili uluslararası çalışma standartlarına saygı göstermeli, desteklemeli ve gerçekleştirmeli,

(d) Sosyal ve dayanışma ekonomisinin yerelde kök salmasına ve kırsal alanlar dahil, başta kadınlar olmak üzere dezavantajlı gruplar ve kırılgan durumdaki kişilerin ihtiyaçlarını karşılamak ve insana yakışır iş fırsatları sağlamak üzere hem bilinen hem de yenilikçi çözümlere katkısına değer vermeli,

(e) Kırılgan durumdaki gruplar da göz önüne alınarak, bakım ve ücretsiz çalışmayı tanıyarak, sosyal ve dayanışma ekonomisinin desteklenmesine kapsayıcı, entegre ve toplumsal cinsiyete duyarlı bir yaklaşım geliştirmeli,

(f) Kayıtdışılığın kök nedenlerini ele almak ve kayıtdışıktan kayıtlı ekonomiye geçişi ve insana yakışır iş ve evrensel, yeterli, kapsamlı, sürdürülebilir sosyal koruma sistemlerinin gerçekleştirilmesini kolaylaştırmak amacıyla strateji ve önlemlerin tasarlanması, uygulanması ve izlenmesinde sosyal ve dayanışma ekonomisi çalışanlarına ve ekonomik işletmelerine özen gösterme gereğini dikkate almalı,

(g) 2007 tarihli Sürdürülebilir İşletmelerin Desteklenmesine İlişkin Sonuçlar'da ana hatlarıyla belirtildiği üzere, sürdürülebilir işletmelerin insana yakışır işe katkılarını dikkate almalı,

(h) Herkes için kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomik büyüme, istihdam ve insana yakışır işin gerçekleştirilmesi için sosyal ve dayanışma ekonomisi, işletmeleri ve diğer işletmeler arasındaki tamamlayıcılığı tanımalı ve desteklemeli,

(i) Sosyal ve dayanışma ekonomisinin adil dijital geçişe katkısını tanımalı ve desteklemeli,

(j) İnsan onuruna saygı, toplumun güçlendirilmesi ve çeşitliliğin geliştirilmesi, dayanışma, yerli ve kabile halkları dahil olmak üzere, geleneksel bilgiye ve kültürlere saygı gösterilmesinde sosyal ve dayanışma ekonomisinin rolünü dikkate almalı,

(k) Sosyal ve dayanışma ekonomisinin özellikle bazı durumlarda çalışan mülkiyetine geçiş yoluyla işletmelerin yeniden yapılanması olmak üzere, küçük ve orta ölçekli işletmelerdeki işler dahil, krizlere dayanma ve işleri koruma potansiyelini değerlendirmelidir.

Öte yandan, üye devletlerin göz önüne alması gereken birtakım zorluklar vardır:

(a) Sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmelerinin, birçok mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelerle paylaştıkları zorluklara ek olarak, örneğin yetersiz katılım, kayıtdışılığı ağırlaştırıcı politikalar, yoksulluk, borçluluk, hukuki belirsizlik, hukukun üstün olmaması, finansmana yetersiz erişim, haksız rekabet ve ticaret uygulamaları ve elverişli ortam için gerekli koşullarda diğer eksiklikler gibi, sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmeleri için elverişsiz ortam dahil, benzersiz zorluklarla karşı karşıya olması,

(b) Uygun olduğu durumlarda, çeşitli ve özgün mali önlemler ve araçlar dahil olmak üzere, sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmelerinin mali hizmetlere daha iyi erişebilmelerinin kolaylaştırılması,

(c) Sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmeleri ve sürdürülebilir işletmelerin çevre bakımından herkes için sürdürülebilir ekonomiler ve toplumlara adil geçişe katkısının geliştirilmesi, iklim değişikliği başta olmak üzere zorlukları dikkate alarak sürdürülebilir tüketim ve üretim örüntülerinin yaygınlaştırılması,

(d) ILO'nun 1998 tarihli ve 189 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde İstihdam Yaratımı Tavsiye Kararı'na uygun olarak,

sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmelerinin yatay, dikey ve çapraz örgütlenmesini mümkün kılmak, diğer işletmelerle tamamlayıcılık ve olası sinerjiden yararlanmak, yetkinlik geliştirme ve yaşam boyu öğrenmenin yanı sıra teknoloji ve altyapıya yatırım yapmak suretiyle, sosyal ve dayanışma ekonomisinin rolünün tanınması ve desteklenmesi,

(e) Sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmelerini ve çalışanlarını doğrudan etkileyen önlemleri biçimlendirmek amacıyla işveren ve işçilerin en yüksek temsil oranına sahip örgütleri vasıtasıyla ve uygun olduğu durumlarda sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmelerinin ilgili temsilci örgütleriyle sosyal diyalogunu mümkün kılmak üzere, sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmelerinin ve çalışanlarının örgütlenme özgürlüğünden yararlanması ve toplu pazarlık hakkının etkin biçimde tanınmasının sağlanması,

(f) Sosyal ve dayanışma ekonomisinin özellikle kadınlar, gençler ve işsizler, engelliler, göçmen işçiler ve yerli halklar gibi dezavantajlı gruplar bakımından sosyal kapsayıcılığı güçlendirme potansiyelini destekleme gereği,

(g) Sahte sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmeleriyle, bunların çalışma ve işçi haklarını ihlal eden diğer mevzuatıyla, özellikle mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeler olmak üzere kanunlara uyan işletmelere ve sorumlu işletmelere karşı haksız rekabet riskiyle ILO'nun 193 sayılı Tavsiye Kararı'na uygun olarak mücadelenin önemi.

Kooperatifçilik odağında sosyal dayanışma ekonomisinin geliştirilmesi, güçlü kooperatiflerin yapılandırılması ve desteklenmesi için yerel yönetimler nasıl bir rol üstlenmeli?

AYŞE TURUNÇ KANKAL: Bu sorunuza, işbirliklerine cevap verirken değindim. Daha büyük ölçekte neler yapılabilir, bundan bahsetmek isterim. Biraz önce bahsettiğim Sosyal ve Dayanışma Ekonomisi Raporu'nda ILO, üçlü yapısına referansla, üye devletlere ve sosyal ortaklara, yani işçi ve işveren sendikalarına ve ofis olarak kendisine tanımladığı görevlere yer vermiştir. Buna göre, genel anlamda üye devletlere düşen görevleri şöyle sıralayabiliriz:

1. Üye devletler, her türlü sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmesi dahil olmak üzere, çalışma yaşamında temel ilkeler ve haklar, diğer insan hakları ve ilgili uluslararası çalışma standartlarına saygı göstermek, desteklemek ve gerçekleştirmekle yükümlüdür.

2. Üyeler, Uluslararası Çalışma Ofisi'nin desteği ile:

(a) Uluslararası çalışma standartlarına uygun olarak sürdürülebilir kalkınma ve sürdürülebilir işletmelere katkıda bulunmak üzere, insana yakışır işleri desteklemek ve sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmelerinin potansiyelinden azami ölçüde yararlanmak amacıyla, sosyal ve dayanışma ekonomisinin doğasına ve çeşitliliğine uygun, elverişli ortam yaratmalı,

(b) Sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmelerine ulusal hukuka, uygulamaya ve ILO 193 sayılı Tavsiye Kararı'na uygun olarak diğer işletme biçimlerine sağlananlardan daha elverişsiz olmayacak koşullarda muamele etmek suretiyle adil rekabet alanı sağlamalı,

(c) Çalışma yaşamında temel ilkeler ve haklar, diğer insan hakları, ilgili uluslararası çalışma standartlarına uygun olarak, sağlam, kapsayıcı, sürdürülebilir ve dayanıklı bir ekonomiyi desteklemek amacıyla, sosyal ve dayanışma ekonomisinde bulunanlar dahil herkes için kaliteli işlerin yaratılmasını destekleyen politikaları uygulamaya koymalı,

(d) Adil dijital ve çevresel geçişlerin desteklenmesi ve eşitsizliklerin azaltılması için, istihdam yanlısı makro-ekonomi, vergi, sanayi, sosyal, çevre ve diğer politikaları desteklemek amacıyla sosyal ve dayanışma ekonomisini ulusal kalkınma, toparlanma ve istihdam stratejilerine entegre etmeli,

(e) Kayıtdışıktan kayıtlı ekonomiye geçişte sosyal ve dayanışma ekonomisinin rolünü tanımalı, sosyal ve dayanışma ekonomisinde bulunanlar dahil tüm çalışanların ve işletmelerin kayıtdışıktan kayıtlı ekonomiye geçişini desteklemeli,

(f) Sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmeleri arasında adil, hakkaniyetli ve sürdürülebilir ticaret ve diğer işbirliği biçimlerinin geliştirilmesi de dahil olmak üzere, sosyal ve dayanışma ekonomisinin ulusal ve küresel tedarik zincirlerinde insan yakışır işlere katkılarını artırmalı,

(g) Yerel ve bölgesel dahil her düzeyde, sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmeleri ve kamu yönetimi arasındaki etkileşimi ve ortaklığı güçlendirmeli,

(h) ILO 193 sayılı Tavsiye Kararı'na uygun olarak, dezavantajlı gruplar ve kırılgan durumdaki insanlar için bilgi, finansman, piyasa, teknoloji, altyapı, iyi düzenlenmiş ve sosyal sorumlu kamu alımına erişimi sağlayacak destek önlemleri getirmeli,

(i) Uygun olduğu durumlarda, bir yanda yerli ve kabile halklarının gelenek ve kültürlerini koruyup desteklerken, diğer yandan sosyal ve dayanışma ekonomisinin sosyal yenilik, üretkenlik, beceri geliştirme, girişimcilik ve işbirliğini geliştirmesini destekleyen önlemler almalı,

(j) Sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmelerinin ve sürdürülebilir işletmelerin geliştirilmesi, kayıtlı ekonomiye geçmesi için yolsuzlukla mücadele ve iyi yönetişimi desteklemek, kayıt ve tescili kolaylaştırmak, idari prosedürleri sadeleştirmek amacıyla önlemler almalı,

(k) Ulusal yapı içinde ve arasında sosyal ve dayanışma ekonomisine ilişkin politikalar için bakanlar arası işbirliği ve koordinasyon mekanizması kurmalı,

(l) Sahte sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmelerini, kanunsuz uygulamaları ve hak ihlallerini önlemek, caydırmak ve yaptırım uygulamak, böylelikle çalışanları, sosyal ve dayanışma ekonomisi işletmelerinin özerkliğini ve bağımsızlığını korumak amacıyla iş teftişini güçlendirmeli, iş teftiş kurulları, sosyal ortaklar, sosyal ve dayanışma ekonomisi temsilcileri arasında işbirliğini desteklemeli,

(m) Sosyal ve dayanışma ekonomisini her düzeyde kamu eğitimine entegre etmeli, mali dayanıklılık ve etkinliği artırmak amacıyla, mali okuryazarlık dahil, sosyal ve dayanışma ekonomisinde yer alan çalışanların ve işletmelerin eğitim ve öğretimine yatırım yapmalı,

(n) Politikaların hazırlanmasına ve uygulanmasına bilgi sağlamak amacıyla, uydu hesaplar ve ulusal istatistik kurumlarıyla sosyal ve dayanışma ekonomisi kurumsal temsilcileri arasında işbirliği gibi yollarla, sosyal ve dayanışma ekonomisi hakkında istatistikleri iyileştirmelidir.

3. Sosyal ortaklar, müşterek çıkar konularında sosyal ve dayanışma ekonomisi bakımından işbirlikçi ve proaktif tutumla sosyal diyaloga girmeli, sosyal ve dayanışma ekonomisinde insana yakışır işleri desteklemeye ilişkin iyi uygulamalar konusu başta olmak üzere bilgi ve deneyimlerini paylaşmalıdır.

4. Hükümetler ve sosyal ortaklar, evrensel, yeterli, kapsamlı ve sürdürülebilir sosyal koruma sistemleri, yaşam boyu öğrenme ve eğitime erişim, bir temel hak olarak sağlıklı ve güvenli çalışma ortamı, şiddetten ve tacizden arınmış çalışma ortamını desteklemeyi taahhüt etmelidir.

“KOOPERATİFLERLE HER ALANDA İŞBİRLİĞİ YAPILMALI”

Ekonomik ve demokratik örgütlenme modeli olan kooperatiflerin kent yaşamına katkıları nelerdir?

MEHMET KUZU: Kooperatifler, her şeyden önce iletişimi temel alan sosyal yapılardır. Kent yaşamında dayanışmayı odağa alan toplulukların olması, kentsel sorunların çözümünde önemli bir araçtır. Katılımcılık, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerinin teminatı, kentte yaşayanların kurduğu yapıların demokratik özellikleri ve sorgulayıcı yaklaşımıdır. Kooperatifleri iletişim ve ticaret mecraları olarak tanımlayabiliriz. İletişimi güçlü sosyal yapılar, ekonomik örgütlenme biçimi olarak demokratik bir yönetimle işlevsellik kazanır. Kooperatifleri oluşturan ortaklar, bir şirketin ya da işletmenin ortağıdır. Tüm ortaklar, o şirketin patronudur ya da ortakların hepsinin eşit oy ve söz hakkına sahip olduğu kooperatifler patronsuzdur diyebiliriz. Patronsuz şirketler olan kooperatifler, kentlerin demokratikleşmesine katkıda bulunur, ticari açıdan ekonomik değer oluşturlar. Kooperatif iş modeli her yönüyle kentsel ve kırsal kalkınmanın mihenk taşıdır.

Yerel yönetimlerin kooperatiflerle işbirliği yapmasına, yereldeki sorunlara çözüm bulmasına, yerel kalkınmaya ivme kazandıracak politikaları üretmesine olanak tanıyacak programlar ve uygulamalar nasıl geliştirilmeli?

MEHMET KUZU: Belediye, kaymakamlık ya da valilik hizmetleri kooperatifler aracılığıyla planlanabilir. Kooperatifler, sosyal ya da ekonomik sorunların çözümünde vatandaşların sürece dahil edilmesini sağlar. Özellikle sosyal sorunların çözümünde kooperatiflerin katkısı yadsınmaz. Örneğin, belediyelerin sosyal hizmetler kapsamındaki çalışmalarını kooperatiflerle birlikte yürütülebilir. Bu sayede daha büyük bir etki yaratılır. Bir belediyenin sorumluluk alanında yaşayan insanlar bir araya gelirse, “sosyal hizmetler kooperatifi” kurmak için adım atarsa, sosyal hizmetlerin yararlanıcısı olan vatandaşların da katılabileceği bir süreç geliştirilir. Yardımların nereye, nasıl, ne şekilde yapılacağına kooperatifi oluşturan ortaklar karar verir, belediyenin bu konuya ayırdığı bütçe ve olanaklar daha verimli kullanılabilir. Belediye çalışanlarının denetim sistemine göre vatandaşların doğrudan dahil olduğu bir kooperatif sistemi daha güçlüdür. Belediyelerin istihdam yöntemleriyle ilgili örnekler de verilebilir. Bir hizmet ve dayanışma kooperatifi, belediye işçilerinin ortak olduğu bir kooperatif olarak modellendiğinde taşeron kavramı ortadan kalkar, çalışanların ortak olduğu bir kooperatiften istihdam hizmeti alan belediye, bu konuya ayırdığı bütçeyi daha etkin ve verimli kullanır. Kaymakamlıklar ya da valilikler güdümünde olan sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları, yardımları alanlar ya da yardımları alanların komşuları, yakınları veya hemşerileri tarafından bir kooperatifle yapılandırılırsa bütçe, daha fazla sorunu çözebilir. Örnek uygulamaları çoğaltmak için www.sosyalekonomi.org takip edilebilir.

Dünyadaki örnekleriyle karşılaştığınızda, Türkiye’deki yeni nesil kooperatifçilik çalışmalarını beklentiyi ve ihtiyacı karşılıyor mu? Özellikle sosyal kooperatiflerin ve kadın kooperatiflerinin yaygınlaştırılması, etki alanlarının genişletilmesi için neler yapılmalı?

MEHMET KUZU: Türkiye’deki yeni nesil kooperatifçilik çalışmaları (yüksek bir beklenti ya da ihtiyaç görünürlüğü olmadığı için) yeterli düzeydedir diyebilirim. 2015 yılında Genç İş Kooperatif yola çıkmadan önce “yeni nesil kooperatifçilik” Türkiye’nin gündeminde yoktu. Kadın kooperatifleri, sosyal kooperatiflerin bileşenidir. Bu nedenle sosyal kooperatifler olarak genel bir yaklaşımla değerlendirdiğimizde, bu tür oluşumların yaygınlaşması, sayılarının artması ve nitelik açısından daha iyi bir seviyeye ulaşması gerekiyor. Sosyal kooperatiflerin etki alanlarının genişletilmesi için belediyelere iş düşüyor.

Belediyeler, kooperatiflerle işbirliği yaparak, kooperatiflerden ürün satın alarak hizmet üretebilir. Böylelikle kentin demokratikleşmesine ve kooperatif ortağı olan vatandaşların kolektif girişimle ekonomik açıdan gelişmesine katkıda bulunulur. Her belediye, sorumlu olduğu alanda kurulan kooperatifleri içeren veri tabanı oluşturabilir, satın alma süreçlerinde önceliği bu kooperatiflere verebilir.

Bu konularla ilgili 2016-2020 yılları arasında yazdığım köşe yazılarımı derlediğim “Sokaklar Bizim-Bir Takım Kooperatif Düşünceler” adlı bir kitabım var, ilgilenenler kitabı referans alabilir.

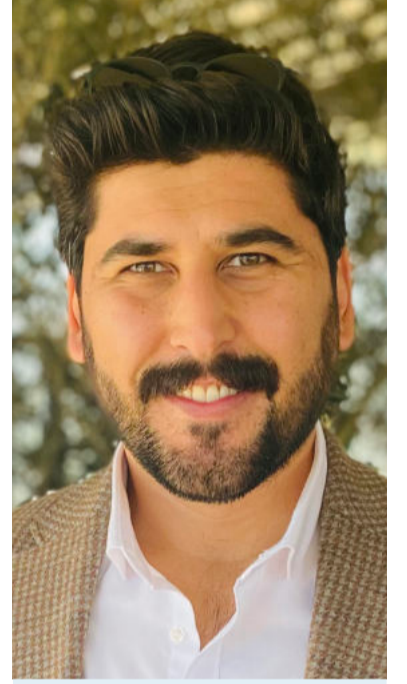
Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki işbirliğine ilişkin bütçe ve mevzuat yeterli mi? Sürdürülebilir kooperatifçilik modelleri oluşturmak amacıyla yerel yönetimler hangi inisiyatifleri almalı?

MEHMET KUZU: Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki işbirliğine ilişkin bütçe ve mevzuat yeterli. 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu’nun 9. Maddesi, kooperatiflere destek olmak yönünde yerel yönetimlere tavsiye veriyor.

Röportaj

MEHMET KUZU

İş Geliştirme ve Girişimcilik Uzmanı

MEHMET KUZU

ODTÜ İstatistik Bölümü’nü bitirdi. Lozan Üniversitesi’nde siyaset bilimi alanında dersler aldı. Siyaset bilimi alanında yüksek lisansına Ankara Üniversitesi’nde devam etti. 2010 yılında kooperatifçilik hareketini takip etmeye başladı. Seferihisar, Selçuk ve Konak Belediyeleri’nde proje koordinatörü olarak görev yaptı. Çalışma konuları arasında yaşam odaklı teknolojiler, birlikte yaşama kültürü, tarım, gıda güvenliği ve güvenilirliği, sürdürülebilir işletmeler yer alıyor. 2009 yılından bu yana AB, BM ve kalkınma ajansları hibe projeleri konusunda danışmanlık yapıyor. 2019 yılında Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü’nde iş geliştirme ve girişimcilik uzmanı olarak çalışmaya başladı. Genç İş Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Eğitim Kooperatifi (2015) ve Yaren Fikri Mülkiyet Hakları ve Proje Danışmanlığı Kooperatifi’nin (2020) kurucu ortağıdır. Ulusal/uluslararası organizasyonlarda kooperatifçilik farkındalığının gelişmesi için görev aldı.

Belediye Kanunu’nun ilgili maddelerinde kooperatiflerden alım yapma sürecindeki kolaylıklara yer veriliyor.

Belediyeler, bölgelerindeki sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yaptıkları gibi, ortaklık protokolleriyle kooperatiflerle de çalışabilir. İdeal kent yönetiminde katılımcılığı en üst seviyeye ulaştırmak için belediye hizmetlerinin tamamını kooperatifler aracılığıyla gerçekleştirmek mümkün. Burada, belediye yönetiminin aldığı inisiyatifler önemli. Vatandaşların katılımıyla oluşturulacak kooperatif yapılarıyla iş modeli geliştirildiğinde, hizmetler kolektif olarak daha kalıcı bir şekilde yürütülebilir.

KOOPERATİFLERE İLİŞKİN DÜNYA ÖRNEKLERİ

BELÇİKA

<https://uploads.strikinglycdn.com/files/41e2baa5-54ea-4121-b2c1-831ba41a78bf/REScoop%20MECISE%20-%20REScoop%20-%20Municipality%20Approach.pdf>

<https://www.rescoop-mecise.eu/>

Belçika'da bütçe kısıtlaması, yasal kısıtlamalar ve pozitif ölçek ekonomileri arayışı, belediyeleri enerji tedariki için kooperatiflerle işbirliğine yönlendirdi. Belediyelerin yaklaşık %20'si kamuya ait kooperatiflere katıldı.

Yerel Yönetimler ve Enerji Kooperatifleri Arasında İlham Verici İşbirliği Örnekleri

Ecopower Kooperatifi: Belçika'nın Eeklo kentinde üç rüzgâr türbinine yatırım yapıldı. Belediye meclisi, vatandaşların tesislere katılmasını ve ortaklık fırsatı elde etmesini ihale prosedüründe açıkça talep etti. Yerel paydaşlar bilgilendirildi. "Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı" yapıldı. Kooperatif de bu sürecin bir parçasıydı. Belediye, evlerinde enerji tasarrufu yapmak isteyen vatandaşları da destekledi. Benzer bir model, Belçika'nın Asse semtinde de uygulandı. Dört rüzgâr türbini inşa edildi. Belçika'nın Ghent kentindeki kooperatif EnerGent, enerji verimliliği konusunda harekete geçti, sürdürülebilir enerji ve iklim eylem planını yürütmek için belediyeyle çalıştı. Kooperatif 2015 yılında 50.000 avro kredi aldı. EnerGent, aldığı finansal destekle toplu enerji güçlendirmesi geliştirmek için bir program da başlattı. Ecopower Kooperatifi, enerji geçişini hızlandırmak ve stratejik bir ortak bulmak için kamu ihale prosedürünü kazandıktan sonra Leuven kentinin stratejik ortağı seçildi. Leuven kenti, iddialı ve katılımcı yaklaşımı nedeniyle 2018 Avrupa Yaprak Ödülü'nü kazandı.

Pajopower Kooperatifi: Belçika'nın Pajottenland ve Zennevallei bölgelerinde sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek amacıyla 2014 yılında bir kooperatif kuruldu. Kooperatifle belediye arasındaki işbirliği sayesinde vatandaşlar enerji kullanımı hakkında bilgilendiriliyor ve enerji etütleri yapan bağımsız enerji uzmanları aracılığıyla danışmanlık hizmeti veriliyor. Pajopower Kooperatifi, Halle kentindeki 445 geleneksel sokak lambasını değiştirdi. Yatırım (225.000 avro), kooperatif tarafından finanse edildi. Bu sayede hem enerji hem de para tasarrufu yapıldı.

REScoop: Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kooperatifi'nin kısaltmasıdır. Vatandaşlar, sürdürülebilir enerji projelerine ortaktır. Kooperatifin iş modeline hem yenilenebilir enerji hem de enerji verimliliği dahildir. Bu girişim, yerel enerji toplulukları veya topluluk enerji projeleri olarak da adlandırılır. Belçika'da %100 yenilenebilir enerjiye geçişin 300-400 milyar avroya mal olacağı varsayılıyordu. Vatandaşlar süreç hakkında endişeliydi. Yerel yönetimlerin REScoops ile yaptığı işbirliğinde tüketicilere yenilenebilir enerjiyi en uygun fiyata kullanma seçeneği sunuldu. Kamu sektörü ve özel sektör ortaklıkları (REScoops ve belediyeler) dikkat çeken işbirliklerine yol açtı. Amel ve Bülingen Belediyeleri, belediye mülkü üzerinde rüzgâr çiftliği kurulmasına karar verdi. Projenin %50'si kamuya, %50'si belediyelere aitti (%25 Amel ve %25 Bülingen). Dour ve Quévrain Belediyeleri de Emissions Zéro Kooperatifi işbirliğiyle Belçika'daki en büyük kara rüzgâr santralinin parçası olan iki rüzgâr türbininin işletilmesi için yeni bir yasal form oluşturuldu. Emisyon Sıfır Projesi aracılığıyla hisselerin yarısı vatandaşlara, diğer belediyelere verildi.

POLONYA

<https://www.icba.coop/master/document/images/image1486.pdf>

Polonya Ulusal Kooperatif Konseyi

Polonya'da kooperatifler her zaman çok önemliydi. Kooperatifleri ulusal düzeyde temsil eden en üst organ, Ulusal Kooperatif Konseyi'dir (NCC). Polonya Kooperatif Yasası'na göre Ulusal Kooperatif Konseyi, kooperatif örgütlerinin gelişmesi için koşullar yaratır, faaliyet alanlarındaki yasal düzenlemelere uymalarını sağlamaya özen gösterir. Ulusal Kooperatif Konseyi'nin görevi, Polonya kooperatif hareketini Polonya'da ve yurtdışında temsil etmektir. Hükümet, bakanlıklarla, belediyelerle işbirliği yapar, kooperatiflerle ilgili yasal işlemleri başlatır ve görüş bildirir. Ulusal Kooperatif Konseyi, bilimsel araştırma, eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerini organize eder. Konseyin diğer görevi, üyelerin kültürel faaliyetlerini ve eğitim etkinliklerini teşvik etmek, Polonya'daki kooperatif hareketinin gelişimiyle ilgili inisiyatifleri üstlenmektir. Ulusal Kooperatif Konseyi'nin on beş şubesi vardır, ülke çapındaki tüm kooperatifleri (yaklaşık 9.000) temsil etmektedir. Ancak bazıları, Avrupa'da veya küresel pazarlarda da aktiftir. Ulusal Kooperatif Konseyi'nin merkez ofisi Varşova'dadır. 2020 yılı semboliktir, kooperatiflerle ilgili ilk kanunun 100. yıldır. Ulusal Kooperatif Konseyi, yerel toplulukların gelişimi açısından önemlidir.

Polonya'da Kooperatifler ve Finans Sektörü

Polonya'daki bankacılık kooperatifleri 150 yılı aşkın bir geleneğe sahiptir. Kooperatif finans sektörü, tüm kooperatif sektörleri arasında en dayanıklı ve en iyi organize edilmiş sektörlerden biridir. Polonya'daki kooperatif finans sektörü, 541 kooperatif bankasından, 25 kooperatif tasarruf ve kredi birliğinden oluşmaktadır. Kooperatif bankaları, Bankacılık Kanunu'na göre faaliyet göstermektedir, gerçek ve tüzel kişilerle üye olmayan müşteriler de kooperatif bankalarının hizmetlerinden yararlanabilir. Kooperatif bankaları ve birlikleri, yerel halkın tercih ettiği yerel finans kurumlarıdır. Kooperatif bankaları sıklıkla küçük/orta ölçekli işletmelere ve belediyelere hizmet vermektedir. Bu kurumlar, yerel toplulukların sosyal ve ekonomik açıdan kalkınmasına katkıda bulunmaktadır. Polonya'daki kooperatif bankacılık sistemi bankacılık piyasasında oldukça istikrarlı bir paya sahiptir. Kooperatif bankalarında belediyelerin mali hizmet payı diğer kurumlara göre daha yüksektir.

HİNDİSTAN

https://www.wiego.org/sites/default/files/resources/file/Sewa_ShortReport_en.pdf

https://lokswashyasewatrust.org/wp-content/uploads/2014/10/Pitch-presentation_V8_Final-1.pdf

1972 yılında Ela Bhatt tarafından kurulan Serbest Meslek Sahibi Kadınlar Kooperatifi (SEWA), Hindistan'ın kayıtdışı ekonomisindeki yoksul kadınların ihtiyaçlarını karşılamak, haklarını korumak ve kadınları güçlendirmek için çalışıyor. SEWA Bharat, 17 eyalette 2 milyondan fazla aktif üyesiyle Hindistan'ın en büyük ve en eski sendikalarından, kâr amacı gütmeyen kuruluşlarından biridir. SEWA üyeleri, tarım işçileri, ev işçileri, sokak satıcıları, ev eksenli işçiler, zanaatkarlar gibi küçük üreticiler dahil olmak üzere kol işçileriyle hizmet sağlayıcılardan oluşmaktadır. SEWA, kayıtdışı kadın işçilerin çocuk bakımı ihtiyacını karşılamak amacıyla Sangini adında çocuk bakım kooperatifi kurdu. Kooperatif, Hindistan'ın Ahmedabad kentinde 350 çocuğa (hafta içi 09:00-17:00 arası) bakım hizmeti veriyor. Her merkezde en fazla 35 çocuk ve iki çocuk bakıcısı bulunuyor. Kooperatif, çocuk bakıcılarından, annelerden, yöneticilerden ve hissedarlardan oluşuyor. Her beş yılda bir yönetim kurulu üyeleri seçiliyor. Sangini Kooperatifi, Hindistan Rezerv Bankası (RBI) çalışanları için çocuk bakım hizmeti de sunuyor.

SEWA Sangini Kooperatifi'nin Hedefleri:

- 6 yaş altı çocuklar için beslenme, sağlık, eğitim, hijyen ve güvenli alanlara odaklanan bütünsel bir yaklaşımla bakım hizmetlerini iyileştirmek.
- Kayıtdışı çalışanları sosyal ve ekonomik açıdan güçlendirmek.

SEWA Sangini Kooperatifi, toplum sağlığı kamları, danışma oturumları, ebeveynlerle eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları düzenlemek için SEWA Sağlık Kooperatifi'yle çalışıyor. SEWA üyeleri farklı kastlardan ve dini gruplardan geldiği için farkındalık kampanyaları ve odak grup tartışmaları gibi faaliyetler toplumsal uyuma katkıda bulunuyor.

Sangini Kooperatifi, çocuk bakım merkezlerini Mart ve Eylül 2020 arasında kapattı, ancak Nisan ve Mayıs 2021'de kayıtdışı kadın işçiler çalışmaya devam etti, güvenli bir alana ihtiyaç duymaya başladılar. İlk karantina sırasında çocuk bakım merkezleri kapatıldı. Sangini Kooperatifi, hizmet vermeye devam etmek için yenilikçi yollar buldu.

Gıda: Kooperatif, 1.483 kayıtdışı kadın işçinin ailesini belirledi (yaşlılar ve engelliler öncelikli). Gıda kitleri, buğday unu, pirinç, zerdeçal tozu, biber tozu, tuz ve şeker gibi temel malzemeler ailelere ulaştırıldı.

Öğrenme ve Oyun: Çocuk bakım merkezlerinin kapatılması ve karantina önlemleri nedeniyle birçok çocuk sosyalleşemedi. Kooperatif, topluluk üyelerine ulaşmak ve çocukları sosyalleştirmek için PRATHAM ile ortaklık kurdu. Karona, Thodi Masti, Thodi Padhai adlı günlük aktivite programı başlattı.

Sağlık Hizmetleri: Pandemi, sağlık sistemini etkiledi, birçok rutin sağlık hizmetinin azalmasına neden oldu. Kooperatif, acil ve ciddi hastalıklar için çocuklara ve ailelerine destek oldu. Bazı durumlarda çevrimiçi destek ve danışmanlık hizmeti verildi. Çocuk sağlığıyla ilgili hizmetleri üyelerin kapılarına ulaştırmak için Asha'ya (topluluk sağlık çalışanları) ve Anganwadi'ye (kamu çocuk bakımı çalışanları) yardım edildi. Stres ve stresle başa çıkmanın yolları hakkında bilgi vermek için çevrimiçi farkındalık oturumları geliştirildi. Bu, SEWA üyelerinin erişimine açık olan, Dünya Sağlık Örgütü tarafından desteklenen, bir ay süren kampanyanın bir parçasıydı. Kooperatif, "Aagewans" adı verilen 28 lider belirledi, WhatsApp ve Zoom gibi mobil tabanlı platformlar aracılığıyla bu liderleri eğitti.

Yeni Nesil Kooperatifçilik: SEWA Kooperatif Federasyonu, dijital platformların önemini fark etti, kooperatif personeline Zoom ve WhatsApp kullanımı için dijital okuryazarlık eğitimi verdi. SEWA Sağlık Kooperatifi ve Sangini, üyelerinin virüsle ilgili korkusunu ve endişesini gidermek için sürekli destek ve motivasyon çalışmaları yaptı, çevrimiçi tartışma grupları oluşturdu. Sangini Kooperatifi'nin pandemi sürecinde başarılı olmasının nedeni, devlet sağlık hizmetleri, erken çocukluk gelişimi ve sosyal güvenlik hizmetleriyle uzun süredir devam eden bağıydı. SEWA, kayıtdışı kadın işçilerle devlet arasında köprü görevi gördü.

ALMANYA

<https://www.mdpi.com/2071-1050/7/2/1900>

<https://fs-sun.com/references/solar-parks/saerbeck-bioenergy-park>

Almanya'daki güneş enerjisi kooperatiflerinin sayısı son yıllarda önemli ölçüde arttı. Rüzgâr kooperatifleri daha küçük bir gruptur, ancak daha uzun bir geçmişe ve daha büyük bir kapasiteye sahiptir. Almanya'da 45 tane operasyonel rüzgâr kooperatifi var. Vatandaşlar ve yerel girişimler, karadaki rüzgâr türbinlerinin %50'sine sahip. Yenilenebilir enerji üretim tesislerinin yarısı özel hanelere, %40'ı kooperatiflere ve %10'u çiftçilere ait.

Saerbeck

Saerbeck, Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya eyaletinin Steinfurt bölgesinde yer alan, 7.054 nüfuslu bir kasaba. Saerbeck, Almanya'da ve diğer ülkelerde yerel düzeyde enerji geçişlerinin nasıl organize edileceği konusunda önemli bir model. Saerbeck'te yaşayan bir grup vatandaş, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, 2030 yılına kadar kendi kendine yeterli ve sürdürülebilir bir topluluk olmak için bir plan yaptı. Bazı kamu binalarındaki güneş panellerini finanse etmek amacıyla belediyenin desteğiyle yerel bir kooperatif kuruldu. İklim değişikliğinin sonuçları, enerji güvenliği, enerji fiyatlarındaki artışa karşı dayanıklılık, Saerbeck'in enerji konusundaki hedeflerinin motive edici faktörlerini oluşturdu.

Saerbeck Belediyesi, 2030 hedefine ulaşmak için yedi faaliyet alanından ve 150 bireysel önlemeden oluşan Integriertes Klimaschutz- und Klimaanpassungskonzept (Entegre İklim Koruması ve İklim Uyum Konsepti) kavramını geliştirdi. Kasabanın sakinleriyle çalıştılar ve paneller düzenlendi, bir yönlendirme grubu kuruldu. Ayrıca belediyenin önde gelen isimleriyle bir video hazırlandı. Enerji kooperatifi "Energie für Saerbeck", 2009 yılında kuruldu. Saerbeck Belediyesi, bu proje sayesinde birçok yarışma kazandı, 1.1 milyon avro ve "İklim Komünü" unvanı aldı. Kasabanın sakinleri, eski bir mühimmat deposunu yenilikçi bir enerji parkına dönüştürdü. Biyoenerji Parkı, Saerbeck'in ihtiyaç duyduğundan daha fazla (%275) yenilenebilir enerji üretiyor. Kişi başı yıllık CO2 emisyonu dokuz tondan beş buçuk tona düştü. Rüzgâr türbinlerinden biri Saerbeck sakinlerine ait. Ön yatırım, kitle fonlamasıyla finanse edildi. Vatandaşları, Biyoenerji Parkı'na ortak yatırımcı yapmak ve bu yatırımdan kâr elde etmek, parkın toplum tarafından kabul edilmesini sağladı.

Odenwald

Belediye, Odenwald'da projeleri finanse etmek için vatandaşlardan 10 milyon avronun üzerinde para toplayan yerel enerji kooperatifinin kurulmasını destekledi. Kooperatif üyelerinin yenilenebilir kaynaklardan enerjiye erişebilmesi için üretim tesislerine 36 milyon avro bütçe ayrıldı. Gelir, "Enerji Evi"nin inşası için kullanıldı. Enerji Evi'nde kantin, anaokulu, otoparklar, halka açık etkinlik ve sergi alanları yer alıyor.

FARK YARATAN PROJELER: TARIMSAL KALKINMA PROJESİ

“ÜRETİCİLERİ VE ÇİFTÇİLERİ YALNIZ BIRAKMIYORUZ”

Röportaj

MUHİTTİN BÖCEK

Antalya Büyükşehir
Belediye Başkanı

Tarımsal Kalkınma Projesi'nden bahsedermisiniz? Projenizin amacı nedir?

MUHİTTİN BÖCEK: Planlı, kurallı ve kimlikli bir kent yaratma hedefiyle çıktığımız yolda, yerelden kalkınma ilkesiyle tarımı da planlı ve sürdürülebilir hâle getirmek için çalışma başlattık. Ben de bir çiftçi çocuğuyum. Üretimin zorluklarını yaşayan, Antalya'nın bağını, bahçesini, serasını, tarlasını bilen, hâlden anlayan biri olarak her zaman üreticilerin yanıdayım, yanında olmaya da devam edeceğim. Tarım, Antalya için oldukça önemli. Artan girdi maliyetleri karşısında üretimi devam ettirecek gücü kalmayan çiftçilerin yanında yer alıyoruz. Bunun için belediyemizin tüm imkânlarını seferber ettik. “Tarlada izi olmayanın harmanda yüzü olmaz” anlayışıyla tarladan pazara her süreçte elimizi taşın altına koyuyoruz. Ülkemizin, hatta dünyanın geleceği tarımda. Pandemi sürecinde bunu daha net gördük. Tarımın önemini her geçen daha iyi anlıyoruz. Bu nedenle yerelden kalkınma hamlesiyle birçok projeyi hayata geçirdik. Kısa süre içinde üreticilerin geribildirimleriyle ne kadar doğru ve yerinde bir çalışma yaptığımızı gördük. Onların yanında yer alabilmenin mutluluğunu yaşıyoruz.

Projenin hazırlık süreci, kapsamı, içeriği, hedef kitlesi, bölgeye ve Antalya'ya katkısı hakkında bilgi verir misiniz?

MUHİTTİN BÖCEK: Yerelden kalkınma hamlemizin amacı üretimi teşvik etmek ve üreticiye destek vermek olsa da, tüketicileri de unutmadık. Bu nedenle üreticiyi destekleyecek ve vatandaşlara ulaşacak sosyal projelerle yerelden kalkınma hamlemizi bütünleştirdik. Bunun en güzel örneği, “Halk Et” ve “Halk Süt” projelerimizdir. Antalyalı besicilerden aldığımız etleri hijyenik ve modern koşullarda, uygun fiyata vatandaşlarla buluşturduğumuz satış mağazaları açtık. Bu sayede hem besicilere destek oluyoruz hem de vatandaşları uygun fiyatlı et ve et ürünleriyle buluşturuyoruz. Bu projemiz yoğun ilgi gördü. “Halk Et” satış tırı, ilçelerdeki vatandaşlara ulaşabilmek için ilçe ilçe geziyor.

“Halk Süt” projesi kapsamında Antalya İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği'nden aldığımız sütleri hijyenik koşullarda paketleyerek ihtiyaç sahibi ailelerin çocuklarına dağıtıyoruz. Yerelden Kalkınma Projesi kapsamında üreticilere tohum, fide, fidan, ekipman desteği veriyoruz. Ekilemeyen tarım alanlarının yeniden tarıma kazandırılabilmesi amacıyla tohum desteğinde bulunuyoruz. Antalya'ya ait atalık tohumları üreticilerle buluşturuyoruz. Saha çalışmaları yapıyoruz, bölgemize uygun alternatif bitki yetiştiriciliğini destekliyoruz. Projemizi, kooperatifler aracılığıyla yürütüyoruz. İstihdam alanları yaratmayı, üreticilerin refah seviyesini yükseltmeyi, köyden kente göçü önlenmeyi hedefliyoruz. Korkuteli Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'yle işbirliği yaptık. Kooperatif üyesi kadınları her alanda destekliyoruz. Üretimin artırmak amacıyla kooperatif için üretim, kurutma ve paketleme tesisi kurduk. Kadınların ürettiği ürünleri belediyemizin Halk Et mağazalarında tüketicilere buluşturuyoruz.

Tarımsal Kalkınma Projesi kapsamında öne çıkan projelerimizi şöyle sıralayabilirim:

“Tohum Bizden Üretim Sizden” Projesi: Bu proje, atıl durumdaki tarım arazilerini üretime kazandırmayı hedefliyor. Bunun için atalık buğday ve nohut tohumu, arıcılık faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla arı otu tohumu (faselya) dağıttık. Atıl durumdaki tarım arazilerini üretime kazandırmak için ekmeçlik buğday tohumu (karakılçık ve kayra) dağıttığımız üreticiler, hasattan elde edilen buğday tohumlarının çeyreğini bize teslim ediyor. Biz de bir sonraki yılda bu tohumları diğer üreticilere dağıtıyoruz.

Dijital Tarım Projesi: Tarımsal üretimi geliştirmek, çiftçileri yeni teknolojilerle buluşturmak amacıyla başlattığımız Dijital Tarım Projesi, seralarda anlık olarak hava sıcaklığının, nem oranının, toprağın sıcaklığının ve nem değerlerinin takip edilmesini, raporlanmasını sağlıyor. Seralara yerleştirilen akıllı takip cihazları, özellikle don olan günlerde ve seranın nem oranının yükseldiği durumlarda çiftçiye cep telefonuna gönderilen mesajla uyarıyor. Üreticiler sabaha kadar seralarda don nöbeti tutmak zorunda kalmıyor. Elmalı'da başlattığımız projeye Kumluca'da devam ediyoruz.

Bitki Zararlılarıyla Mücadele Projesi: Güvenilir gıda üretecek, iyi tarım uygulamalarını yaygınlaştıracak, üreticiyi, tüketiciyi, doğayı, çevreyi koruyacak yöntemleri çiftçilerle paylaşıyoruz. Hedefimiz, bitkilerde kalıntı probleminin önüne geçmek. Bunun için sarı ve mavi yapışkan tuzağı, Akdeniz meyve sineği tuzağıyla fizyomekanik elektrikli mantar sineği tuzağını ve faydalı böcekleri çiftçilere hibe ediyoruz. Bu sayede insan ve çevre sağlığını koruyoruz, üreticilerin zirai ilaç girdi maliyetlerini düşürüyoruz.

Alternatif Ürünlerin Çiftçiye Kazandırılması Projesi: Tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğini teşvik ediyoruz. Kuraklığa dayanıklı bitkilerle kıraç toprakların tarıma kazandırılmasını amaçlıyoruz. Bu kapsamda adaçayı, kekik, lavanta, keçiboynuzu, defne fidesi, ceviz ve zeytin fidanları dağıtıyoruz, bu fidanların nasıl yetiştirileceği konusunda üreticilere eğitimler veriyoruz. Aronya, Antep fıstığı, ahududu, böğürtlen, safran, nergis yetiştiriciliğini teşvik etmek için de çalışmalar yapıyoruz.

İpekböcekçiliğinin Yaygınlaştırılması Projesi: İpekböceğinin Antalya'daki tarihî değerinin anlaşılması ve gelecek nesillere bu değer anlatılması gerektiğine inanıyoruz. Belediyemizin Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı ve Koza Birlik Kooperatifi tarafından yürütülen çalışmalar kapsamında üreticilere üç yıl boyunca dut fidanı dağıttık. Geleneksel ipekböcekçiliğini ve ipek üretimini yeniden canlandırmak için Alanya Sapadere Mahallesi ve İbradı Ürnlü Mahallesi'ndeki atıl durumdaki okulları restore ediyoruz, bölge halkının ipekböcekçiliği konusunda eğitim alması için atölyeler, sergi alanları, ipek evleri oluşturuyoruz.

Toprak Analizi Projesi: Çiftçilerin birim alandan daha yüksek verim ve kaliteli ürün alabilmesi için ücretsiz toprak analizi yapıyoruz. Belediyemizin ziraat mühendisleri tarafından yapılan toprak analizinin sonuçlarına göre üreticileri bilgilendiriyoruz.

Meyve Ağaçlarında Uygulamalı Budama Eğitimi Projesi: Sahada görev yapan ekiplerimiz, bahçe ziyaretlerinde budamanın doğru yapılmadığını, buna bağlı olarak ürün kalitesinin ve miktarının düştüğünü belirledi. Çiftçilere, budama döneminde ağaç çeşidine özel, uygulamalı budama eğitimi vererek bu sorunu önlemeyi hedefledik.

Sera Naylonu Projesi: İyi günde olduğu gibi, kötü günde de üreticileri yalnız bırakmıyoruz. Yağmur, fırtına, hortum, sel gibi doğal afetler nedeniyle zarar gören üreticilere destek oluyoruz. Belediyemizin Doğal Afet Komisyonu, üreticilerin seralarının zarar görmesi hâlinde rapor hazırlıyor. Komisyon üyelerinin kararıyla ihtiyaç sahibi üreticilere sera naylonu teslim ediyoruz.

Kapalı Devre Sulama Sistemleri Projesi: Önümüzdeki süreçte kuraklık, iklim değişikliği ve birçok faktör nedeniyle tarımsal üretimde sorunlar yaşanacak. Bu nedenle tarım arazilerinin sulama suyu ihtiyacının karşılanması amacıyla gerekli altyapıyı oluşturduk. 15.000 dekarlık alanda açık-kapalı devre sulama sistemine geçilmesine öncülük ettik, 22 milyon TL'lik yatırımla 14.833 dekarlık alanda vahşi sulama sisteminden açık-kapalı devre sulama sistemine geçilmesini sağladık. 10.000'e yakın çiftçi bu destekten yararlandı. %60 su tasarrufu ve %55 verim sağlayan bu sistem, üreticileri de memnun etti. Boru ve vana desteğiyle sulamada kayıpların önüne geçiyoruz.

Çiftçiye Enerji Desteği Projesi: Çiftçilerin en önemli maliyet kalemlerinden biri, sulama suyu için kullanılan enerji. Bu konuda da çiftçileri yalnız bırakmıyoruz. Yenilenebilir enerjiyle ilgili çalışmalara destek veriyoruz. Güneş enerjisi santralleri kuruyoruz, çiftçilerin enerji ihtiyacının %70'lik kısmını karşıyoruz, Türkiye'ye örnek olabilecek bir çalışmaya imza atıyoruz.

Güneş enerjisi santrallerinden elde edilen enerjiyle 46 sulama kooperatifinin 25.000'e yakın üyesine son üç yılda 36 milyon TL enerji desteği verdik. Hayvan üreticilerinin de her zaman yanındayız. Önleyici veterinerlik hizmetleri kapsamında küçükbaş ve büyükbaş hayvanlar için iç-dış parazit uygulaması ve ücretsiz tırnak kesimi hizmeti veriyoruz. Tırnak kesimi ve bakımıyla hayvanların et/süt verimi artıyor, yem tüketimi azalıyor, girdi maliyetleri düşüyor ve üreticilerin kazancı artıyor. Çiftçi dostu belediyeçilik anlayışıyla hayata geçirdiğimiz projelerle üreticilere ekipman desteği de (süt tankı, üzüm ve nar sıkma, ceviz ayıklama makinesi) veriyoruz. Kadın üretimini ve emeğini desteklemek amacıyla kırsal mahallelerde yaşayan kadınlara hamur yoğurma makinesi hibe ediyoruz. "Unu Sizden Yoğurması Bizden" kampanyası kapsamında kırsal mahallelere 29 adet hamur karma makinesi hibe ettik.

Projeyi planlarken bütçe, yatırım, kaynak ve mevzuat açısından herhangi bir zorluk yaşadınız mı? Yaşadıysanız, bu zorlukları aşmak için hangi çalışmaları yaptınız?

MUHİTTİN BÖCEK: Tarım ve hayvancılığa önem veriyoruz. Antalya'yı tarımda daha ileri taşımaya hedefliyoruz. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün, "Millî ekonominin temeli tarımdır" sözünden yola çıkarak elimizi taşın altına koyduk. Tarımın gelişmesi için elimizden geleni yapıyor, üreticileri destekliyoruz. Amacımız, Antalya'nın tarımdaki yerini sağlamlaştırmak.

“ÜRETİCİLERİ KOOPERATİFÇİLİĞE ÖZENDİRİYORUZ”

Belediyenizin kooperatifçiliğe yönelik çalışmalarından bahseder misiniz? Dayanışma ekonomisini, tarımsal üretimi ve yerel kalkınmayı güçlendirmek için kooperatiflerle işbirliği yapıyor musunuz?

OSMAN GÜRÜN: Üreticileri kooperatifçiliğe özendirmek ve kooperatif kurulmasını teşvik etmek amacıyla tarımsal üretime yönelik projeler yürütüyoruz. Bu projeler kapsamında 28 kooperatifle çalışıyoruz. Ayrıca üst kooperatif kurduk, kooperatifleri tek çatı altında topladık. Kooperatiflere her aşamada destek oluyoruz. Belediyemize ait taşınmazlarda yem bitkisi tohumu, saman ve kaba yem üretiyoruz, bölgemizdeki kooperatiflerle işbirliği yapıyoruz. Kooperatiflere tarımsal üretimde teknik destek veriyoruz. Üretim tesisi kurulması amacıyla makine desteğinde bulunuyoruz. Ürünlerinin pazarlanması amacıyla belediyemizin şirketi Muğla El Sanatları A.Ş.'den (MELSA) destek alıyoruz. MELSA satış mağazalarında ve internet aracılığıyla 129 üreticinin, 17 kooperatifin ürünlerini pazarlıyoruz. Tüketim kooperatifleriyle de çalışıyoruz, tarımsal kalkınma ve üretim kooperatiflerinin ürünlerini de satış mağazalarında satışa sunuyoruz. Katma değeri yüksek tarımsal ürünler için çeşitli tesisler (meyve-sebze kurutma tesisi, distilasyon tesisi vb.) kurduk.

Sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişme, sağlıklı gıdaya erişim, yenilenebilir enerji kaynakları, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları vb. toplumsal faydaya odaklanan süreçlerde kooperatifleşmeye destek veriyor musunuz? Kooperatifler aracılığıyla bölgenizde hangi projeleri hayata geçirdiniz?

OSMAN GÜRÜN: 28 kooperatife ve bir üst kooperatife destek veriyoruz. Kooperatifler aracılığıyla hayata geçirdiğimiz projelerle doğal, sağlıklı, erken hasat, soğuk sıkım kaliteli zeytinyağının üretilmesi, zeytinliklerden sofraya kadar tüm sürecin iyileştirilmesi, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması, bölge halkının kooperatifleşmeye teşvik edilmesi ve üreticilerin desteklenmesi amacıyla Milas'ta Bafa Doğal Yaşam Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin zeytinyağı fabrikası kurması için öncü olduk. Kooperatife her süreçte destek verdik. Dalaman'da Dalaman Tarımsal Kalkınma Kooperatifi kuruldu. Tarımsal üretim tesisinin ve satış mağazasının kurulması sağlandı, doğal, organik ve yöresel ürünlerin pazarlanması için çalışmalar yapıldı. Katma değeri yüksek arı ürünlerinin üretiminin geliştirilmesi amacıyla Ula'da Karabörtlen Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ni destekliyoruz. Kooperatifin gelişmesi amacıyla eğitimler verdik, üretim kapasitesinin yükseltilmesi amacıyla makine desteğinde bulunduk. Süt ve süt ürünlerinin geliştirilmesi, süte katma değer kazandırılması amacıyla Kavaklıdere, Milas ve Seydikemer ilçelerindeki tarımsal kalkınma kooperatiflerine destek olduk. Proje kapsamında, aracı olmaksızın kooperatiflerin kalkınmasını ve üretici ortaklarının gelir düzeyinin iyileştirilmesini hedefledik, süt soğutma tankı desteği verdik. Eğitimler düzenleyerek sağlıklı gıdaya erişim ve pazarlama çalışmaları hakkında bilgi verdik. Mülkiyeti belediyemize ait olan taşınmazlarda yem bitkisi tohumu, saman ve kaba yem ürettik, bölgedeki kooperatiflerle işbirliği yaptık, kooperatif ortaklarına destek verdik.

Milas ve Yatağan ilçelerinde tarımsal kalkınma kooperatifleriyle çalışmalar yürütüyoruz. Yerel üzüm çeşitleri başta olmak üzere bölgemizde üretilen değerli ürünleri korumak, tanıtmak ve çoğaltmak amacıyla Fethiye'de faaliyet gösteren Yeşilüzümlü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ni destekliyoruz, üzüm suyu, sirke ve şarap üretim tesisi kuruyoruz. Tıbbi/aromatik bitki yetiştiriciliği çalışmaları kapsamında üreticilere teknik destek veriyoruz. Menteşe'de faaliyet gösteren Yerkesik Tarımsal Kalkınma Kooperatifi ve Merkez Menteşe Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ne destek oluyoruz. Marmaris'te tıbbi bitkiler koleksiyon bahçesi kurduk, proje kapsamında Marmaris Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ni destekliyoruz. Datça bademini üretim, işleme, paketleme ve pazarlama süreçlerinin iyileştirilmesi, yaygınlaştırılması amacıyla Yazı Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ne destek oluyoruz. Köyceğiz'de daha önce hiç süs bitkisi üretimi yapmamış kooperatif ortağı üreticilere mevsimlik süs bitkisi üretimi eğitimi verdik, Beyobası Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin çalışmalarını destekledik. Kentimizdeki ziraat odalarıyla, birliklerle, sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapıyoruz.

Üretici örgütlerine ve üreticilere destek olmak, katma değeri yüksek ürünlere pazar yaratmak, kadınlara ve gençlere istihdam olanakları sunmak amacıyla geliştirilecek kooperatifçilik modelleri nasıl olmalı? Yeni nesil kooperatifçiliği yaygınlaştırmak için neler yapılmalı?

OSMAN GÜRÜN: Muğla'da uyguladığımız tarım modelinin temelinde kooperatifçilik yer alıyor. Projelerimizin ilk aşamasını Muğla tarımının geliştirilmesi amacıyla üreticilerin örgütlenmesi oluşturuyor. Turizmin ve tarımın birbirlerini desteklemesi amacıyla “Toprağını Satma Ürünü Sat” ve “Kırsalda Üret Kıyıda Tüket” sloganlarıyla çalışmalar yürütüyoruz. Destek verdiğimiz kooperatiflerin tek çatı altında toplanması amacıyla üst kooperatif kurduk.

Daha düşük sermayeyle kurulan, hedeflerini ve menfaatlerini ana sözleşmesinde kesinleştiren, ortaklarını üreticilerden oluşturan, profesyonel bir kadroyla çalışan, yıllık stratejilerini ve raporlarını hazırlayan, planlı üretim yapan kooperatifler kurmaya, mevcut kooperatifleri de yeni nesil kooperatifçilik doğrultusunda eğitmeye devam ediyoruz.

Yerel yönetim-kooperatif işbirliğinde bütçe, mevzuat, uygulama açısından sorun yaşanıyor mu? Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki etkileşimi artıracak uygulamalar nelerdir?

OSMAN GÜRÜN: 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesi doğrultusunda tarımsal faaliyetleri ve projeleri yürütüyoruz. Uygulama yönetmeliği olmadığı için bu faaliyetleri daha düzenli ve disiplinli yürütmek amacıyla Tarım ve Hayvancılık Destekleme Yönetmeliği çıkarıldı. Tarımsal üretime yönelik destek çalışmalarımızın tamamını yönetmelik esaslarına göre yapıyoruz. Ekipman, ürün ve makine desteği kapsamında vergi muafiyeti getirilebilir. Mevzuat konusunda herhangi bir sorun yaşamıyoruz. Tarımsal sulama faaliyetlerinde mevzuat açısından sorunlar yaşanıyor.

Kooperatifçilik

OSMAN GÜRÜN

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı

Tarımsal sulama faaliyetleri için Su Bakanlığı kurulmalı ve tüm faaliyetler bu bakanlığın çatısı altında yürütülmeli. Yerel yönetimler açısından tarımsal desteğin önemi her geçen gün artıyor. Bu nedenle kooperatifler, öncelikli işbirliği yapılacak kuruluşlardır. Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki etkileşim önem arz ediyor. Bu etkileşimin artması için özellikle tarımsal hizmetlerle ilgili güçlü bir birim olmalı, bu birim, kooperatiflerin yöneticileriyle fikir alışverişinde bulunmalı, üretimin artması için çalışmalar yapılmalı. Bunun yanı sıra çalıştaylar ve paneller aracılığıyla kooperatiflere üretimin bilimsel yanı hakkında bilgi verilmeli. Markalaşma çalışmaları yapılmalı, kooperatif ürünlerinin pazarlanabileceği yöresel ürün işletmeleri açılmalı, ürünlerin tamamı kooperatiflerden temin edilmeli. Ayrıca kooperatiflerin çalışmaları yakından takip edilmeli, üreticilere alternatif ürün önerileri sunulmalı, kooperatifler aracılığıyla üreticilere destek verilmeli.

“ÜRETİCİLERLE TÜKETİCİLERİ BİR ARAYA GETİRİYORUZ”

Belediyenizin kooperatifçiliğe yönelik çalışmalarından bahseder misiniz? Dayanışma ekonomisini, tarımsal üretimi ve yerel kalkınmayı güçlendirmek için kooperatiflerle işbirliği yapıyor musunuz?

VAHAP SEÇER: Göreve başlar başlamaz, Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı'nın bünyesinde Kooperatif Şube Müdürlüğü'nü kurduk. Mersin genelindeki 161 kooperatifle ortak çalışma alanları yarattık, projelerimize kooperatifleri dahil ettik. Kooperatifçiliğin önemine ilişkin eğitimler verdik. Bu eğitimlere devam ediyoruz. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün kooperatifçiliğe verdiği önemi gösteren, Kurtuluş Savaşı'ndan sonra kendisinin de kurucu üye olduğu, Silifke'deki Gazi Çiftliği'ni yeniledik. Silifke Kaymakamlığı, İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü ve Mersinden Kadın Kooperatifi arasında imzaladığımız protokol çerçevesinde yaptığımız bu çalışmayla Gazi Çiftliği yeniden hayat buldu, özellikle üretici kadınların üretim merkezine dönüştü.

Yerel kalkınmaya önem veren kooperatifleri her konuda desteklemeye, üreticilerle tüketicileri bir araya getirmeye devam edeceğiz. Mersin genelinde 37 kooperatife ekipman desteğinde bulunduk. Tarımsal sulama suyunu daha verimli kullanabilmek amacıyla projeler ürettik, kooperatiflere sulama borusu desteği sağladık. Günden güne artan girdi maliyetleri nedeniyle kooperatifleri ve üreticileri destekledik. Gübrede tohumla, biyolojik mücadeleden naylona, fideden fidana, yemden birçok tarım ve hayvancılık ürününe kadar kooperatiflerle birlikte çalıştık, projelerimizi hayata geçirdik.

Sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişme, sağlıklı gıdaya erişim, yenilenebilir enerji kaynakları, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları vb. toplumsal faydaya odaklanan süreçlerde kooperatifleşmeye destek veriyor musunuz? Kooperatifler aracılığıyla bölgenizde hangi projeleri hayata geçirdiniz?

VAHAP SEÇER: S-KÜP adlı e-ticaret portalı kurduk, önümüzdeki günlerde portalın lansmanını yapacağız. Ekonomik kalkınma açısından önem arz eden proje sadece bölgesel ve yerel kalkınmayla sınırlı olmayacak. Türkiye'nin farklı kentlerindeki kooperatiflerin ürünlerinin yer alacağı büyük bir marketi hizmete sunacağız. Sağlıklı gıdaya erişmek amacıyla hayata geçirilecek bu çalışmalarda kadın üretici pazarları da yer alıyor. Kentimizin halk pazarlarını belli günlerde kooperatiflere ve üretici kadınlara açıyoruz. Yenilenebilir enerji kaynaklarına önem veren kooperatiflerde, güneş enerjisinden faydalanılarak kurulan kurutma tesisi için hibe destek programlarında katılımcı olduk, 25 kişiye istihdam sağladık. Sosyo-ekonomik gelişmenin yerel halk açısından önemini bilen kooperatiflerle ortak bir çalışma yaptık. Darisekisi'nde atıl durumdaki eski köy okulunu restore ettik, okulu sosyal tesise dönüştürdük, üreticilerle tüketicileri bir araya getirdik.

Üretmek isteyen kadınlara peyzaj eğitimi verdik, yeni kurulan seralarda çalışma imkânı sağladık. Arıcılıkla ilgilenen bal üreticileri için bal evleri açtık, ürünlerinin katma değerini artırdık, onlara bir pazar alanı oluşturduk. Aromatik bitki üreten üreticilere distilasyon cihazı verdik, ürün maliyetlerini minimuma indirdik, kazancı artırdık. Üzüm sıkma makinesi desteğiyle

üreticilerin katma değeri yüksek ürünler üretmesini ve ek gelir kazanmasını sağladık. Üreticilerin, zeytin boylama, badem soyma ve ceviz soyma makinesiyle işgücünden ve zamandan tasarruf etmesine yardımcı olduk, ürünlerini en kısa zamanda satışa uygun hâle getirmelerini, erik boylama makinesiyle ürünlerini boyutlandırmalarını sağladık. Sap ve muz dal parçalama makinesiyle bitkisel atık kıyma makinesi desteğiyle çevre kirliliğini engelledik, organik gübre üretimini destekledik. Ekmek üreten kadınlara hamur yoğurma makinesi desteği verdik, kadınların iş yükünü hafiflettik. Arazi sahiplerinde taş kırma makinesi desteğinde bulunduk, üretimde sürdürülebilirliği sağladık. Süt üreticilerinin ürünlerini sağlıklı koşullarda saklaması için süt soğutma tankı desteği verdik. Tarım ve hayvancılıkla ilgili projelerimizde kooperatiflerle bir araya geldik, ortak çalışmalar yaptık.

Üretici örgütlerine ve üreticilere destek olmak, katma değeri yüksek ürünlere pazar yaratmak, kadınlara ve gençlere istihdam olanakları sunmak amacıyla geliştirilecek kooperatifçilik modelleri nasıl olmalı? Yeni nesil kooperatifçiliği yaygınlaştırmak için neler yapılmalı?

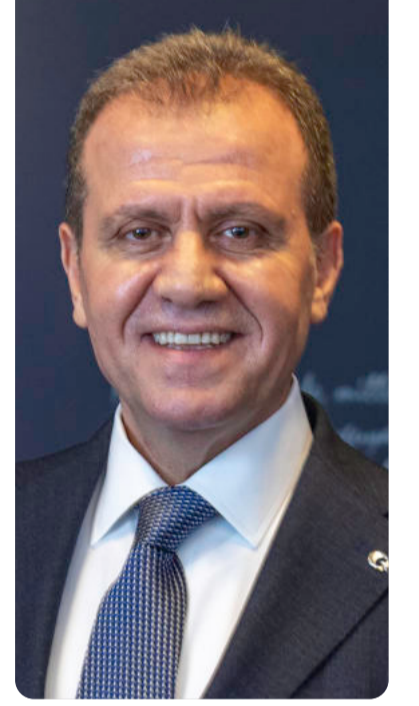
VAHAP SEÇER: Küreselleşmenin, teknolojik gelişmelerin ve rekabetçi koşulların itici gücüyle kooperatifler ve üreticiler bilinçlendirilmeli, onlara destek verilmeli. Katma değeri yüksek ürünlerin maliyeti düşürülmeli, daha fazla kazanç sağlamak amacıyla kooperatiflerin sermayesi yüksek oranda tutulmalı, yeni iş sahaları geliştirilmeli, ürün çeşitliliği artırılmalı, gençlere istihdam sağlanmalı. Yapısal değişikliklerle yeni nesil kooperatifçilik geliştirilmeli ve yaygınlaştırılmalı.

Kooperatifçilik

VAHAP SEÇER

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı

Yerel yönetim-kooperatif işbirliğinde bütçe, mevzuat, uygulama açısından sorun yaşanıyor mu? Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki etkileşimi artıracak uygulamalar nelerdir?

VAHAP SEÇER: Kooperatif ortaklarının ürettikleri ürünlerin Kamu İhale Kurumu tarafından desteklenmesi gerekiyor. Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki etkileşimin güçlenmesi için kooperatifçilik önemsenmeli, teknolojik gelişmelere açık olunmalı, üretilen ürünlerin sürdürülebilirliği sağlanmalı ve ürünleri tüketiciye ulaştırmak için gerekli prosedür (etiket, barkod, yasal izinler vb.) yerine getirilmeli. Bu sayede yerel yönetimler zorlanmadan kooperatiflerin yanında olur.

“KOOPERATİFÇİLİĞİ GELİŞTİRECEK PROJELER HAZIRLIYORUZ”

Belediyenizin kooperatifçiliğe yönelik çalışmalarından bahseder misiniz? Dayanışma ekonomisini, tarımsal üretimi ve yerel kalkınmayı güçlendirmek için kooperatiflerle işbirliği yapıyor musunuz?

YILMAZ BÜYÜKERŞEN: 6360 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'yla birlikte belediyemizin yetkileri arttı ve mesuliyet alanları genişledi. Çiftçilerin ve köylülerin ihtiyaçlarını tespit ediyoruz, sürdürülebilir kırsal gelişme için projeler üretiyoruz. Kırsalda tarımın ve hayvancılığın desteklenmesi amacıyla birçok projeye imza attık. 2019 yılında kurulan “Üretici Market” ve “Mihalıççık Gıda Kurutma Tesisi”, bu projelerden birkaçı.

Tarım ürünlerinin katma değerini artırmak ve kırsal kalkınmayı desteklemek amacıyla Üretici Pazarı Geliştirme Projesi, Eskişehir Modeli'ni hazırladık. Proje kapsamında ürünlerin kurutma, ayıklama, paketlenme gibi işlemlerini gerçekleştirmeyi, katma değeri artırmayı hedefledik ve Mihalıççık ilçe merkezinde “Kurutma ve Paketlenme Tesisi” kurduk. Tesiste işlenerek katma değer kazandırılan ürünlerle Eskişehir kırsalında üretim yapan tüm üretici kooperatiflerin ürünlerinin kent merkezinde tanıtılıp satılabileceği “Üretici Marketi” kurduk. Üretici Market, kırsal alandaki üreticilerin tarımsal ürünlerini bağlı oldukları kooperatiflerden satın alarak tüketiciye ulaştırıyor. Üretici Market, kooperatiflerin ürünlerini satarken ve alırken kâr amacı gütmüyor, üreticilerle tüketicinin arasına aracı girmiyor. Üreticiler, ürünlerini değerinde satabiliyor, tüketiciler de güvenilir ve sağlıklı gıdaya uygun fiyata ulaşabiliyor. Bu sayede hem üreticinin hem de tüketicinin kazandığı bir model ortaya çıkıyor. Üretici Pazarı Geliştirme Projesi'yle ilgili detayları da paylaşmak isterim.

2019 yılında, sadece Eskişehir'de kurulan kalkınma kooperatifleriyle faaliyetler yürüttük. Dört farklı kooperatiften dokuz aylık dönemde 350.000 TL'lik alım yaptık. 2020 yılında, Eskişehir başta olmak üzere şehirdışındaki üretici ve kadın kooperatifleriyle çalıştık, 700.000 TL'lik alım yaptık. Üretici Market tarafından Türkiye'nin dört tarafındaki üretici kooperatiflerden tedarik edilen tarımsal ürünler, belediyemizin farklı daire başkanlıkları tarafından kentimizde yapılan kampanyalar çerçevesinde değerlendirildi. Bu süreçte yaklaşık 15.000 koliyi ihtiyaç sahiplerine teslim ettik. Kampanya kapsamında hazırlanan koliler, Üretici Market üzerinden yapılan yardımın etkisini artırdı. Yardım kampanyası için hazırlanan koliler ihtiyaç sahiplerine nefes oldu. Ürünlerin tamamı tarımsal kalkınma kooperatiflerinden ve üreticilerden satın alındı, aracılardan çıkarıldı. Denetim sağlandı, kaliteli ürünler uygun fiyata üreticilerden aracısız alındı, ihtiyaç sahiplerine ulaştırıldı. 2021 yılındaki bu çalışmalar neticesinde üreticilerden ve kooperatiflerden 4.800.000 TL'lik alım yapıldı. 2022 yılı itibarıyla 27 üreticiyle ve kadın kooperatifleriyle çalışmaya başladık. 2022 yılının ilk beş ayında 3.600.000 TL'lik alım yaptık.

Üreticilere ve kooperatiflere destek olmaya devam ediyoruz. Belediyemiz bünyesinde işletilen Üretici Market üç yılı geride bıraktı. Üretici Market her geçen gün büyüyor, üreticilere ve çiftçilere hizmet ediyor.

Sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişme, sağlıklı gıdaya erişim, yenilenebilir enerji kaynakları, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları vb. toplumsal faydaya odaklanan süreçlerde kooperatifleşmeye destek veriyor musunuz? Kooperatifler aracılığıyla bölgenizde hangi projeleri hayata geçirdiniz?

YILMAZ BÜYÜKERŞEN: Beş yılı aşkın süredir Can Suyu Projesi kapsamında çiftçilere destek (ücretsiz domates fidesi, marul fidesi, ipekböcekçiliğinin yeniden canlanması için dut fidanı üretimi ve ücretsiz dağıtımı, kendi tesislerimizde ürettiğimiz yerli tohum desteği, büyük ve küçükbaş hayvan desteği) oluyoruz. Kooperatifleşme konusunda yol göstermek amacıyla destek veriyoruz. Han'ın Eli Kadın Kooperatifi'ne lavanta balı üretimi için kovan ve lavanta yağı desteğinde bulunduk, sabun üretim atölye kurulması için eğitimiyle el ürünleri işleme ve magnet üretimi eğitimi verdik, sosyal destek kolileri için yerel ürünler satın aldık. Kadın Çiftçiler Derneği, Kaymaz Yayla Kooperatifi, Mihalıççık Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, Her Ev Bir Atölye Kadın Girişimi Üretim İşletme Kooperatifi gibi kooperatiflerle de işbirliği yaptık.

Sağlıklı gıdanın ilk şartı, sağlıklı ve verimli tarımsal üretim yapmak. Gıda, yaşamın olmazsa olmazlarından. Cep telefonunuz ya da otomobiliniz olmadan yaşamınızı sürdürebilirsiniz. Ancak beslenmeden yaşamınızı sürdüremezsiniz. Üreticilerin her zaman yanındayız. Verimli tarım arazilerinin korunması için önemli çalışmalar yapıyoruz.

Üretici örgütlerine ve üreticilere destek olmak, katma değeri yüksek ürünlere pazar yaratmak, kadınlara ve gençlere istihdam olanakları sunmak amacıyla geliştirilecek kooperatifçilik modelleri nasıl olmalı? Yeni nesil kooperatifçiliği yaygınlaştırmak için neler yapılmalı?

YILMAZ BÜYÜKERŞEN: 1970'li yılların sonlarına kadar kooperatifçilik çok yaygındı. Üretici ve tüketici kooperatifleri aracılığıyla insanlar daha uygun şartlarda geçinebiliyordu. Ancak yanlış uygulamalarla sistem yıprandı ve bir süre sonra kooperatifler neredeyse tamamen hayatımızdan çıktı. Yani kooperatifçilik kendini yenileyemedi, güncelleyemedi ve serbest piyasa koşullarına ayak uyduramadı. Bu süreçte devletin gerekli yasaları çıkarmamasının da rolü var. Yeni nesil kooperatifçilik, yasal/hukuki açıdan, piyasa koşulları ve işletmecilik açısından günün şartlarına göre revize edilmiş, yeniden düzenlenmiş bir sistem. Kooperatifçilik, üzerinde durulması ve düşünülmesi gereken bir konu.

Kooperatifçilik

YILMAZ BÜYÜKERŞEN

Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı

Yerel yönetim-kooperatif işbirliğinde bütçe, mevzuat, uygulama açısından sorun yaşanıyor mu? Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki etkileşimi artıracak uygulamalar nelerdir?

YILMAZ BÜYÜKERŞEN: Zorluklar yaşansa da, bu zorlukları aşmaya çalışıyoruz. Mevzuat çok önemli. Kooperatif de olsa, ortada ticari bir işletme var. Süreci kurallarına göre ve mevzuatın el verdiği ölçüde gerçekleştirebiliyoruz. Kooperatifçiliği daha verimli hâle getirecek yasal düzenlemeler yapılmalı. Bunun için yerel yönetimleri güçlendirecek fırsatlar da sunulmalı.

“DAYANIŞMAYI ÖN PLANDA TUTUYORUZ”

Kooperatifçilik

ÜLGÜR
GÖKHAN

Çanakkale
Belediye Başkanı

Belediyenizin kooperatifçiliğe yönelik çalışmalarından bahseder misiniz? Dayanışma ekonomisini, tarımsal üretimi ve yerel kalkınmayı güçlendirmek için kooperatiflerle işbirliği yapıyor musunuz?

ÜLGÜR GÖKHAN: Yerel paydaşları bir araya getirmek, ekonomik gelişmeye katkıda bulunmak, sürdürülebilir kalkınma için dayanışmayı ve katılımı esas alan yeni bir yönetim anlayışı ortaya koymak için çalışıyoruz. Yerelden kalkınma çalışmaları kapsamında kamu kuruluşlarıyla, üniversitelerle, meslek örgütleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği faaliyetlerini yoğunlaştırdık. İyi tarım uygulamalarının yaygınlaşması, bölgemizde üretilen ürünlerin çeşitlenmesi, coğrafi işaretli ürünlerin artması, özellikle kadın kooperatiflerinin kapasitesinin gelişmesi, yeni istihdam alanları oluşturuyor. Kentimize ve bölgemize ekonomik açıdan katkıda bulunmak amacıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişme, sağlıklı gıdaya erişim, yenilenebilir enerji kaynakları, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları vb. toplumsal faydaya odaklanan süreçlerde kooperatifleşmeye destek veriyor musunuz? Kooperatifler aracılığıyla bölgenizde hangi projeleri hayata geçirdiniz?

ÜLGÜR GÖKHAN: Sürdürülebilir yerel kalkınma için Çanakkale'deki kooperatiflere destek oluyoruz. İki kooperatifin kuruluşuna öncü olduk. S.S. Çanakkale Troida Kadın Girişimi ve Üretim ve İşletme Kooperatifi, bölgemizin tarımsal ürünlerinin tüketiciye aracısız ulaştırmak, bölgemize ait bir marka oluşturmak amacıyla “FARM17S” marka tescilli aldı, sebze-meyve işlemeçiliği alanında uzmanlaştı. Kooperatifin kuruluşu pandemi dönemine denk geldi. Bu nedenle öncelikle maske üretimi yapıldı, 21 kadın tam zamanlı istihdam edildi. Kooperatifin ilk yılında domates ve kapyalı biber salçası, Bayramiç beyazı, çilek ve elma reçeli, marmelatı ve pekmeziyle toplam 30.000 kavanoz konserve ürün üretilti. Üretilen ürünler, Halkın Bakkalı, Hepsiburada internet sitesi, Uysal Market, Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkent Marketleri gibi birçok noktada satışa sunuldu. 2022 yılında toplu gıda satışıyla salça, reçel, marmelat, pekmez üretimine devam eden kooperatifimiz aynı zamanda yemek servisi hizmeti de veriyor.

S.S. Çanakkale Üretim ve Pazarlama Kooperatifi, Halkın Bakkalı'nda üreticilerden ve belediyemizden aldığı bakla, nohut, fasulye, kırmızı mercimek, yeşil mercimek, köftelik bulgur, mısır, baldo pirinç, osmancık pirinç, karakılıç unu, tam yağlı beyaz peynir, karakılıç ekmeği, yumurta ve istirdiye mantarını adını tescil ettirdiği “ÇAKOOP” markasıyla vatandaşlara sunuyor. Kooperatif, “Halkın Bakkalı” projesiyle 2020 yılının Temmuz ayında faaliyetlerine başladı. 2021 yılının Eylül ayında kooperatifin ikinci şubesi Esenler Mahallesi'nde hizmete girdi. Belediyemizin atalık ve yerel tohumlarla ürettiği yazlık/kışık sebze çeşitleri de Halkın Bakkalı'nda vatandaşlarla buluşuyor. “Halkın Ekmeği” ve “Askıda Ekmek” projesi de hayata geçirilerek vatandaşların temel gıda maddelerine erişimi kolaylaştırılmaya çalışıldı. Aynı zamanda küçük üreticileri desteklemek amacıyla 20 farklı üreticiden alınan meyve-sebze de Halkın Bakkalı'nda satışa sunuluyor. ÇAKOOP markasıyla üretilen ürünler çeşitli kentlerde de satışa sunuluyor.

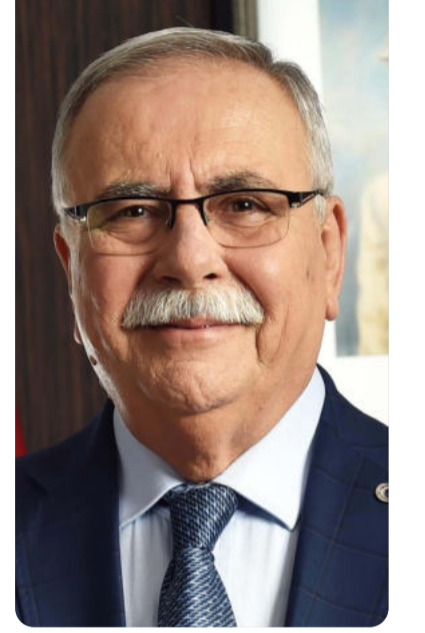
Üretici örgütlerine ve üreticilere destek olmak, katma değeri yüksek ürünlere pazar yaratmak, kadınlara ve gençlere istihdam olanakları sunmak amacıyla geliştirilecek kooperatifçilik modelleri nasıl olmalı? Yeni nesil kooperatifçiliği yaygınlaştırmak için neler yapılmalı?

ÜLGÜR GÖKHAN: Kooperatifçiliği her yönüyle ele almamız gerekiyor. Kooperatifçilik dünyada dördüncü sektör olarak kabul ediliyor. Yerelde kooperatifçiliği güçlendirmek için kooperatif modelleri geliştirirken, havza ve kırsal alan bazlı fizibilite çalışmaları yapılmalı. Çünkü aynı ilçede bile farklılıklar söz konusu.

Kooperatife ortak olan kadınlar veya gençler, günümüzde tüm ihtiyaçlarını kooperatifler aracılığıyla karşılayabilmeli. Örneğin, kooperatif ortakları için eğitim çalışmaları yapılmalı, sosyal donatı imkânları sunulmalı. Kadınlar çalışırken çocuklarını kooperatifin kreşlerine veya bakımevlerine bırakabilmeli ya da ihtiyaçlar için kooperatifler destek sunabilmeli. Kooperatifler, kadınlara ve gençlere iş güvencesi vermeli. Kooperatiflerin kendi ayakları üzerinde durabilmesi için kuruldukları alanda fizibilite çalışması yapılmalı. Kooperatifler birden fazla ihtiyaca aynı anda cevap verebilmeli. Bu nedenle kooperatifler sadece ticari işletmeler olarak değil, buldukları bölgeye sosyo-ekonomik açıdan katkı sağlayan yapılar olarak görülmeli. Sosyal sorunlara çözüm arayan, farklı ürünlerle, farklı pazarlama planlarıyla dijital pazarlamayı ön planda tutan yeni nesil kooperatifçilik anlayışını benimsememiz gerekiyor. Bu kapsamda dijital pazarlama planları yapan, yeni nesil kooperatifçiliği anlatan eğitimler düzenleyen, sosyal donatı alanları oluşturan, gençlerin ve kadınların sorunlarına çözüm bulan, onlara ekonomik gelir sağlayan uygulamaları yaygınlaştırmalıyız.

Yerel yönetim-kooperatif işbirliğinde bütçe, mevzuat, uygulama açısından sorun yaşanıyor mu? Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki etkileşimi artıracak uygulamalar nelerdir?

ÜLGÜR GÖKHAN: Mevzuattan kaynaklı sorunlar yaşıyoruz. Büyükşehir belediyesi olmadığımız, mücavir alan dışında kalan alanlara hizmet götürme yetkimiz bulunmadığı için kırsaldaki kooperatiflere ve üreticilere kısıtlı destek verebiliyoruz. Ancak tarım kooperatifleri ve sosyal kooperatifler aracılığıyla üreticiler başta olmak üzere kentte ve kırsalda yaşayan kadınlara destek olmaya çalışıyoruz. Çanakkale'de kadın kooperatifi, kadın girişimci ve üretici sayısı artış gösterdi. Bunun en önemli sebebi, kırsalda istihdam yaratacak imkânların kısıtlı olması. Bu nedenle kırsalda yaşayan vatandaşlar, kırsalı terk etmeden, yaşadıkları bölgeye değer katmak, ekonomik açıdan güçlenmek amacıyla arayışa başladı ve kooperatifleşmeye yöneldi.

Kooperatiflerle etkileşimi artırmak amacıyla Tohum Takas Şenliği düzenliyoruz, davet edildiğimiz fuar, organizasyon gibi etkinliklere kooperatifleri de dahil ediyoruz. Kooperatiflerle her konuda işbirliği yapıyoruz. Harmanlık Üretici ve Kooperatifler Pazarı'nda birçok kooperatife yer tahsis ediyoruz. Sosyal medya kanalları aracılığıyla kadın kooperatifleriyle faaliyetler yürütüyoruz. Kooperatifler için durum analizi ve pazarlama planları yapmaya çalışıyoruz. Çanakkale'deki aktif tüm kooperatiflerimize büyükşehir belediyeleri aracılığıyla pazar arayışımız sürüyor. Kooperatiflerle iletişim kuruyoruz, yeni pazar alanları ve sürdürülebilir üretim yöntemleri konusunda onlara destek oluyoruz.

“ÜRETİCİ KADINLARI BİLİNÇLENDİRİYORUZ”

Belediyenizin kooperatifçiliğe yönelik çalışmalarından bahseder misiniz? Dayanışma ekonomisini, tarımsal üretimi ve yerel kalkınmayı güçlendirmek için kooperatiflerle işbirliği yapıyor musunuz?

MELEK MIZRAK SUBAŞI: Bilecikli sekiz üretici kadınla birlikte 2020 yılında Bilecik Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi'ni kurduk. Belediyemize ait iki katlı bir tesisi kooperatife hibe ettik. Dokuma tezgâhlarının kurulmasında, diğer çalışmalarda kooperatife destek verdik. Bilecik Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi'yle kırsal kalkınmayı desteklemeyi ve yerel kooperatiflerle işbirliği yapmayı hedefliyoruz. Dayanışma ekonomisini güçlendirmek, yerel kalkınmaya katkıda bulunmak ve tarımsal üretimi artırmak amacıyla yaptığımız işbirliklerine bir örnek vermek isterim: Kooperatifimizin hayata geçirdiği Mutfak Gastronomi Atölyesi ve Restoran İşletme Projesi, kullandığı her ürünü yerel üreticilerden ve kooperatiflerden temin ediyor. Böylece kırsaldan tüketicinin sofrasına giden her ürün yerele destek oluyor ve üretimi artırıyor.

Sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişme, sağlıklı gıdaya erişim, yenilenebilir enerji kaynakları, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları vb. toplumsal faydaya odaklanan süreçlerde kooperatifleşmeye destek veriyor musunuz? Kooperatifler aracılığıyla bölgenizde hangi projeleri hayata geçirdiniz?

MELEK MIZRAK SUBAŞI: Bilecik Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi'ni kurarken kadınların üretimde yer almasını ve bilinçlenmesini amaçladık. Üretici kadınları bilinçlendirecek çalışmaların faydalı olacağını tespit ettik, kooperatif faaliyetlerimizi bu doğrultuda planladık. Bilecik Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi'ne destek olmaya devam ediyoruz. BEBKA (Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı) işbirliğiyle düzenlenen Üretici Kadın Topluluklarına Yönelik Eğitim ve Danışmanlık Programı kapsamında Bilecik'te sekiz kadın üretici derneğinin ve kooperatifinin stratejik planlamadan marka ve ürün tasarımıyla ilgili yönetiminde kadar birçok konuda eğitim almasını sağladık. Mutfak Gastronomi Atölyesi ve Restoran İşletmesi Projesi'ni hayata geçirdik. Proje kapsamında işletmemizde üretilen ve satılan her ürün yerel üreticilerden ve kooperatiflerden temin ediliyor. Böylece yerel kalkınma destekleniyor. Projeye, gastronomi alanında çalışmak isteyen ancak buna imkânı olmayan vatandaşlar ve üreticiler için eğitimler de veriliyor. Kooperatifimizle birlikte yürüttüğümüz diğer proje de oldukça önemli. Proje dahilinde kentimize lavanta ekıyoruz. Hasat döneminde lavantaları topluyoruz, analiz ediyoruz ve kooperatifimize teslim ediyoruz. Kooperatifimiz, kolonya, tonik, mum, sabun, oda kokusu ve esans üretiyor. Bu ürünler hem yurtdışında hem de yurtiçinde satılıyor.

Üretici örgütlerine ve üreticilere destek olmak, katma değeri yüksek ürünlere pazar yaratmak, kadınlara ve gençlere istihdam olanakları sunmak amacıyla geliştirilecek kooperatifçilik modelleri nasıl olmalı? Yeni nesil kooperatifçiliği yaygınlaştırmak için neler yapılmalı?

MELEK MIZRAK SUBAŞI: Kooperatifçilik modelleri yeniliklere açık olmalı ve çağa ayak uydurmalı. Gençlerin ilgisini çekmeyen eski uygulamalar kooperatifçiliğe ivme kazandırmaz. Üretimin esas alındığı, üreticinin korunduğu, genç girişimcilerin desteklendiği ve teknolojik yeniliklerin uygulandığı kooperatifler hayata geçirilmeli. E-ticaretin önemini kimse yok sayamaz. Dijitalleşmenin getirdiği yeniliklere ayak uyduran kooperatif modelleri diğer modellere kıyasla her zaman bir adım önde ilerliyor. Bu tarz modeller, kadınların ve gençlerin çoğunluk olduğu modellerle birleştiğinde kooperatifçilik güçleniyor. Yani dijitalleşen, yeniliklere ve çağa ayak uyduran, üreticisini koruyan, gençlerle kadınlara önem veren bir model yalnız bu alanda değil, her alanda gereklidir. Bu tür modelleri hayatın her alanına yaymalıyız. Yeni nesil kooperatifçiliğin yaygınlaştırılması için bahsettiğim bu özelliklere dikkat etmeliyiz. Bir modelin yaygınlaşması için farkındalık yaratılmalı, bilgilendirme yapılmalı. Biz de kooperatifimizin hayata geçirdiği projeleri hem sosyal medya hem de basın aracılığıyla vatandaşlarla paylaşıyoruz.

Kooperatifçilik

MELEK MIZRAK SUBAŞI

Bilecik
Belediye Başkanı

Yerel yönetim-kooperatif işbirliğinde bütçe, mevzuat, uygulama açısından sorun yaşanıyor mu? Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki etkileşimi artıracak uygulamalar nelerdir?

MELEK MIZRAK SUBAŞI: Türkiye'deki kooperatifçilik algısı, genellikle kendini yenileyemeyen, hantal bir yapıdadır. Kooperatiflerde katılımcılık ve şeffaflık, en önemli önceliktir. Yoksa bir kooperatifin ayakta kalabilmesi zordur. Kooperatiflerin yönetimi şeffaf olmalı. Yerel yönetimlerin kooperatifleri desteklemesi için birimler oluşturulmalı. Bu birimler, kooperatiflerle işbirliği sürecinde koordinasyonu, denetimi sağlamalı. Kooperatifler, alanında uzman kişiler tarafından yönlendirilmeli. Kooperatiflere katılım yüksek olmalı. Vatandaşlar bilgilendirilmeli, katılımcılığı artıracak çalışmalar yapılmalı. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün kooperatiflerin önemini anlatan bir sözünü paylaşmak isterim: “Kanaatim odur ki, muhakkak surette birleşmede kuvvet vardır. Kooperatif yapmak, maddi ve manevi kuvvetleri, zekâ ve maharetleri birleştirmektir. Yoksa bir zayıf ile bir kuvvetlinin birleşmesinden bahsetmiyorum. Birleşmenin böylesi zayıf olanın kuvvetliye esir olması demektir.”

“DAYANIŞMA KÜLTÜRÜNÜ KURUMSALLAŞTIRIYORUZ”

Belediyenizin kooperatifçiliğe yönelik çalışmalarından bahseder misiniz? Dayanışma ekonomisini, tarımsal üretimi ve yerel kalkınmayı güçlendirmek için kooperatiflerle işbirliği yapıyor musunuz?

AKİF KEMAL AKAY: Üreten belediyecilik anlayışıyla çalışmalar yapıyoruz. Belediyemiz bünyesinde kurduğumuz atölyelerde boya, kompost ve deterjan üretiyoruz, dikimevinde belediyemizin işçilerinin kıyafetleri dikiyoruz. Kırsal kalkınmayı desteklemek için kurduğumuz mandırada yerel süt üreticilerinden aldığımız sütü işliyoruz, peynir, tereyağı, yoğurt gibi ürünlere dönüştürüyoruz, bu ürünleri halk pazarlarında ekonomik fiyatlarla vatandaşlara sunuyoruz. Kadın Dayanışma Merkezi'nde ve Kırsal Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde tıbbi ve aromatik bitki üretiyoruz, bu bitkileri işleyerek katma değeri yüksek ürünlere dönüştürüyoruz. Girdi maliyetleri ve pazar bulma sorunu nedeniyle üretim azalıyor. Bu nedenle kooperatifleşmenin yaşamsal öneme sahip olduğuna inanıyoruz. Kooperatifler, bireylerin kolektif bir yapıda buluşması ve üretmesi açısından oldukça önemli. Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki işbirliği hem yerel demokrasiye hem de katılıma katkıda bulunuyor. Ulusal/uluslararası alanda faaliyet gösteren kooperatiflerle ortak çalışmalar yapıyoruz, bölgemizdeki kooperatifleri destekliyoruz. Özellikle dezavantajlı gruplara yönelik çalışmalar yapan, üretim odaklı çalışmalarla bireylerin ekonomisine katkıda bulunmayı hedefleyen kooperatiflerle çalışmalarımız devam ediyor. Sürdürülebilir yerel kalkınmayı sağlamak, dayanışma kültürünü kurumsallaştırmak ve üretimi güçlendirmek amacıyla 2020 yılında iki kooperatifin (tarımsal kalkınma ve üreten kadın kooperatifi) kuruluşunda öncü olduk. Her iki kooperatife de destek olduk, fiziksel kapasitelerini artırdık. Gerek tarımsal kalkınma gerek üreten kadın kooperatifinin ortaklarının eğitim ihtiyaçlarını karşıladık. Ürünlerin yerel pazarlarda tanıtılmasına, satış/pazarlama olanaklarının artırılmasına yönelik çalışmalar yaptık. Seyhan Halk Pazarı'nı yerel üretim kooperatiflerine açtık. Kooperatiflerin ürünlerini vatandaşlara sunarak hem yerel üreticileri destekliyoruz hem de vatandaşların daha ekonomik ve kaliteli ürünlere ulaşmasını sağlıyoruz. Kooperatiflerin gelişmesine ve sürdürülebilirliğine yönelik fuarlara katılıyoruz, kooperatiflerin görünürlüğünü artırmak için çalışmalar yapıyoruz.

Sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişme, sağlıklı gıdaya erişim, yenilenebilir enerji kaynakları, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları vb. toplumsal faydaya odaklanan süreçlerde kooperatifleşmeye destek veriyor musunuz? Kooperatifler aracılığıyla bölgenizde hangi projeleri hayata geçirdiniz?

AKİF KEMAL AKAY: Sahada yapılan kalkınma çalışmalarında hem kuruluş aşamasında aktif rol aldığımız kooperatiflerle hem de diğer kooperatiflerle işbirliğini önemsiyoruz. Türkiye'de bir ilk olan Kır Meclisi'ni kurarak, kooperatifçiliğin yaygınlaştırılmasını hedefliyoruz. Seyhan Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'yle ortak hizmet protokolü yaptık. Seyhan kırsalında hayvancılığın geliştirilmesi, özellikle dezavantajlı grupların sağlıklı gıdaya erişiminin kolaylaştırılması, gıdaya erişimde aracı sayısının azaltılması, yenilenebilir kaynakların geliştirilmesi amacıyla bir dizi faaliyet gerçekleştirdik.

Bu kapsamda 505.000 metrekare mera alanının ıslahı tamamlandı, 445.000 metrekare alanın ıslahına başlandı. ıslahın ardından, hayvancılık yapan çiftçilerin yem giderlerini azaltmak amacıyla mera alanında ekim yaptık. Büyükbaş hayvanlarda ilaç kullanımını azaltmak için önleyici sağlık çalışmaları başlattık. Karayusuflu Mahallesi'nde kurduğumuz mandıra tesisinin kooperatif tarafından işletilmesine yönelik çalışmaları tamamladık. Seyhan kırsalındaki küçük üreticileri bir araya getirmeye, girdi maliyetlerini düşürmeye, üreticilerin satış/pazarlama yeteneğini geliştirmeye yönelik çalışmalara destek vermeye devam ediyoruz.

Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ) tarafından fonlanan Kadın Dayanışma Merkezi Projesi kapsamında üreten kadınların kurduğu Seyhan Üreten Kadınlar Kooperatifi'yle yenilikçi tarım uygulamaları serası kurduk. Bu seranın en önemli özelliklerinden biri, yenilikçi tarım uygulamalarının (NFT ve kokopeat sistemi, durgun su yöntemi, katlı sistem, aeroponik sistem) yanı sıra otomasyon sistemlerinin yenilenebilir enerjiyle (güneş panelleri) üretim yapması. Seyhan Üreten Kadınlar Kooperatifi, BM Uluslararası Göç Örgütü ve belediyemiz işbirliğiyle tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliği projesi hayata geçirildi. Proje kapsamında kadınların üretim yapması için üretim serası, buhar distilasyonu ünitesi, meyve/sebze kurutma üniteleri kuruldu, belediyemize ait 25.000 metrekarelik alanda üretim yapılmaları sağlandı. Kadınlara desteğimizi sürdürüyoruz. Uluslararası Göç Örgütü'yle birlikte akuaponik üretim modeline ürün yetiştiriciliğine başlayacağız, üreten kadınların gelir elde etmesine katkıda bulunacağız. Belediyemiz bünyesinde kurulan Sanat Evi'nde üreten kadınların ürünleri de kadın kooperatifleri aracılığıyla satılıyor, kadınların gelir elde etmesine destek veriliyor. İnovasyon merkezi kurma çalışmalarımız devam ediyor. Bu kapsamda üreticilere destek olmayı hedefliyoruz. Care International ile gerçekleştirdiğimiz proje kapsamında kadın kooperatiflerine 30 adet satış kulübesi tahsis ettik, farklı mahallelerde üreten kadınların hizmetine sunduk. Ulusal/uluslararası kuruluşların kooperatiflere destek olmasını sağlamak amacıyla projeler hazırlıyoruz ve kuruluşlara sunuyoruz.

Üretici örgütlerine ve üreticilere destek olmak, katma değeri yüksek ürünlere pazar yaratmak, kadınlara ve gençlere istihdam olanakları sunmak amacıyla geliştirilecek kooperatifçilik modelleri nasıl olmalı? Yeni nesil kooperatifçiliği yaygınlaştırmak için neler yapılmalı?

AKİF KEMAL AKAY: Dünyadaki küçük işletmeler miras yoluyla günden güne küçülüyor, global şirketlerle rekabet etmeleri zorlaşıyor. Bu sorunu çözenin yolu küçük üreticilerin bir araya gelmesinden, katma değer yaratmasından, büyük üreticilerle rekabet gücünü artırmasından geçiyor. Toplu alım veya toplu ürün satışıyla maliyetler azaltılmalı, satış/pazarlama avantajı sağlanmalı. Yeni kurulan kooperatiflerin mali, fiziksel ve idari kapasitesi hâliyle düşük oluyor. Bu süreçte yerel yönetimlerin desteği kooperatifler için hayati bir rol oynayabilir. Demokratik, katılımcı, ısrarcı ve dijital teknolojileri kullanabilen yeni nesil kooperatifler kendi aralarında örgütlenerek yeni olanaklar yaratabilir. Bu olanaklar, yeni yatırımların yapılmasını, istihdam yaratılmasını sağlar, iş fikirlerini hayata geçirmek isteyen genç girişimcilere fırsatlar sunar. Bu anlayışı yaygınlaştırmanın en önemli yollarından biri, iyi örneklerin görünürlüğünün artırılmasıdır. İlham kaynağı ve itici güç olabilecek örnekler, öneriler artırılmalı, dijital iletişim teknolojileri kullanılmalı, eğitim organizasyonları çoğaltılmalı.

Kooperatifçilik

AKİF KEMAL AKAY

Adana-Seyhan
Belediye Başkanı

Yerel yönetim-kooperatif işbirliğinde bütçe, mevzuat, uygulama açısından sorun yaşanıyor mu? Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki etkileşimi artıracak uygulamalar nelerdir?

AKİF KEMAL AKAY: Kooperatifler, belli bir kesimin faydasını ön planda tutan, hedef kitlesine uygun çalışmalar yapmakla yükümlüdür. Ancak yerel yönetimler ayırım gözetmeksizin her kesimin faydasını gözetir. Bu nedenle yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki çalışmalar ve faaliyetler karşılıklı iyi niyet çerçevesinde, işbirliği protokolleri doğrultusunda yürütülür. İşbirliği yaptığımız ve ortak çalışmalar yürüttüğümüz kooperatiflerle bugüne kadar herhangi bir sorun yaşamadık. Sorun yaşasak dahi toplum yararını ön planda tutacak ve çözüm üretecek kapasiteye, yeterliliğe, iyi niyete sahibiz. Yerel yönetimler, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği kooperatiflere maddi kaynak aktaramıyor. Bu nedenle zorluklarla karşılaşılıyor. Kooperatifleşme sürecinin erken aşamalarında ihtiyaç duyulan kapasite geliştirme desteği yerel yönetimler tarafından şeffaflık ve kamu yararı göz önünde bulundurularak yapıldığında önemli sonuçlar elde edilebilir. Yerel kalkınmaya yerel yönetimlerin daha fazla müdahil olması gerekiyor. Bu nedenle mevzuatta değişiklik yapılması gerekiyor.

“KADIN KOOPERATİFLERİYLE İŞBİRLİĞİ YAPIYORUZ”

Belediyenizin kooperatifçiliğe yönelik çalışmalarından bahseder misiniz? Dayanışma ekonomisini, tarımsal üretimi ve yerel kalkınmayı güçlendirmek için kooperatiflerle işbirliği yapıyor musunuz?

ÜMİT UYSAL: Türkiye, 1990'lı yılların sonunda kadınların kurduğu, yönettiği, üretim, işletme ve girişimcilik kooperatifleriyle tanıştı. Böylesi bir dönemde kadınların kendi işletmelerini kurabilmesi, sosyal anlamda yetkinleşmesi ve karşı karşıya kaldıkları zorlukların üstesinden gelmesi için kooperatifler bir model olarak yeniden keşfedildi. Kadınların dayanışmasını, birlikteliğini ve aynı zamanda toplumu dönüştürücü gücünü gösteren kooperatiflerle işbirliği yapmak, onlara yeni imkânlar sağlamak için yıllardır çaba gösteriyoruz.

Sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişme, sağlıklı gıdaya erişim, yenilenebilir enerji kaynakları, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları vb. toplumsal faydaya odaklanan süreçlerde kooperatifleşmeye destek veriyor musunuz? Kooperatifler aracılığıyla bölgenizde hangi projeleri hayata geçirdiniz?

ÜMİT UYSAL: Teşvik ve destek politikalarıyla kadın kooperatiflerinin sayısı arttı. Antalya'daki kadın kooperatiflerinin sayısı 39'a yükseldi. Bu artış, birçok olumsuzluğu da beraberinde getirdi. Her kadın kooperatifinin aynı makinelere sahip olması nedeniyle ürün çeşidi azaldı. Bu durum, kooperatif ürünlerinin rekabet şansını kaybetmesine neden oldu. Bugün, birçok kooperatifin borçlarını dahi ödeyemediğine şahit oluyoruz. Geldiğimiz noktada yeni kooperatiflerin kurulmasına ihtiyacımız yok, mevcut kooperatifler için ürün çeşitliliği sağlanmalı, pazar genişletilmeli. Bu amaçla turuncu üzerinden bir markalaşma çalışması başlattık. Yedi yıl önce 12 dönümlük arazide turuncu fidanı üretmeye başladık. En iyi tohumla ulaşmak için Antalya bölgesini taradık. En sağlıklı turuncu meyvelerinden tohumlar aldık. 2015 yılında bu tohumlardan ilk fidanları ürettik. Yetiştirdiğimiz fidanları parklara, sokaklara dikmeye başladık. Dikilen turuncu fidanı sayısı 25.000'i aştı. Yaklaşık iki yıl önce de ilk meyveleri aldık. Komşularımız, Akdeniz'in geleneksel lezzetlerinden turuncu reçelini yapmak için meyveleri toplarken, Antalya Kadın Girişim Kooperatifi de belediyemizin desteğiyle turuncudan farklı ürünler elde etmek için çalışmalara başladı. Hacı Bektaş Veli Kültür Merkezi'nde çalışmalarını sürdüren kooperatif üyesi kadınlar, turuncunun kabuğunu ve posasını değerlendirildi. Reçelden turuncu ekşisine ve sirkeye, lokumdan şekerlemeye, kolonyadan sabuna kadar 20 farklı ürün üretildi. Bu ürünleri satın aldık, yerli ve yabancı konuklarımıza hediye ettik.

Üretici örgütlerine ve üreticilere destek olmak, katma değeri yüksek ürünlere pazar yaratmak, kadınlara ve gençlere istihdam olanakları sunmak amacıyla geliştirilecek kooperatifçilik modelleri nasıl olmalı? Yeni nesil kooperatifçiliği yaygınlaştırmak için neler yapılmalı?

ÜMİT UYSAL: Kadın kooperatiflerinin pazar ağını genişletmek için çalışıyoruz. Erdal İnönü Kent Parkı'nda Muratpaşa Belediyesi Kadın Kooperatifleri'nin ürün satış mağazasını açtık. Burada kooperatiflere raf tahsis ettik, konsinye satış modeliyle çalışan bir sistem kurduk. Mağazada, 18 kooperatifin el emeği, göz nuru ürünleri yer alıyor. Kooperatifler, mağazada bir ayda 81.241 TL'lik satış yaptı. Kadınların ekonomik bağımsızlığını önemsiyoruz, bu doğrultuda çalışmalar yapıyoruz. Türkiye'nin en fazla ciro yapan, en renkli, en güzel, en faydalı ve en istikrarlı kadın kooperatifleri ürün satış merkezi Muratpaşa'da olacak.

Kooperatifçilik

ÜMİT UYSAL

Antalya-Muratpaşa
Belediye Başkanı

Yerel yönetim-kooperatif işbirliğinde bütçe, mevzuat, uygulama açısından sorun yaşanıyor mu? Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki etkileşimi artıracak uygulamalar nelerdir?

ÜMİT UYSAL: 2018 yılında Kadın Kooperatifleri Festivali düzenledik. Festivalin ardından iki başlıkta topladığımız bir sonuç raporu yayımladık. Raporla da belirttiğimiz gibi, kooperatiflerle ilgili bütçe ve yer tahsisi için belediyelere kolaylık sağlanması gerekiyor. Kooperatiflere destek verme sürecinde belediyelerin yetkileri sınırlı. Bir sivil toplum kuruluşuyla ya da vakıfla yapılabilecek işbirlikleri düşünüldüğünde, kooperatifler kadük kalıyor. Kamu ihale Kanunu da yeniden düzenlenmeli.

“SÜRDÜRÜLEBİLİR KIRSAL KALKINMAYA ODAKLANIYORUZ”

Belediyenizin kooperatifçiliğe yönelik çalışmalarından bahseder misiniz? Dayanışma ekonomisini, tarımsal üretimi ve yerel kalkınmayı güçlendirmek için kooperatiflerle işbirliği yapıyor musunuz?

ERHAN KILIÇ: “Birlikte Üretim Birlikte Kazanacağız” sloganıyla hareket ediyoruz. Sürdürülebilir kırsal kalkınma projeleriyle çalışmalarımıza devam ediyoruz. Bu kapsamda Buca Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'yle işbirliği yapıyoruz. Üreticilere, çiftçilere tohum, fidan ve işgücü desteği veriyoruz. Buca'da yaşayan vatandaşların taze ve organik ürünlere uygun fiyatlarla ulaşmasını amaçlıyoruz. Özellikle son yıllarda tarımsal üretimdeki olumsuzluklar ve girdi maliyetleri nedeniyle üreticiler zorluk yaşıyor, atadan, dededen kalma araziler yapılaşmaya açılıyor. Bu soruna çözüm bulmak amacıyla çalışmalarımızı hızlandırdık.

Sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişme, sağlıklı gıdaya erişim, yenilenebilir enerji kaynakları, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları vb. toplumsal faydaya odaklanan süreçlerde kooperatifleşmeye destek veriyor musunuz? Kooperatifler aracılığıyla bölgenizde hangi projeleri hayata geçirdiniz?

ERHAN KILIÇ: Kırsal mahallelerde yaşayan üreticilerle, çiftçilerle, muhtarlarla görüştük. Onların talepleri doğrultusunda Buca Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'yle ortaklaşa çalışma kararı aldık. Üreticilere, çiftçilere tohum, fidan ve işgücü desteği verdik. Türkiye'ye örnek olacak yerel kalkınma modelini hayata geçirmeye başladık. Bu projeye Buca'da tarımsal üretimi yeniden canlandırmak istiyoruz. 2020 yılının Ocak ayında çalışmalara başladık. On üyeye yola çıkan Buca Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nde üye sayısı 81'e ulaştı. Belenbaşı, Doğançılar, Karacağağaç, Kaynaklar ve Kırıklar Mahalleleri'nde üretilen ürünlerin pazarlama aşamasını da planladık. 2021 yılı itibarıyla ürünler, ilçemizdeki satış noktalarında ve belediyemize ait Sosyal Market'te satılmaya başladı. Buca Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi işbirliğiyle genç işsizliğine de çare olmayı amaçlıyoruz. Üreticilerden olumlu geri dönüşler alıyoruz. Ekonomik kriz nedeniyle belirsizlik yaşayan üreticilerin güvende hissetmesi ve yeniden üretime başlaması bizi mutlu ediyor. Elverişli tarım alanlarıyla, kültürel birikimiyle İzmir'in en köklü üretim geleneğine sahip olan Buca'nın yerel değerleri, kooperatifçilik projesiyle sınırlarını aşmaya hazırlanıyor. Buca Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Projesi kapsamında üretilen ürünleri yerelde pazarlamanın yanı sıra e-ticaret aracılığıyla daha fazla sayıda tüketiciye ulaştırmayı da planlıyoruz.

Üretici örgütlerine ve üreticilere destek olmak, katma değeri yüksek ürünlere pazar yaratmak, kadınlara ve gençlere istihdam olanakları sunmak amacıyla geliştirilecek kooperatifçilik modelleri nasıl olmalı? Yeni nesil kooperatifçiliği yaygınlaştırmak için neler yapılmalı?

ERHAN KILIÇ: Kooperatifçilik çok geniş bir alan. İzmir'de kooperatifçilikte marka olan, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin destek olduğu kooperatifler var. Biz de çalışmalarımızı bu yönde yoğunlaştırdık. Buca'daki kırsal mahallelerin hepsinin ayrı bir özelliği var. Kimisinde üzüm ve bardacık, kimisinde kavun ve zeytin yetiştiriyor. Öncelikle bölgede toprak analizi yaptırarak. Kooperatifçiliğin çok yönlü yapısı nedeniyle ürün planlamasından pazarlamaya kadar her aşamanın sistematik olması gerekiyor. Tarımsal üretimin dışında hayvancılığın yoğun olduğu kırsal mahallelerde süt ve süt ürünleri kooperatifinin kurulmasına katkıda bulunmayı planlıyoruz. Buca, merkez ilçeler arasında en fazla tarım arazisine sahip olan ilçe. Büyük alanlarda üretim yapılan zeytin bahçeleri var. Zeytin ve zeytin ürünlerinin satışa sunulduğu bir kooperatif hayata geçirilebilir. Geleneksel tarımın yanı sıra katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesi için çalışmalar yapılabilir. Kooperatifçilik, üreticilerin güvende hissetmesine vesile oluyor. Buca Köyleri Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'yle ortaklaşa yaptığımız çalışmalarla ürünler için alım garantisi veriyoruz. Çiftçiler ürünlerini nereye ve nasıl satacağını düşünüyor.

Kooperatifçilik

**ERHAN
KILIÇ**

İzmir-Buca
Belediye Başkanı

Yerel yönetim-kooperatif işbirliğinde bütçe, mevzuat, uygulama açısından sorun yaşanıyor mu? Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki etkileşimi artıracak uygulamalar nelerdir?

ERHAN KILIÇ: Kooperatiflerin ayakta kalması için yerel yönetimlerin kooperatiflere destek olması gerekiyor. Bu, üreticiler ve çiftçiler açısından da önemli. Bu çalışmalarda kimi zaman hızlı yol alamıyoruz. Bürokrasinin hantal yapısı nedeniyle zorlanabiliyoruz. Üreticilerin, çiftçilerin her zaman yanında olacağız. Yeter ki, üreticiler kazansın, atıl durumdaki tarım arazileri değerlendirilsin.

“KOOPERATİFLERE HER KONUDA DESTEK OLUYORUZ”

Belediyenizin kooperatifçiliğe yönelik çalışmalarından bahseder misiniz? Dayanışma ekonomisini, tarımsal üretimi ve yerel kalkınmayı güçlendirmek için kooperatiflerle işbirliği yapıyor musunuz?

TURGAY ERDEM: Kooperatifçiliğin gücüne inanıyoruz. Nilüfer’de kooperatifçilik için imkân yaratmaya çalışıyoruz. Bu hedefle Nilüfer Yenilenebilir Enerji Üretim Kooperatifi’yle Nilüfer Tarımsal Kalkınma Kooperatifi’nin kurulmasına öncülük ettik. Nilüfer Tarımsal Kalkınma Kooperatifi (NİLKOOP) aracılığıyla Büyükşehir Yasası’ndan sonra mahalleye dönüşen köylerdeki üretimin devam etmesini, kırsaldaki sosyal ve ekonomik refah düzeyini yükseltmeyi, belediyemizin mülkiyetindeki tarım arazilerini aktif hâle getirmeyi, tarım alanlarını korumayı, arazilerimizde üretilen sağlıklı ürünleri vatandaşlarla buluşturmayı amaçlıyoruz. Kırsal kalkınmaya odaklanan projelerimizin çoğunu NİLKOOP vasıtasıyla hayata geçirdik.

Öte yandan, diğer kooperatiflerle de işbirliğine açıldık. Belediyemizin, yemek hizmeti veren sosyal tesislerinin ihtiyaçlarını, ilçe halkına sunduğumuz erzak desteğini ve ülkemizin çeşitli bölgelerinde meydana gelen doğal afetler sonrasında yardım için hazırladığı gıda paketlerini kooperatiflerden temin ediyoruz. Belediyelerin işbirliği yaptığı kooperatiflerin, bireylerin ve toplulukların ihtiyaçlarını temel alan değer ve prensipleri önceliklendiren dayanışma ekonomisiyle vatandaşların yaşamının bir parçası olacağına inanıyoruz.

Sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişme, sağlıklı gıdaya erişim, yenilenebilir enerji kaynakları, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları vb. toplumsal faydaya odaklanan süreçlerde kooperatifleşmeye destek veriyor musunuz? Kooperatifler aracılığıyla bölgenizde hangi projeleri hayata geçirdiniz?

TURGAY ERDEM: Her çalışmamızda toplumsal faydaya odaklanıyoruz. Sadece Bursa’ya değil, Türkiye’ye örnek olacak çalışmalar yapıyoruz. Tarımsal üretime ve kırsal kalkınmaya destek veren NİLKOOP’un yanı sıra Türkiye’de belediye bünyesinde ilk olma özelliği taşıyan Nilüfer Yenilenebilir Enerji Üretim Kooperatifi, iki kadın kooperatifi (Bursa Lotus Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi, Bursa Kadın Girişimci Üretim Kooperatifi) ve ağırlığı kırsal tabanlı olmak üzere 34 kadın derneği ilçemizde hizmet veriyor. Bu dernek ve kooperatiflerin kurulmasında, çalışmalarında belediyemizin katkısı ve desteği inkâr edilemez. “Nilüfer Bostan” markalı satış noktalarını vatandaşları sağlıklı gıdalarla buluşturmak için kurduk. Burada satılan ürünlerin bir kısmı, NİLKOOP tarafından ekolojik koşullarda üretilen ürünlerden, diğer kısmı da kadın dernekleri ve kooperatiflerden sağladığımız ürünlerden oluşuyor. İlçemizdeki emeği ve ürünleri değerlendirmiyoruz, kooperatiflerden aldığımız, aracısız sattığımız ürünler aracılığıyla üreticilere destek oluyoruz. Sattığımız ürünlerin sağlıklı ve doğal olması, kâr marjımızın sadece masrafları karşılayacak oranda seyretmesi, tüketici nezdinde güven ve memnuniyet oluşturuyor. Vatandaşların talepleri doğrultusunda kullanıma açtığımız satış yerlerinin sayısını artırmayı hedefliyoruz.

Üretici örgütlerine ve üreticilere destek olmak, katma değeri yüksek ürünlere pazar yaratmak, kadınlara ve gençlere istihdam olanakları sunmak amacıyla geliştirilecek kooperatifçilik modelleri nasıl olmalı? Yeni nesil kooperatifçiliği yaygınlaştırmak için neler yapılmalı?

TURGAY ERDEM: Ülkemizde çeşitli faaliyet kollarında çalışan ya da çalışmak için kurulan binlerce kooperatif var. Tarım ve gıda kooperatiflerinin girdiden satışa kadar entegre bir şekilde örgütlenebilmesi için sermaye ve teknik destek gerekiyor. Teknik destek ihtiyacı sadece üretim aşamasında değil, pazarlama aşamasında da son derece önemli. Günümüzde geleneksel kooperatifçilik uygulamaları yetersiz kalıyor. Bunun en önemli nedenlerinden biri, kooperatifleşmenin “girdi temini”, “üretim”, “işleme” ya da “satış” gibi belli bir alanla sınırlı kalması ve genellikle profesyoneller tarafından yönetilmemesi.

Dünya genelinde her geçen gün yaygınlaşan yeni nesil kooperatifler sayesinde daha başarılı sonuçlar elde ediliyor. Yeni nesil kooperatifçilik anlayışı, kooperatif tarafından üretilecek ürünün girdilerinin temininden başlayarak hammaddenin üretilmesi, işlenmesi ve satışına kadar olan tüm süreçlerde kooperatifin tam hâkimiyetini öngörüyor. Başka bir ifadeyle, kooperatif, girdi temininden satış aşamasına kadar tüm aşamalarda faaliyet gösteriyor. Bu sayede daha yüksek katma değer yaratılıyor.

Yeni nesil kooperatiflerin diğer bir özelliği, kooperatif üyeliği herkese açık olsa da, üye kabulünün kooperatifin üretim ve pazarlama kapasitesiyle sınırlandırılması. Yeterli sayıda üye sayesinde kooperatiflerin kapasitesi zorlanmıyor, kooperatifin yönetimi de daha etkin ve kolay oluyor. Yeni nesil kooperatiflerde, geleneksel kooperatifler gibi, demokratik yönetim söz konusu, ancak sermayenin oluşumu aşamasında bazı ortakların sermayeye daha fazla katkı koyması ve yönetim kuruluna bir temsilci seçmesine izin veriliyor. Yeni nesil kooperatifler profesyoneller tarafından yönetiliyor, kooperatif üyeleri üretime odaklanıyor, ürettikleri ürünün pazarlanma aşamasında profesyonel yöneticilerin becerilerine dayalı olarak gelişme gösteriyor. NİLKOOP, bu açıdan yeni nesil bir kooperatiftir diyebiliriz.

Kooperatifçilik

TURGAY ERDEM

Bursa-Nilüfer
Belediye Başkanı

Yerel yönetim-kooperatif işbirliğinde bütçe, mevzuat, uygulama açısından sorun yaşanıyor mu? Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki etkileşimi artıracak uygulamalar nelerdir?

TURGAY ERDEM: Bu konuda herhangi bir sorun yaşamıyoruz. NİLKOOP’la çalışmalarımızı hizmet protokolü kapsamında yürütüyoruz. Kooperatife bütçe aktarmıyoruz. Belli alanlarda ortaklaşa çalışıyoruz. “Tohum Takas Şenliği”, “Fide Bizden Ürün Sizden” gibi etkinlikleri NİLKOOP’la birlikte düzenliyoruz. NİLKOOP’un ürettiği fideleri satın alarak vatandaşlara dağıtıyoruz, küçük çaplı da olsa herkesi tarıma teşvik edecek çalışmalar yapıyoruz. Vatandaşların sağlıklı gıdaya erişimini kolaylaştıran Nilüfer Bostanları’nı da ortak hizmet protokolü kapsamında NİLKOOP’un kullanımına sunduk. Çalışmaları devam eden Hasanağa Gıda Merkezi ve belediye arazilerinden 500 dekarlık arazi de ortak hizmet protokolüyle kooperatifin kullanımına verildi. Bu tür ortak çalışmalar yerel yönetimlerle kooperatiflerin etkileşimini de artırıyor.

“KOOPERATİFÇİLİĞİ YAYGINLAŞTIRMAK İÇİN ÇALIŞIYORUZ”

Belediyenizin kooperatifçiliğe yönelik çalışmalarından bahseder misiniz? Dayanışma ekonomisini, tarımsal üretimi ve yerel kalkınmayı güçlendirmek için kooperatiflerle işbirliği yapıyor musunuz?

MESUT ERGİN: S.S. Ayvalık Üretim ve Pazarlama Kooperatifi'nin kurulmasına öncülük ettik. Kooperatifin üretim mutfağında çalışan kadınlar kooperatifin mağazalarında satılmak üzere yöresel ürünler üretti. Kooperatifi, genç işsizlerin ve kadın üreticilerin yararına çalışacak şekilde planladık. Mahalle evlerindeki kadınların katılımıyla üretilen gıda ürünlerinin satıldığı kooperatif mağazaları da ülke genelinde ilgi odağı oldu. Tadilatı tamamlanan eski Küçükköy Belediyesi hizmet binasında profesyonel malzemelerle kurulan mutfakta bir araya gelen kadınların kış aylarında tüketilmek üzere hazırladıkları ürünleri kooperatif aracılığıyla satıyoruz. Bu sayede geleneksel lezzetler hem üretimdeki kadınlar hem de kooperatif için gelire dönüşüyor. Kooperatif her geçen gün büyüyor. Ürünler, kooperatifin mağazalarında vatandaşlarla buluşuyor. Kadınlar, ürettikleri ürünlerin karşılığını aldıkça daha fazla üretecekler. Bu, bizim için mutluluk kaynağı. Kardeş kooperatiflerin ürünlerini de kooperatifimizin satış mağazasında değerlendiriyoruz.

Sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişme, sağlıklı gıdaya erişim, yenilenebilir enerji kaynakları, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları vb. toplumsal faydaya odaklanan süreçlerde kooperatifleşmeye destek veriyor musunuz? Kooperatifler aracılığıyla bölgenizde hangi projeleri hayata geçirdiniz?

MESUT ERGİN: Belediyemizin mülkiyetindeki zeytin ağaçlarında yeni sezonun ilk hasadını yaptık. Göreve geldiğimiz günden bu yana bereketin sembolü zeytinin her tanesine önem verdik, belediye tarihinde ilk defa zeytinliklerin hasadını kendi ekiplerimizle yaptık. Elde edilen zeytinyağı S.S. Ayvalık Üretim ve Pazarlama Kooperatifi'nde satışa sunuldu ve ilgi gördü. Belediyemizin öz kaynaklarını verimli kullanacağımıza dair verdiğimiz sözü tuttuk. Zeytinlikleri şahıslara kiralandık, gelir kaybının önüne geçtik. Her yıl 5.000 zeytin ağacının mahsulünü işleyip, zeytinyağı elde ediyoruz. Yeni yıla kadar zeytin ağaçlarının hasadı ekiplerimiz tarafından tamamlanacak. Ağaçların bakımını Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ne bağlı ekipler yapıyor, hasat döneminde de belediye personeli tarafından itinayla hasat ediliyor, zeytinyağına dönüşüyor. Gelecek yıl kooperatife ait bir ayırma ve işleme tesisi de kuracağız. Elek sistemleriyle ayrılacak yeşil ve siyah zeytinler kooperatif mutfağında işlenerek vatandaşların sofralarına ulaşacak. Ürünler, S.S. Ayvalık Üretim ve Pazarlama Kooperatifi'nin sebze-meyve halindeki ve gümrük önündeki mağazasının yanı sıra internet üzerinden de satılacak. Özel ambalajında, cam şişelerde ve teneke kutularda sunumu yapılan yeni hasat zeytinyağı önümüzdeki günlerde rafa çıkacak. Ayvalık halkının parası Ayvalık Belediyesi'nin kasasına girecek demiştik. Belediyemize ait zeytinliklerden doğal zeytinyağı üretiliyor, vatandaşlara sunuyoruz, butik üretim pazarına da katkıda bulunuyoruz. Bunu kooperatif kanalıyla yapıyoruz.

Kooperatif demek, dayanışma demektir. Bu dayanışmayı büyüttük, öncüsü ve destekçisi olduk. Vatandaşlar gönül rahatlığıyla alışveriş yapabilir. Zeytin, bereket, barış ve uzun ömür demek. Yaptığımız bakım çalışmasıyla sadece önümüzdeki yılın değil, yılların planlarını yapıyoruz. Nefasetiyle farklı, ürün kalitesi açısından dünyada sayılı olan delice zeytin ağacı türüne sahibiz. Ölümsüz ağaç zeytinin bize sunduğu nimetlere karşılıksız kalmıyor, kendi imkânlarımızla zeytin ağaçlarının bakımını yapıyoruz. Geçtiğimiz yıla oranla önümüzdeki yıl daha fazla verim bekliyoruz.

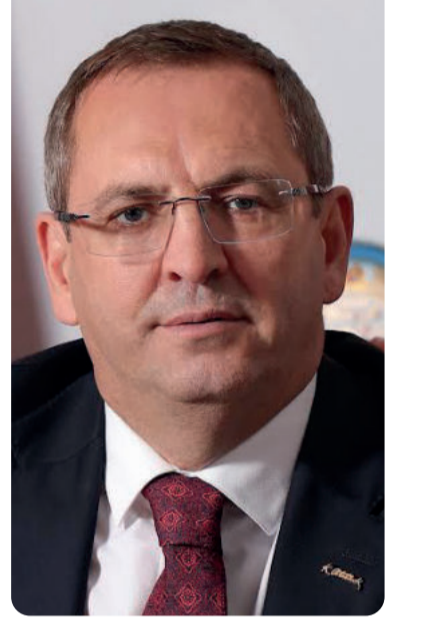
Üretici örgütlerine ve üreticilere destek olmak, katma değeri yüksek ürünlere pazar yaratmak, kadınlara ve gençlere istihdam olanakları sunmak amacıyla geliştirilecek kooperatifçilik modelleri nasıl olmalı? Yeni nesil kooperatifçiliği yaygınlaştırmak için neler yapılmalı?

MESUT ERGİN: Ülkemizde işsizlik oranı giderek artıyor. Gençleri ve kadınları üretime dahil etmek gerekiyor. Bu her ne kadar siyasi iktidarın sorumluluğunda olsa da, yerel yönetimlere de görevler düşüyor. Yerel yönetimler, kooperatifçiliği güçlendirmeli, kooperatif çatısı altında üretimi teşvik etmeli. Vatandaşları özendirerek, onların ilgi duyacağı ve yeteneklerini ortaya çıkaracağı üretim alanları yaratılmalı. Üretim aşamasına geçildiğinde atölye ve ekipman desteği sağlanmalı. Deneyimli ve yönlendirici eğitmenlerle çalışma olanağı sağlanmalı. Sistem yaygınlaşırsa, yerel yöneticiler, gençler ve kadınlar mutlu olur, üretir, kazanç sağlar. Böyle huzurlu bir ortamda üretilen ürünler de kaliteli olduğu için katma değeri fark yaratır. Yerel yöneticiler değişse de, oturmuş bir sistemde işleyiş değişmez.

Kooperatifçilik

MESUT ERGİN

Balıkesir-Ayvalık
Belediye Başkanı

Yerel yönetim-kooperatif işbirliğinde bütçe, mevzuat, uygulama açısından sorun yaşanıyor mu? Yerel yönetimlerle kooperatifler arasındaki etkileşimi artıracak uygulamalar nelerdir?

MESUT ERGİN: Zeytinyağı, zeytin ve sabun gibi yan ürünlerin de işlendiği, butik işletmelerin yoğun olarak bulunduğu ilçemizde az sayıda da olsa faaliyet gösteren kooperatiflerle bütçe ve mevzuat açısından bugüne kadar herhangi bir problem veya sıkıntı yaşamadık. Bizimle iletişime geçen, olanaklarımızdan yararlanmak isteyen kooperatiflere gücümüz el verdiğince destek oluyor, katkıda bulunmaya çalışıyoruz. Kurslar, atölyeler, projeler, kooperatiflerin ürettiği ürünlerin gelire dönüşeceği pazarlar konusunda önerilere açığız.

BELEDİYELERDEN HABERLER

HİZMET

Karşıyaka Belediyesi, Karşıyaka Çarşısı'nı yeniliyor.

Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nin hazırladığı raporda Karşıyaka Çarşısı'nın yenilenmesi gerektiği belirtildi. Çarşının sorunları tespit edildi. Bu raporu yol haritası kabul eden Karşıyaka Belediyesi, sorunları çözüme kavuşturmak, çarşının tarihsel kimliğini ve kültürünü koruyarak geleceğe taşımak amacıyla Çarşı Bölgesi Kentsel Tasarım Projesi'ni hazırladı. Proje, Karşıyaka Belediyesi'nin imkânlarıyla ve çalışanlarıyla hayata geçirilecek. Kemalpaşa Caddesi'nde çalışmalar başladı. Proje kapsamındaki çalışmalar aşamalı olarak tüm çarşı bölgesine yayılacak.

Adana Büyükşehir Belediyesi, İnönü Parkı'nı yeniledi.

Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından yenilenen İnönü Parkı'nın açılış törenine, Başkan Zeydan Karalar, 1975 yılında silahlı saldırıya uğrayan, dönemin Adana Belediye Başkanı merhum Ege Bağatur'un oğlu Artuk Bağatur, siyasetçiler, meclis üyeleri, muhtarlar, bürokratlar, konuklar ve vatandaşlar katıldı. 1975 yılında parkın işgal edildiğini belirten Artuk Bağatur, bu işgali önlemek isteyen dönemin Adana Belediye Başkanı Ege Bağatur'un halkın parkını halka kazandırmak istediği için öldürüldüğünü belirtti, babasını rahmetle andığını söyledi. Artuk Bağatur, Başkan Zeydan Karalar'ın parkı yeniden Adana'ya kazandırdığını ifade etti ve Başkan Karalar'a teşekkür etti.

Samandağ Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü ekipleri, altyapı ve yol çalışmalarına devam ediyor.

Fen İşleri Müdürlüğü'ne bağlı ekipler, ilçe genelinde ulaşımın daha kolay sağlanması ve yayaların kaldırımları daha rahat kullanması amacıyla kilitli parke taşı kaplama çalışmalarını sürdürüyor. Çalışmalarla ilgili Samandağ Belediyesi'nden yapılan açıklamada, "İlçemiz genelinde birçok farklı mahallede caddeleri ve sokakları yeni görünümüne kavuşturarak vatandaşların hizmetine sunuyoruz. Uzunbağ Mahallesi Kibrit Sokak'ta ve ara sokaklarda tesviye, zemin düzenleme, parke kaplama çalışmaları yaptık. Gözene Mahallesi'nde parke kaplama çalışmalarımızı tamamladık. Vakıflı ve Yoğunluk Mahallesi'nde parke kaplama çalışmalarımız devam ediyor," ifadelerine yer verildi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Fatih Kariye Otizm Merkezi'nin temelini attı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, "150 Günde 150 Proje" çalışmaları kapsamında Fatih Kariye Otizm Merkezi'nin yapımına başladı. Temel atma töreninde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu bir konuşma yaptı. Başkan İmamoğlu, tören öncesinde Fatih'teki Hekimoğlu Ali Paşa İlkokulu'nu ziyaret etti. Daha önce akla gelmeyen hizmetlere imza atma konusunda özenli davrandıklarının altını çizen Başkan Ekrem İmamoğlu, bu hizmetler arasında 0-4 yaş arası bebeği olan annelere ücretsiz ulaşım, kreş sayısının artırılması, öğrenci yurtlarının açılması, üniversite öğrencilerine 4.500 TL'lik karşılıksız eğitim desteği gibi uygulamaların olduğunu belirtti.

Gemlik Belediyesi, sağlık hizmetlerini sürdürüyor.

Gemlik Belediye Başkanı Mehmet Uğur Sertaslan'ın talimatıyla hasta nakil aracı hizmete sunuldu. "Uğur Böcekleri" adlı sağlık ekibi kuruldu. Ekip, özveriyle çalışıyor. Hasta nakil aracı, vatandaşları sağlık kuruluşlarına götürüyor. Sağlık ekibi, sağlık hizmetlerini vatandaşların evlerine de ulaştırıyor. Hasta nakil hizmeti ücretsiz.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi, Süleymanpaşa Şehirlerarası Otobüs Terminali'ni tanıttı.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Erdin Eral, tanıtım gezisinde otobüs terminaliyle ilgili bilgileri basın mensuplarıyla paylaştı. Mimar Bülent Filiz de terminal hakkında teknik bilgi verdi. Terminalin tüm bölümleri basın mensuplarına tanıtıldı, basın mensuplarının soruları yanıtladı. Genel Sekreter Yardımcısı Erdin Eral, "Günümüz koşullarına uygun olarak inşa ettiğimiz otobüs terminalinin kentimize ve halkımıza hayırlı olmasını diliyorum," dedi.

Burdur Belediyesi, kent merkezindeki ızgaraları ve rögarları temizliyor.

Burdur Belediyesi Fen işleri ekipleri, caddelerdeki ve sokaklardaki yağmur suyu drenaj ızgaralarını, mazgalları ve rögarları temizliyor. Konuyla ilgili açıklama yapan Burdur Belediye Başkanı Ali Orkun Ercengiz, "Ekiplerimiz sağanak yağmurlarda su baskınlarıyla karşılaşmamak amacıyla caddelerdeki ve sokaklardaki yağmur suyu drenaj ızgaralarını, mazgalları ve rögarları temizlemeye başladı. Kanalizasyon şebekeleri için gerçekleştirdiğimiz rögar temizleme çalışmaları esnasında kanalizasyonlardan pet şişeler, çöp poşetleri çıkarıldı," dedi.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, meslek edindirme kurslarının beşinci merkezi Samandağ'da açıldı.

Hatay Büyükşehir Belediyesi'nin meslek edindirme kurslarının beşinci merkezi Mağaracık Mahallesi'nde hizmet verecek. Tesisin açılışında konuşan Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Lütfü Savaş, Samandağ halkına verdikleri sözleri yerine getirmenin onurunu yaşadıklarını ifade etti. Başkan Savaş, "Samandağ bizim için çok önemli. Verdiğimiz sözleri yerine getirmenin onurunu yaşıyoruz. İçme suyu sorununu yeni hatlarla birlikte çözdük. Sadece 10 ayda sorunların büyük bölümünü çözüme ulaştırdık," dedi.

Turgutlu Belediyesi'nin en büyük yatırımı olan Sanayi Çarşısı'nın temeli atıldı.

Turgutlu Belediyesi'nin en büyük yatırımı olan Sanayi Çarşısı Projesi kapsamında temel atma töreni düzenlendi. Törene, CHP Grup Başkanvekili ve Manisa Milletvekili Özgür Özel, CHP Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen, CHP Manisa İl Başkanı Semih Balaban katıldı. Turgutlu Belediye Başkanı Çetin Akın, "Sanayi Çarşısı Projesi, 94 milyon TL'lik yatırımla Turgutlu Belediyesi'nin en büyük yatırımı. Turgutlu'nun kurtuluşunun 100. yılında ilçemize bu önemli yatırımı kazandırıyor olmanın gururunu, heyecanını ve mutluluğunu yaşıyoruz," dedi.

Beşiktaş Belediyesi, ilçe genelinde kentsel dönüşümün ilk adımını attı.

Beşiktaş Belediyesi, ilçede ilk kez Akat Mahallesi'ndeki iki binada kentsel dönüşüm çalışması başlattı. Çalışma, belediye iştiraki Beşiktaş İmar A.Ş. tarafından gerçekleştiriliyor. Beşiktaş Belediye Başkanı Rıza Akpolat, "Beşiktaş Belediyesi açısından bugün bir milat. Beşiktaş, yapı stokunun %78'i 1980 öncesi yapılmış riskli yapılardan oluşuyor. Komşularımız hem binalarının dönüşümüyle hem de diğer hukuki süreçlerle ilgili Beşiktaş İmar A.Ş.'ye mutlaka başvursun. Biz, süreci yönetmeye talibiz," dedi.

Mezitli Belediyesi Kültür Merkezi'nde kütüphane açılıyor.

Mezitli Belediyesi Kültür Merkezi'ndeki kütüphanede farklı bölümler yer alacak. Kütüphaneyle ilgili protokolün imza töreni yapıldı. Başkan Neşet Tarhan, Mezitli'nin her bölgesine açtıkları kütüphanelerle Mezitli'yi kitap kentine dönüştürdüklerinin altını çizdi. Başkan Tarhan, "Belediyemizin birçok yerinde kütüphanemiz var. Gençlik Merkezi'nde, 10 Gönüllü Evi'nde ve Down Kafe'de var. Şimdi de Mezitli Belediyesi Kültür Merkezi'nde çok özel ve çok kapsamlı bir kütüphaneyi hayırsever Ülkü Ongun'un desteğiyle yapıyoruz," dedi, vatandaşları kitap okumaya davet etti.

Finike Belediyesi, Finike Seyir Terası'nı hizmete sunacak.

Finike Seyir Terası, Finike Belediye Başkanı Mustafa Geyikçi'nin projelerinden biri. olan Finike Seyir Terası çalışmalarıyla ilgili açıklama yapan Başkan Geyikçi, "Kızılkaya Orman Parkı'na seyir terası yapılması ve işletilmesi ile ilgili ihale gerçekleştirildi. Kiralama ihalesini belediyemiz kazandı. Seyir terası olarak hizmete açacağımız bu alanda, seyir terası, kır kahvesi, yöresel ürünler satış yeri, ibadethane (mescit), kamelya, çocuk oyun parkı ve çeşitli tesisler yer alacak. İlçemize ve hemşerilerimize hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum," dedi.

DAYANIŞMA

Muğla Büyükşehir Belediyesi, öğrencilere çorba ikram ediyor.

Muğla Büyükşehir Belediyesi, öğrencilere destek olmak amacıyla birçok projeyi hayata geçiriyor. Kötekliler yerleşkesi C kapı girişinde bulunan noktada çorba ikram hizmeti devam ediyor. Öğrenciler, Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin çorba ikramı hizmetine yoğun ilgi gösteriyor. Hafta içi her gün farklı çorba çeşitleri öğrencilere ikram ediliyor.

TARIM-HAYVANCILIK VE ÜRETİCİYE DESTEK

Atakum Belediyesi, üreticilere kışlık sebze fidesi desteği veriyor.

Atakum Belediye Başkanı Cemil Deveci öncülüğünde tarımsal üretimi desteklemek amacıyla önemli çalışmalar yapıyor. Üreticilere 40.000 adet kışlık sebze fidesi veriliyor. Atakum Belediyesi Kırsal Hizmetler Müdürlüğü ekipleri, ilçenin kırsal mahallelerini ziyaret ediyor, 10.000 adet brokoli, 10.000 adet marul ve 20.000 adet lahanaya fidesini üreticilere teslim ediyor. Atakum Belediyesi'nin kışlık sebze fidanı desteği üreticilerden ilgi görüyor. Sarıtaş Mahallesi sakinlerinden Şevket Ağca, "Bu çalışmadan çok memnun olduk. Kışlık yiyeceğimizi temin ettik," dedi ve Başkan Deveci'ye teşekkür etti.

Ayvalık Belediyesi mülkiyetindeki zeytin ağaçlarından yeni sezonun ilk hasadını Ayvalık Belediye Başkanı Mesut Ergin yaptı.

Göreve geldiği günden itibaren bereketin sembolü zeytine önem veren ve belediye tarihinde ilk defa zeytinliklerin hasadının belediye ekipleri tarafından yapıldığını hatırlatan Ayvalık Belediye Başkanı Mesut Ergin, elde edilen zeytinyağlarının S.S. Ayvalık Üretim ve Pazarlama Kooperatifi'nde satışa sunulduğunu belirtti. Belediyenin öz kaynaklarını verimli kullanacağına dair verdiği sözü yerine getiren Başkan Ergin, zeytinliklerin özel şahıslara kiralanarak gelir kaybının önüne geçildiğini, her yıl 5.000 zeytin ağacının mahsulünün işlendiğini ve zeytinyağı elde edildiğini ifade etti.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Beydağ'da yetiştiricilik eğitimlerini tamamlayan 34 üreticiye 132 küçükbaş hayvan hibe etti.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Başkan Tunç Soyer'in "Başka Bir Tarım Mümkün" vizyonu doğrultusunda oluşturulan "İzmir Tarımı" uygulamaları kapsamında çiftçilere desteğini sürdürüyor. Beydağ'da düzenlenen yetiştiricilik eğitimini tamamlayan 34 üreticiye 132 küçükbaş hayvan teslim edildi. Beydağ'daki törene İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkanvekili Mustafa Özuslu, Beydağ Belediye Başkanı Feridun Yılmazlar, İzmir Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanı Şevket Meriç, Beydağ Ziraat Odası Başkanı Ünal İçmesu, Çömlekçi Tarımsal Kalkınma Kooperatif Başkanı Soner Kılıçarslan, bürokratlar ve bölge halkı katıldı. Başkanvekili Mustafa Özuslu, Beydağ'da üreticinin hayvanlarına sahip çıktığını ve ilçedeki hayvan sayısının bu sayede ikiye katlandığını belirtti.

Marmaris Belediyesi, birçok ülkeye ihraç edilen Marmaris defnesi için önemli girişimlerde bulundu.

Marmaris Belediye Başkanı Mehmet Oktay'ın göreve gelmesiyle tarımda atağa geçen Marmaris Belediyesi, defneyle ilgili önemli girişimlerde bulundu. Tıp, kozmetik ve gıda sektöründe kullanılan, birçok ülkeye ihraç edilen defne hem köylüye kazandıracak hem de Marmaris'in adını duyuracak. Çamlı, Çetibeli, Karacaköy, Turgut ve Bayır Mahalleleri'ndeki ailelerin geçim kaynağı olan defnenin köylülere ve bölge ekonomisine katkı sağlaması amacıyla adım atan Marmaris Belediyesi, Marmaris Tarımsal Kalkınma Kooperatifi (MARKO) aracılığıyla köylülere ulaştı. 2021-2022 döneminde yaklaşık iki buçuk ton defne toplanmasını sağlayan MARKO, Marmaris dışından gelen toplayıcılardan daha fazla fiyat vererek köylünün 2 milyon TL ekstra kazanç elde etmesini sağladı.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, aşırı gübre kullanımının önlenmesi amacıyla başlattığı ücretsiz toprak analizlerine Serik'te devam etti.

Yerelden kalkınma hamlesiyle çalışmalarını yürüten Antalya Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, tarıma desteğini sürdürüyor. Bugüne kadar Serikli üreticilere birçok alanda destek veren Antalya Büyükşehir Belediyesi, Serik ilçesine bağlı Zırlankaya, Boğazkent ve Büğüş Mahalleleri'nde ücretsiz toprak analizi yaptı. Gübre kullanımını azaltmak ve çiftçiyi gereksiz maliyetten kurtarmak amacıyla gerçekleştirilen çalışma çiftçilerden tam not aldı. Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Bitkisel Üretim ve Eğitim Şube Müdürlüğü'nde görevli ziraat yüksek mühendisi Nermin Ata Aksu, çiftçilere toprak analizi yaptırmaya alışkanlığı kazandırmak, kaliteli ve verimli ürün elde etmek için çalışma yaptıklarını belirtti.

Çorlu Belediyesi'nin sevilen projelerinden hobi bahçeleri için yeni kayıt dönemi başladı.

Hobi bahçeleri için ön talepler toplanıyor. 17-31 Ekim 2022 tarihleri arasında Hobi Bahçeleri İşletme Yönetmeliği'nin 5. maddesinde belirtildiği üzere İşletme ve İştirakler Müdürlüğü'ne yazılı olarak başvuru yapılacak ya da hobi bahçeleri için hazırlanan form doldurularak isletmemd@corlu.bel.tr adresine elektronik posta yoluyla müracaat edilmesi gerekecek. Kasım ayında asil ve yedek listesi belirlenecek. Aralık ayı içinde tahsis hakkı kazananlara bildirim yapılacak. Ocak ayında gerekli belgelerin ve ödemelerin tamamlanmasıyla birlikte hak sahipleri 15 Mart-15 Aralık tarihleri arasında hobi bahçelerini kullanabilecek.

Burhaniye Belediyesi'nin ürettiği yeni dönem zeytinlerin ilk hasadı yapıldı.

Burhaniye Belediyesi, bu yıl yaklaşık 80.000 ağacın 3.000 adedini kendisi hasat etmeye başladı. Burhaniye Belediyesi İşletme ve İştirakler Müdürlüğü'ne bağlı çalışan hasat emekçilerinin topladığı zeytinlerin ilk hasat ürünleri işlendi, yağa dönüştürüldü. Hasatta ortalama 100.000 kilo mahsul elde eden Burhaniye Belediyesi'ne ait Bur-Bel Zeytin, bu hasattan yaklaşık 15.000 kilo soğuk sıkım yağ elde etmeyi planlıyor. TARIŞ tesislerinde el değmeden 23-25 derecede işlenerek dönüştürülen Bur-Bel zeytinyağları, belediyenin tesislerinde şişeleniyor, ambalajlanıyor ve tüketiciyle buluşturuluyor.

EĞİTİM

Lüleburgaz Belediyesi Konservatuvarı'nda ilk ders heyecanı yaşandı.

Lüleburgaz Yıldızları Sanat Akademisi'nde faaliyet göstermeye başlayan Lüleburgaz Belediyesi Konservatuvarı'nda ilk ders heyecanı yaşandı. Öğrencilerin ve öğretmenlerin bir araya geldiği derste müzik enstrümanları tanıtıldı. Lüleburgaz Yıldızları Sanat Akademisi, "Kentler Sanat Üretir" sloganıyla kuruldu. Akademi, Marmara Bölgesi'nin en donanımlı sanat yapılarından biri. Akademiye birbirinden değerli, alanında uzman eğitimler eğitim veriyor.

Yenişehir Belediyesi, öğretmenlere lego ve STEM eğitimi verdi.

Öğrencileri yeni nesil eğitim modelleriyle buluşturmak için Teknokta işbirliğiyle öğretmenlere STEM eğitimleri verildi. Erken Çocukluk Gelişimi Projesi kapsamında atölye temelli eğitimler veren Yenişehir Belediyesi, çocukların gelişimi için öğretmenleri de unutmayor. Öğretmenler, Yenişehir Akademi Binası'nda gerçekleştirilen Lego Education Stem Günleri etkinliğinde gelişen teknolojinin eğitime yansımalarını yakından tanıma fırsatı buldu. Alanında uzman eğitimler, Lego Education STEM'in uygulamalarını okul öncesi, ana sınıfı, ilk ve ortaokul öğretmenleriyle birlikte gerçekleştirdi.

Aydın Büyükşehir Belediyesi Konservatuvarı, atölye çalışmalarına başlıyor.

Her yıl çeşitli atölye çalışmalarını vatandaşlarla buluşan Aydın Büyükşehir Belediyesi Konservatuvarı, bu yıl da atölye çalışmalarına başlıyor. Atölye çalışmalarında birçok farklı etkinlik düzenlenecek. Vatandaşlar, halk oyunları, bale, Latin dansları, çocuk korusu, "Bir Düm Bir Tek" ritim atölyesi ve müzik bölümüne başvurabilecek. Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu, yeteneklerini ilerletmek isteyen vatandaşları konservatuvara davet etti.

Safranbolu Belediye Başkanı Elif Köse, Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ne bağlı serada kursiyerlerle buluştu.

Safranbolu Belediye Başkanı Elif Köse, Park ve Bahçeler Müdürlüğü'ne bağlı Uygulama ve Üretim Birimi'ndeki eğitim programına katılan kursiyerlerle bir araya geldi. Uygulama ve Üretim Birimi Sorumlusu Pınar Alazoğlu Uslu tarafından verilen eğitimlerde fide dikimi ve sonrasındaki aşamalar anlatılıyor. Kursiyerlerle birlikte tohumlar toprakla buluşturuldu. Başkan Köse, üreten belediye anlayışıyla çalıştıklarını belirtti.

KÜLTÜR-SANAT

Tepebaşı Belediyesi Gençlik Tiyatrosu, Berlin'de düzenlenen "European Democratic Action Week" kampına katıldı.

Tepebaşı Belediyesi Gençlik Tiyatrosu, Tepebaşı Belediyesi'nin kardeş belediyesi Almanya'nın Treprow-Köpenick Belediyesi tarafından 19-25 Eylül tarihleri arasında Berlin'de düzenlenen "European Democratic Action Week" kampına katıldı. Almanya, İtalya, Çek Cumhuriyeti ve Polonya'dan 14-17 yaş arasındaki gençlerin katıldığı kampta Türkiye'yi Tepebaşı Belediyesi Gençlik Tiyatrosu öğrencileri temsil etti. Katılımcılar, sertifikalarını Treprow-Köpenick Belediye Başkanı Oliver Igel'in elinden aldı. Gençlik Tiyatrosu öğrencileri, yeni fikirler ve bilgilerle ülkeye döndüklerini belirterek, Tepebaşı Belediye Başkanı Ahmet Ataç'a ve Tepebaşı Belediyesi çalışanlarına teşekkürlerini iletti.

Büyükçekmece Belediyesi, "Gülümseyin Philippines" adlı fotoğraf sergisi açıldı.

Büyükçekmece Belediyesi ve Filipinler İstanbul Başkonsolosluğu'nun işbirliğiyle düzenlenen "Gülümseyin Philippines" adlı uluslararası fotoğraf sergisi, Büyükçekmece Belediyesi Duşlupınar Salonu'nda açıldı. Açılış törenine, Filipinler İstanbul Başkonsolosu Arvin de Leon katıldı. Fotoğraf sergisi, Filipinler İstanbul Başkonsolosluğu'nun koleksiyonundaki orijinal fotoğraflardan oluşuyor. Sergide, 15 Filipinli fotoğraf sanatçısı tarafından Filipin günlük yaşamının ve kültürünün farklı yönlerinin betimlendiği 16 eserin yanı sıra geleneksel Filipin kostümleri ve çeşitli materyaller de yer aldı. Büyükçekmece Belediye Başkan Yardımcısı Ömer Kazancı, Filipinler İstanbul Başkonsolosu Arvin de Leon ve 15 Filipinli fotoğraf sanatçısının eserlerine ev sahipliği yapmanın mutluluğunu yaşadıklarını belirtti.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Engelsiz Filmler Festivali'ne ev sahipliği yaptı.

Puruli Kültür Sanat'ın düzenlediği, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin desteklediği, Engelsiz Filmler Festivali, herkes için erişilebilir bir sinema deneyimi yaşatmayı hedefliyor. Festivalde, Türk ve dünya sinemasının en iyi örneklerinden seçilen filmler sinemaseverlerin beğenisine sunuldu. Filmler, görme engelliler için sesli betimleme, işitme engelliler için ayrıntılı altyazı, ortopedik engelliler için erişilebilir salonlarda gösterildi. Görme engellilerle aynı deneyimi yaşamak isteyenler, göz bandı ve sesli betimleme kulaklığıyla film izledi. Gösterimlere ilgi yoğun oldu.

ETKİNLİK

Çiğli Belediyesi Kaklıç Sanat Akademisi hizmete açıldı.

Çiğli Belediye Başkanı Utku Gümrükçü öncülüğünde Kaklıç'ı sanat köyüne dönüştürme çalışmalarını sürdüren Çiğli Belediyesi, önemli bir projeyi hayata geçirdi. Heykel, resim, seramik ve su kabağı süsleme kurslarının düzenleneceği Kaklıç Sanat Akademisi hizmete açıldı. Akademi bünyesinde düzenlenecek kurslara Kaklıç ve Sasalı Mahallesi sakinleri başta olmak üzere Çiğlililer vatandaşlar ücretsiz katılabilecek. Kursiyerler, ürettikleri sanat ürünlerini kurulacak stantlarda satarak aile bütçelerine de katkı sağlayabilecek. Açılış töreninde konuşan Başkan Gümrükçü, "Kaklıç, kent merkezine yakınlığı, sahip olduğu doğal güzellikler, muhafaza ettiği köy dokusu ve sanatsal üretim potansiyeliyle ender görülen yerleşim yerlerinden biri. Kaklıç'ın bu özelliklerini doğru değerlendirerek bir sanat köyü yaratmak istiyoruz. Kaklıç'ı, hayalini kurduğumuz sanat köyü hüviyetine kavuşturduğumuzda gerek bölgenin gerek Çiğli'nin çehresi değişecek," dedi.

Çaycuma Belediyesi ve Lennestadt Belediyesi arasında imzalanan kardeş kent protokolünün ikinci yılı düzenlenen törenle kutlandı.

Çaycuma'nın kardeş belediyesi Lennestadt Belediyesi'nin meclis üyelerinden oluşan heyet, bir dizi temasta bulunmak için Çaycuma'ya geldi. Başkan Bülent Kantarcı'yla görüşen heyet, kardeş kent protokolünün imzalanmasının ikinci yılı kutlamasına katıldı. Törende, kardeş kent ilişkilerinin gelişimini anlatan sinevizyon gösterisi de yapıldı. Etkinliğin açılış konuşmasını Başkan Kantarcı yaptı.

Kırşehir Belediye Başkanı Selahattin Ekicioğlu, öğrenci, öğretmen ve idarecilerle buluşuyor.

Kırşehir Belediye Başkanı Selahattin Ekicioğlu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılının ilk ziyaretini 80. Yıl Anaokulu, Şehit Süleyman Sevim İmam Hatip Ortaokulu ve Ahmedi Gülşehri İlkokulu'na yaptı. Türkiye Atık Pil Derneği'nin düzenlediği kampanya kapsamında atık pil toplayan okullardaki öğrencilerle de buluşan Başkan Ekicioğlu, "Çevre bilincinin geliştirilmesi için doğal çevreyi korumanın önemine inanıyoruz. Farkındalık yaratmak amacıyla etkinlikler düzenliyoruz, paydaşlarımızla birlikte hareket ediyoruz," dedi.

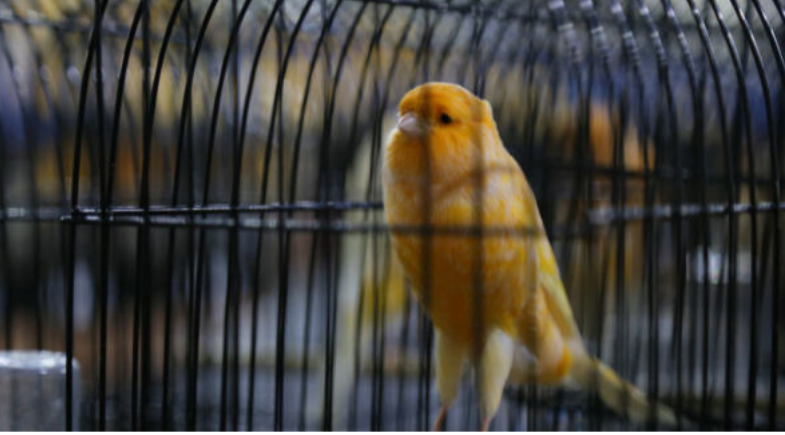
Kadıköy Belediyesi Akademi ve Kadıköy Belediyesi Kültür Yayınları işbirliğiyle hazırlanan “Haydarpaşa Kitabı: Kent, Mekân, Mücadele” adlı kitabın yazarları Kadıköy’de buluştu.

“Haydarpaşa Kitabı: Kent, Mekân, Mücadele” adlı kitabın yazarlarının katılımıyla söyleşi ve imza günü düzenlendi. Kitabın editörü Ayça Yüksel’in moderatörlüğünü yaptığı söyleşiye, Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı, makaleleriyle kitapta yer alan Döndü Toker, Gül Köksal, Fuat Ercan, röportajlarıyla kitaba katkı sağlayan İshak Kocabıyık, Tuğay Kartal ve Ayşen Dönmez katıldı. Başkan Odabaşı, “Bizim için basit ve normal bir kitap değil, mücadelenin anlatıldığı bir kitap. Bu kitabı yayımlamak bizim için çok önemli. Yerel yönetimlerin kendi bölgelerindeki bu tür mekânlara sahip çıkması gerekiyor. Emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum,” dedi.

Edremit Belediyesi ev sahipliğinde “Kanarya Güzellik Yarışması” düzenlendi.

Edremit Yorkshire Kanarya Kulübü tarafından bu yıl 6. kez organize edilen yarışmanın jüri üyeliğini kanarya konusunda dünyada otorite olarak kabul edilen İrlandalı, İtalyan ve Belçikalı dört hakem yaptı. 1.950 kanaryanın yarıştığı, en iyi yedi kuşun “Best Seven” seçildiği yarışmaya kanarya meraklıları yoğun ilgi gösterdi. Edremit Belediye Başkanı Selman Hasan Arslan, “Dünya genelinde ilgiyle takip edilen yarışmaya ev sahipliği yapmanın mutluluğunu yaşadık. İlçemizin uluslararası mecralarda tanıtımı açısından önemli olan buluşmayı düzenleyen derneklere, emeği geçenlere yürekten teşekkür ediyorum,” dedi.

Çanakkale Belediyesi ve AB Türkiye Delegasyonu ortaklığında deniz kirliliğine yönelik farkındalık etkinliği düzenlendi.

“Deniz Kirliliğine Karşı Hep Birlikte” sloganıyla düzenlenen etkinlikte katılımcılar, öğrencilerle bir araya geldi, öğrencilerin oyunlarına eşlik etti. Karina Deniz Kültürü Merkezi’ni gezerek bilgi alan katılımcılar, deniz kirliliğine dikkat çekmek amacıyla merkez bahçesine kurulan “dijital okyanus tüneli”ni gezdi. Etkinlik hakkında konuşan AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nikolaus Meyer-Landrut, deniz kirliliğinin tüm dünya için önemli bir sorun olduğunun altını çizdi.

Akhisar Belediyesi, Muhtarlar Gününü kutladı.

Muhtarlar Günü etkinlikleri Millî Egemenlik Meydanı’ndaki Atatürk Anıtı’na çelenk sunma merasimiyle başladı. Bando ekibi eşliğinde saygı duruşunda bulunuldu ve İstiklal Marşı okundu. Törenden sonra tüm muhtarların katılımıyla Akhisar Belediyesi Kayalioğlu Sosyal Tesisleri’nde kahvaltı edildi. Muhtarlarla bir araya gelen Akhisar Belediye Başkanı Besim Dutlulu, “Vatandaşların sorununu çözmeye yönelik bir konumuz var, o yüzden Türkiye’de muhtarlık çok önemli bir meslektir. Akhisar Belediyesi başarılı işler yapıyorsa, doğru yatırımlar yapıyorsa bu, muhtarların özverili çalışmasındandır, en az sorun yaşadığımız kurumlar muhtarlıklardır ve bu mesleği hakkıyla yaptığınız için size teşekkür ederim,” dedi.

SPOR

Kemer Belediyesi’nin desteğiyle Kemer Enduro Motosiklet Kulübü tarafından “Sea To Sky” yarışları düzenlendi.

Yarırlara 32 ülkeden 350 sporcu katıldı. Sporcular, Çamyuva Mahallesi’nin sahil kısmında hazırlanan plaj etabıyla yarışlara başladı. Yerli ve yabancı misafirlerin ilgi gösterdiği yarışlarda İçişleri Bakanlığı’nın “Kaskımla Güvendeyim” projesi kapsamında vatandaşlara kask dağıtıldı. Kemer Belediye Başkanı Necati Topaloğlu, milyonlarca kişinin izlediği organizasyona ev sahipliği yapmaktan dolayı mutlu olduklarını ifade etti.

ÇEVRE

Bayraklı Belediyesi, 640 ton atığı geri dönüşüme kazandırdı.

Geri dönüştürülebilir atıkları tek bir merkezde toplayarak hem doğaya hem de ekonomiye katkıda bulunmak için çalışmalarına hız veren Bayraklı Belediyesi, Sıfır Atık Projesi kapsamında on ayda 640 ton evsel atık topladı. Belediye hizmet binalarındaki atık toplama kutuları, ilçenin üç noktasına yerleştirilen mobil atık toplama konteynerleri sayesinde tonlarca atık ekonomiye kazandırıldı. Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü ekipleri, 445 ton karışık ambalaj atığı, 180 ton cam atığı, 11.000 litre bitkisel yağ ve üç ton atık pil topladı. 75. Yıl Mahallesi, Sevgi Yolu ve Haşım İşcan Caddesi’nde bulunan mobil atık toplama merkezleri de ilgi gördü. Bayraklı Belediye Başkanı Serdar Sandal, “Gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmak istiyoruz. Bu konuda bize destek olan vatandaşlara teşekkür ediyorum,” dedi.

Dazkırı Belediyesi, çevreci uygulamalarına devam ediyor.

Dazkırı Belediyesi, Ova mevkisinde tarımla uğraşan çiftçilerin atık sudan dolayı yaşadığı mağduriyeti gidermek için atık su arıtma tesisi kurdu. Tesis sayesinde atık sular çevreye zarar vermeyecek ve geri dönüşüm sağlanacak. Dazkırı Belediye Başkanı İsmail Taylan, "Dev bir projenin daha sonuna yaklaştık. Tesiste yaptığımız incelemelerde bizi yalnız bırakmayan Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün değerli mühendislerine teşekkür ediyor, bu güzel tesisin ilçemize hayırlı olmasını diliyorum," dedi.

SOKAK HAYVANLARINA DESTEK

Konak Belediyesi, Konak Engelli Kedi Evi ve Rehabilitasyon Merkezi'ni hizmete açtı.

Konak Belediyesi, sokakta yaşayan engelli kedilere güvenli bir yaşam alanı ve bakım imkânı sunmak için inşa ettiği Konak Engelli Kedi Evi ve Rehabilitasyon Merkezi'ni hizmete açtı. Açılışta konuşan Konak Belediye Başkanı Abdül Batur, "Sokakta yaşayan canlılar bizim olmazsa olmazımız. Yerel yöneticiler, onların yaşaması için gerekli ortamları hazırlamak durumundadır. Türkiye'de ilk olan, gurur duyduğumuz projemizi hayata geçirdik. Önce insan, sonra sokaktaki can dostlarımızın mutlu olduğu bir Konak hedefindeyiz. Onların sessiz haykırımlarını duyabilen bir belediye olmaya çalışıyoruz. Bu konuda özellikle hayvansever dernekleriyle ortak çalışmalar yapmak bizim için çok önemli," dedi.

DİĞER

Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Hacettepe Üniversitesi, yeni bir işbirliğine imza attı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, toplum sağlığını korumaya yönelik çalışmalarına bir yenisini daha ekledi. Proje kapsamında Ankara'da yaşayan 6-72 ay arasındaki çocukların gelişimi değerlendirilecek, eğitsel destek verilecek. Uygulamayı sosyal medya hesaplarından duyuran Başkan Mansur Yavaş, "Türkiye'de bir ilke imza atarak ihtiyaç sahibi ailelerin çocuklarına umut oluyor, gelecek sağlıklı günleri inşa ediyoruz. Hacettepe Üniversitesi işbirliğiyle 6-72 ay arasındaki çocukların gelişimini takip ederek eğitsel destek vereceğiz," dedi. Projeye, erken çocukluk döneminde fark edilebilen gelişimsel sorunların önlenmesi amaçlanıyor.

Gaziemir Belediyesi'nin 2023 yılı bütçesi 630 milyon TL olarak belirlendi.

Gaziemir Belediye Başkanı Halil Arda yönetiminde belediye meclisi ekim ayı oturumu yapıldı. Toplantıda, 2023 yılı gelir gider bütçesi ve 2023 Yılı Performans Programı görüşüldü. 2023 Yılı Performans Programı'nda, 75 performans hedefiyle 76 proje ve faaliyet yer aldı. Performans programındaki hedeflerin hayata geçirilmesi için ihtiyaç duyulan bütçe 630 milyon TL olarak belirlendi. Başkan Arda, "İller Bankası'ndan gelen 7 milyon, ödediğimiz net maaş 12 milyon. Çareyi buluyoruz. Bu zor koşullarda borçsuz bir şekilde personelimizin maaşını ödeyerek işlerimizi yapıyoruz. Paramızı kontrollü bir şekilde harcıyoruz. 630 milyonluk bütçemizin ilçemize hayırlı olmasını diliyorum," dedi.

Ceyhan Belediyesi, personeline değer veriyor.

Ceyhan Belediyesi, belediye işçilerinin alacaklarını ödedi. Kadrolu işçilere toplam 119 bin 713 TL ödeme yapıldı. 135 memura da kişi başı 1.887 lira olmak üzere toplam 254.862 TL sosyal denge ödemesi yapıldı. Ceyhan Belediyesi Personel A.Ş.'deki 417 işçiye de toplu sözleşmeden kaynaklanan hak edişleri ödendi. 417 işçiye beş günlük tediye karşılığında kişi başı 1.026 TL olmak üzere toplam 427.963 TL ödeme yapıldı. Başkan Hülya Erdem, "Çalışma arkadaşlarımızın kıymetini bilerek hareket ediyoruz. Hiçbir çalışanımızı mağdur etmemeye özen gösteriyoruz. Ailem olarak gördüğüm Ceyhan'da hizmetleri her kesime eşit olarak ulaştırma gayretimizden taviz vermiyoruz," dedi.

Avcılar Belediyesi'nde toplu iş sözleşmesi imzalandı.

Avcılar Belediyesi'nde 1.181 işçiyi ilgilendiren toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sonuçlandı. Avcılar Belediyesi, Belediye-İş Sendikası İstanbul 2 No'lu Şube ve Sosyal Demokrat Kamu İşverenleri Sendikası (SODEMSEN) arasındaki toplu sözleşme görüşmeleri maaş artışıyla son buldu. Avcılar Belediye Başkanı Turan Hançerli, "Uzattığımız el sıkıldı. Avcılar'a, işçilerimize hayırlı olsun. İstanbul ilçeleri arasında en iyi sözleşmelerden birini imzaladık," dedi.

Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt, Orhangazi Mahallesi'ni gezdi.

Odunpazarı Belediye Başkanı Kazım Kurt, Odunpazarı'ndaki mahalleleri gezmeyi sürdürüyor. Orhangazi Mahallesi'ne giden Başkan Kurt, mahalle sakinlerinin ve esnafın derdini, taleplerini dinledi, bakkal, manav ve kasaptan fiyatlar hakkında bilgi aldı. Esnafı konuşan Başkan Kurt, "İşçi, memur, emekli, esnaf, kısacası toplumun tüm kesimleri karnını doyurmak, hayatta kalmak derdinde. Zenginler paralarına para katarken, halk gittikçe yoksullaşiyor. Ülkeyi de, ekonomiyi de yönetemiyorlar, halkımız bunun cevabını sandıkta vermeli," dedi.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, küresel çapta bir ödül aldı.

Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Kongresi, Dünya Yerel ve Bölgesel Liderler Zirvesi-7. UCLG Kongresi, 10-14 Ekim tarihleri arasında Güney Kore'nin Daejeon kentinde gerçekleştirildi. Kongre kapsamında İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin kabulünün 60. yıldönümü nedeniyle 3. UCLG Barış Ödülü Yarışması düzenlendi. Mersin Büyükşehir Belediyesi, Dış İlişkiler ve Projeler Şube Müdürlüğü'yle birlikte projelendirilen Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı bünyesinde kurulan ve Uluslararası Göç Örgütü işbirliğiyle yürütülen Sosyal Uyum Merkezi Projesi'yle yarışmaya katıldı ve mansiyon ödülüne layık görüldü.

HÜSEYİN TARIK ERCAN
SODEMSEN Toplu İş Sözleşmesi Uzmanı

TOPTAN ÖDEMENİN İHYASI İŞLEMLERİ-1

5510 sayılı kanunun 31. ve 36. maddelerine istinaden yapılan toptan ödemenin ihyası işlemlerinde bazı tereddütlerin oluştuğu anlaşılmış olup, bu tereddütlerin giderilmesi açısından 5510 sayılı kanuna göre yapılan toptan ödemelerin ihyası işlemlerinde dikkat edilecek hususlar aşağıda açıklanmıştır.

- 5510 sayılı kanunun 31. maddesi kapsamında yapılacak yaşlılık toptan ödemesinin ihyası işlemleri, kanunun 31. maddesi kapsamında toptan ödeme yapılarak sigortalılık süreleri tasfiye edilen kişilerin, sigortalı olmaları sebebiyle haklarında yeniden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin bildirilmiş olması,
- Toptan ödeme ile tasfiye edilen sigortalılık süreleri haricinde yeni bir sigortalılık süresinin tespit edilmesi,
- Herhangi bir kapsamda borçlanılacak süresinin bulunması hallerinde yaşlılık toptan ödemesinin ihyası talebi kabul edilecektir. Ancak yeni prim ödeme gün sayısının borçlanmayla kazanılacağı durumda ihya talebinin geçerli olabilmesi için ihya ve borçlanma taleplerinin birlikte verilmiş olması şartı aranacaktır.

İhya talebinden önce haklarında yeniden malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmeyenlerle toptan ödemeyle tasfiye edilen sigortalılık süreleri dışında yeni bir sigortalılık süresi tespit edilemeyen veya borçlanacak herhangi bir süresi bulunmayanların yaşlılık toptan ödemesi ihya talepleri reddedilecektir.

Örnek 1-4/1-(a) kapsamında 520 gün hizmeti bulunan ve yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş şartını doldurduğu hâlde aylığa hak kazanamayan sigortalı (A), 14/3/2019 tarihinde yaşlılık toptan ödemesi talebinde bulunmuş ve bu hizmetler, kendisine toptan ödeme şeklinde ödenmiştir. Sigortalı (A), 8/2/2022 tarihinde 4/1-(a) kapsamında yeniden çalışmaya başlamıştır. Bu sigortalının ihya talebinde bulunması durumunda ihya talebi kabul edilecektir.

Örnek 2-4/1-(a) kapsamında 400 gün hizmeti bulunan ve yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş şartını doldurduğu hâlde aylığa hak kazanamayan sigortalı (B), 10/6/2020 tarihinde yaşlılık toptan ödemesi talebinde bulunmuş ve bu hizmetler, kendisine toptan ödeme şeklinde ödenmiştir. Sigortalı (B), daha sonra 28/3/2022 tarihli dilekçe ile askerlik hizmetinde geçen süreleriyle borçlanma ve tasfiye edilen süreleri için de ihya talebinde bulunmuştur. Sigortalı, iki talebini de birlikte sunmuş olduğundan ihya talebi kabul edilecektir.

Örnek 3-4/1-(a) kapsamında 350 gün hizmeti bulunan ve yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş şartını doldurduğu hâlde aylığa hak kazanamayan sigortalı (C), 21/2/2018 tarihinde yaşlılık toptan ödemesi talebinde bulunmuş ve bu hizmetler, kendisine toptan ödeme şeklinde ödenmiştir. Sigortalı (C), 23/3/2022 tarihli dilekçe ile toptan ödeme olarak aldığı süreleri ihya talebinde bulunmuştur. Yapılan araştırmada, ilgilinin yaşlılık toptan ödemesi yapılan süreler haricinde yeni bir sigortalılık süresi veya borçlanılabilecek süresi bulunmadığı tespit edildiğinden ihya talebi reddedilecektir.

Kaynak: T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, E-92604331-010.07.01-52673925 sayılı genel yazı.

“VERDİĞİMİZ SÖZLERİ YERİNE GETİRİYORUZ”

Göreve geldiğinizde vaatleriniz nelerdi? Vaatlerinizin hangileri hayata geçti?

TOLGA TOSUN: Güçlü kurumsal yapısıyla, modern ve çağdaş projeleriyle, katılımcı yönetim modeliyle daha güzel bir Bandırma için çalışacağımızı söylemiştik. Özellikle kadın istihdamını artırmak için ilçemize yeni kreşler kazandırdık. İhtiyaç sahibi ailelerin çocuklarının eğitimine katkıda bulunmak amacıyla çalışmalar yaptık. Vaatlerimiz arasında yer alan Destek Eğitim Kurs Merkezi'nin yapımını tamamladık. Yeni eğitim-öğretim döneminde faaliyete başlayan merkezde, 7. ve 8. sınıf öğrencilerine nitelikli eğitim kadrosuyla destek oluyoruz. “Bu ilçe hepimizin” ilkesini benimseyerek, Engelsiz Yaşam Kampı'nı hizmete sunduk. 2022 yaz döneminde faaliyete aldığımız kamp alanında, özel bireyler için tasarlanan ve hazırlanan 10 adet bungalov ev, sosyal tesis, restoran ve kafeterya yer alıyor. İlçemizdeki engelli dernekleriyle yaptığımız görüşmeler sonucunda kura çektik, bu derneklere üye olan özel bireylerin ve ailelerinin masraflarını karşıladık, onlara tatil yapma imkânı sunduk. Malta Parkı için çalışmalara başladık, parkı en kısa sürede tamamlayacağız, vatandaşların hizmetine sunacağız. Üniversite öğrencilerinin barınma sorununu çözmek için öğrenci yurdu yapımını hızlandırdık, yurdu en kısa sürede tamamlamayı hedefliyoruz. İlçe genelindeki yeşil alanların ve rekreasyon alanlarının yetersiz olduğunu gördük, yeşil alanların ve sosyal donatı alanlarının sayısını artırdık. 45 adet çocuk oyun alanını ve yeşil alanı hizmete sunduk. Seyir Terasları Projesi'ni de en kısa sürede tamamlayacağız. Kaynaklarımızı etkin ve verimli kullanmak amacıyla çalışmalar yaptık. Modern asfalt tesisini belediyemize kazandırdık. Çocukların gelişimine katkıda bulunmak için ilçemizde yaşayan 0-2 yaş arası çocuklara Bansüt Projesi kapsamında ücretsiz süt dağıtıyoruz. İlçemizdeki iki mahalleye taziye evi yaptık. Semt pazarlarını modernleştirmek için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Atıl durumdaki arazileri kırsal mahallelerdeki derneklere tahsis ettik, tarımsal üretim yapılımasını sağladık. Patenti belediyemize ait olan “Halk Gıda” markasıyla ihtiyaç sahibi ailelere ücretsiz fasulye, nohut ve un ürünleri ulaştırdık. Dayanışma ruhuyla sosyal yardım çalışmalarımıza da devam ediyoruz. İlçemizde yaşayan vatandaşlara eşit ve adil hizmet ulaştırmak, verdiğimiz sözleri yerine getirmek için tüm gücümüzle çalışmaya, üretmeye devam edeceğiz.

Belediyenizin stratejik hedeflerinde ve planlarında değişiklik yapıldı mı? Hangi konularda değişiklik söz konusu oldu? Bu güncellemeye neden ihtiyaç duyuldu?

TOLGA TOSUN: Stratejik hedeflerimizde ve planlarımızda değişiklik yaptık.

BANDIRMA BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Özel Kalem Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Makine, İkmal, Bakım ve Onarım Müdürlüğü, Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü, Sağlık İşleri Müdürlüğü, Kreş Müdürlüğü.

MİSYON: Eşit, adil, etkin, verimli hizmetler üretmek. Şeffaf, katılımcı ve sürdürülebilir yönetim anlayışını benimsemek. Bandırma halkının yaşam kalitesini yükseltmek.

VİZYON: Doğru ve etkin planlamayla geleceği tasarlamak. Marmara'nın sanayi üssü olmak. Çevreye ve doğaya önem vermek. Üniversitesi, marka ürünleri, tarihi ve doğal güzellikleriyle ön plana çıkan bir ilçe olmak.

STRATEJİK HEDEFLER: Sürekli gelişim anlayışıyla kurumsal yapıyı ve iş yöntemlerini geliştirmek. Sürdürülebilir, sağlıklı bir çevre oluşturmak ve korumak, halk sağlığına yönelik çalışmalar yapmak. Sağlıklı, güvenli ve çağdaş yaşam standartlarına sahip bir belediye olmak. Kültürü, sanatı ve sosyal yaşamı güçlendirmek ve geliştirmek. İhtiyaçlar doğrultusunda sosyal yardım yapmak, hizmet vermek, eğitim, meslek ve beceri kazandırma çalışmalarını sürdürmek, yeni projeler üretmek. Mali yönetimi etkinleştirmek ve mali yapıyı güçlendirmek.

ÇALIŞAN SAYISI: 806

BÜTÇE: 451.900.000 TL

Amacımız, daha kapsayıcı olmak ve paydaş katılımını artırmaktır. Stratejik hedeflerdeki ve göstergelerdeki uyumsuzluğun giderilmesi için bu değişiklikler önem arz ediyordu. Stratejik plandaki değişiklikleri “Birlikte Yönetiyoruz” anlayışını destekleyecek şekilde yaptık. Bütçe yönetimini ve kaynak kullanımını daha demokratik ve daha kapsayıcı hâle getirdik. Böylece toplumsal faydayı ön planda tuttuk.

Önümüzdeki dönem hedefleriniz ve bu görev döneminde hatırlanmasını istediğiniz projeleriniz nelerdir?

TOLGA TOSUN: En önemli görevimiz, vatandaşlara verdiğimiz sözleri yerine getirmek ve ilçemizin sorunlarına çözüm bulmak.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

TOLGA TOSUN

Balıkesir-Bandırma Belediye Başkanı

Doğu Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Tosun Avukatlık Bürosu'nu kurdu, 14 yıl avukatlık yaptı. CHP'nin her kademesinde görev aldı, 2008 yılından bu yana il/ilçe delegeliği görevini üstlendi. Bandırma'daki birçok sivil toplum kuruluşuna üyedir. 2019 yerel seçimlerinde Bandırma Belediye Başkanı seçildi. Evli ve bir çocuk babasıdır.

Belirlediğimiz vizyon ve misyon doğrultusunda çalıştığımızı, ilçemize fayda sağladığımızı biliyoruz. Bu, bizim için çok önemli.

Belediyenizin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

TOLGA TOSUN: Siyasi farklılıklar nedeniyle her konuda destek alamıyoruz. Farklı siyasi partilerden olmamız sebebiyle Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin ilçemizdeki hizmetlere öncelik vermiyor. Bu nedenle ilçemize yapılacak yatırımlar aksıyor. Yerine getirmekle yükümlü oldukları hizmetleri ilçemizde gerçekleştiriyorlar. Buna rağmen vatandaşlara hizmet sunmak için çaba gösteriyoruz. Birkaç kültürel proje dışında işbirliği yapmadık. Kapımız herkese açık. İlçemizdeki sorunları çözmek için atılacak her adımın ortağı olacağımızı belirtmek isterim.

Sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapıyor musunuz? Katılımcılığa yönelik faaliyetleriniz nelerdir? Kent konseyiniz var mı?

TOLGA TOSUN: Sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapıyoruz. Katılımcılığa yönelik gerçekleştirdiğimiz paydaş çalıştayında sivil toplum kuruluşları başta olmak üzere kurum ve kuruluşlarla görüşmeler yaptık, yatırımlarımızı, bütçemizi bu çalışmaya göre planladık. Ayrıca ilçemizdeki engelli dernekleriyle iletişim kurduk, Engelsiz Yaşam Kampı'nı hayata geçirdik. Sivil toplum kuruluşlarının katkısıyla ilçemizin kültürünü, dayanışma ruhunu, tarihini gelecek nesillere aktarmaya çalışıyoruz. Kent konseyimiz var. Birçok çalışmada kent konseyimizle birlikte hareket ediyoruz.

Dezavantajlı gruplara yönelik projeleriniz var mı?

TOLGA TOSUN: Dezavantajlı gruplara yönelik çalışmalara öncelik veriyoruz. Bu çalışmalarımızdan biri, Engelsiz Yaşam Kampı. "Engelleri Birlikte Aşıyoruz" sloganıyla engelli bireylerin gelişmesi, sosyal hayata adapte olabilmesi için projeler geliştiriyoruz, uzman eğitimler eşliğinde kurslar düzenliyoruz. Toplumsal farkındalık yaratmak, engelli ailelere destek olmak ve engelli bireyleri toplumsal yaşama dahil etmek için çalışmalar yapıyoruz. Engelsiz Yaşam Kampı'nda engelli bireylerin ve ailelerin kamp yapmasını sağlıyoruz, eğitici faaliyetlerle engelli bireylerin gelişimine katkıda bulunuyoruz, sosyal uyum sürecini kolaylaştırıyoruz.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

TOLGA TOSUN: Ekonomik kriz bizi de etkiliyor. Mahalle sayısının yüksek olduğu ilçemizde hizmet ağımlı geniş. Bu nedenle bütçemizi doğru yönetmemiz ve etkin kullanmamız gerekiyor. Bu zorlu süreci yönetme konusunda başarılı olduğumuzu düşünüyorum. Pandemi nedeniyle bazı çalışmalarımızı ve projelerimizi ertelemiştik. Normalleşme süreciyle birlikte projelerimizi hızlı bir şekilde hayata geçirmeye başladık. Siyasi farklılıklar da çalışmalarımızı etkiliyor. Ne olursa olsun, vatandaşlara hizmet üretmek ve sorunlara çözüm bulmak amacıyla çalışmaya devam ediyoruz.

“DAHA GÜÇLÜ BİR BELDE OLMAK İSTİYORUZ”

Göreve geldiğinizde vaatleriniz nelerdi? Vaatlerinizin hangileri hayata geçti?

İBRAHİM KARAHAN: Altyapı çalışmalarını tamamladık, üstyapı çalışmalarına devam ediyoruz. Belediyemize iki arazi kazandırdık. Bu arazilere park yapacağız. İçme suyunun yetersiz olması nedeniyle beldemize yeni su gözesi sözü vermiştim. Yeni su gözesini, deposunu ve hattını vatandaşların hizmetine sunduk. Salkavak Mahallesi'ndeki mezarlık sorununu çözdük. Salkavak Mahallesi'nde imar planı için İller Bankası tarafından altyapı çalışmaları tamamlandı, süreç devam ediyor. Beldemizdeki yol çalışmalarının %80'lik kısmını tamamladık.

Belediyenizin stratejik hedeflerinde ve planlarında değişiklik yapıldı mı? Hangi konularda değişiklik söz konusu oldu? Bu güncellemeye neden ihtiyaç duyuldu?

İBRAHİM KARAHAN: Belediyemizin stratejik hedeflerinde ve planlarında herhangi bir değişiklik yapmadık.

Önümüzdeki dönem hedefleriniz ve bu görev döneminde hatırlanmasını istediğiniz projeleriniz nelerdir?

İBRAHİM KARAHAN: Önümüzdeki dönem hedeflerimiz arasında yaşlı bakımevi, ihtiyaç sahibi vatandaşlar için yemek hizmeti, belediyemize ait taşınmazlara sosyal donatı alanları inşa etme, Salkavak Mahallesi'nde altyapı çalışmalarını tamamlama, gençler için spor tesisi, beldemizin su gözesine doğal arıtma yapımı, sokak hayvanları için barınak ve birlik üyeliği (encümen üyeleri birlik üyeliğine üç kez ret oyu verdiği için Tokat Sahipsiz Hayvanlar Birliği'ne üye olamadık) yer alıyor.

Belediyenizin il belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

İBRAHİM KARAHAN: Tokat Belediyesi'yle işbirliği yaptığımız çalışma alanları yok.

GÖLGELİ BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Fen İşleri Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü.

MİSYON: Daha güçlü bir belde olmak.

VİZYON: Etkin ve verimli hizmetler üretmek.

STRATEJİK HEDEFLER: Projelerimizin devamlılığını sağlamak.

ÇALIŞAN SAYISI: 11

BÜTÇE: 10.000.000 TL

Sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapıyor musunuz? Katılımcılığa yönelik faaliyetleriniz nelerdir? Kent konseyiniz var mı?

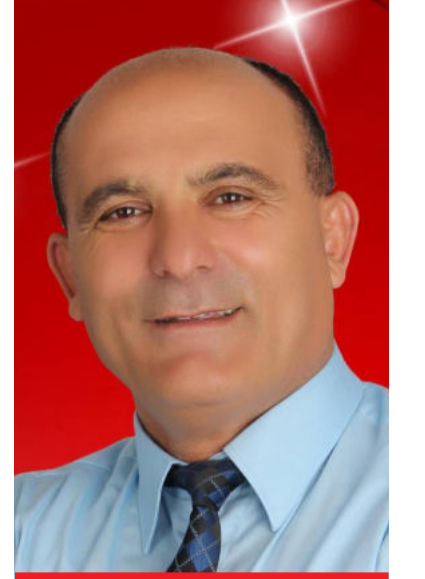
İBRAHİM KARAHAN: Sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmıyoruz.

Dezavantajlı gruplara yönelik projeleriniz var mı?

İBRAHİM KARAHAN: Dezavantajlı gruplara yönelik projemiz yok.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

İBRAHİM KARAHAN

Tokat-Almus-Gölgeli Belediye Başkanı

İlköğretimini Gölgeli'de tamamladı. 1996-1999 yılları arasında Gölgeli Dernek Başkanlığı görevini yürüttü. 2014 ve 2019 yerel seçimlerinde Gölgeli Belediye Başkanı seçildi.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

İBRAHİM KARAHAN: Ekonomik açıdan zorluklar yaşıyoruz. Belediye meclisinde encümen üyelerinin aldığı kararlar çalışmalarımızı yavaşlatıyor. Belediyemizin araçları eski, arızalarla, maliyet sorunlarıyla karşılaşıyoruz.

